Any 56.—Núm. 18.763.—Preu: 15 cèntims

Dimarts, 2 d'octubre de 1934

ABONAMENTS

Barcelona, mes ... ... 3'50 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... ... 10'— »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre... 12'— »
Països conveni postal, id. ... ... 18'— »
Altres països, id. ... ... 30'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589, 1.er — TELEFON 11430
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19603

EL TEMPS Pressió al nivell de la mar: 766'5 mil·límetres. Temperatura actual: 26 graus. Humitat relativa: 80 per cent. Velocitat del vent: calma. Visibilitat horitzontal, en promedi: 4 quilòmetres. Estat del cel: una octena de stcu. s-C. - En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 34'5 graus. Temperatura màxima 34'5 graus. Temperatura mínima: 18'9 graus. Recorregut del vent: 138 quilòmetres. Precipitació: nuha. Insolació en el dia d'ahir: 7 hores 37 minuts.

LA PRIMERA SORPRESA

LA CRISI DEL SILENCI

La crisi ha estat plantejada, i seria temerari no reconèixer que ho ha estat al salò de sessions; no es pot negar, però, que el plantejament ha estat ben original. El govern ha naufragat en el silenci. Els qui esperaven un debat tivant, tumultuós, s'han enganyat: el debat no ha tatigat l'auditori ni li ha produit cap emoció especial; diríem que ha estat un dialeg d'alta comèdia, i el silenci ha decidit la partida.

El cap del govern ha invitat els representants de minories a intervenir, després que el senyor Gil Robles ha recitat la seva part, i cap d'ells no ha cregut oportú descloure els llavis, malgrat la insistència del president de la Cambra, que ha repetit la invitació del senyor Samper aprofitant els altaveus perquè fins els de fora el sabó el sentissin. Tot ha estat en va: la Cambra no ha abandonat el seu mutisme; qui ha abandonat el seu lloc visiblement molestat ha estat el ministre de Comunicacions; després l'ha seguit el senyor Villanueva. Val a dir que als seus cops polítics, que els feien fer un paper no gaire lluit, els hauria estat difícil d'aguantar-los una estoneta més, perquè si ells no es decideixen a auar-se'n, tots plegats se n'hauríem vist un embull.

Cal admetre que la situació ha estat massa original per a esser improvisada; un silenci tan unànime exigeix una preparació laboriosa; l'espontaneitat del silenci només la dóna l'esglai, i així i tot sempre hi ha algú que pióla. No és aventurat, doncs, suposar que ha existit una consigna. Es comprèn que els grups esquerrans no hagin tingut un gran interès a trencar el silenci creat per les dretes; costa més d'entendre l'abstenció dels grups que estaven disposats a demanar comptes del vot de confiança. La traveta ha estat pel grup de Renovación i els sectors monàrquitzants? Ells bé ho diuen. El cas és que la Ceda i els agraris han donat entenent que retiravem la confiança al govern, sense, però, inhabilitar-lo. El silenci ha estalviat el vot de desconfiança, que té uns efectes més mortífers parlamentàriament. El senyor Samper sempre podrà dir que la Cambra ha callat, i el silenci es pot interpretar de moltes maneres: ningú, però, no podrà dir que el govern hagi tingut un vot desfavorable de la Cambra, perquè no li ha hagut votació.

I aquesta és la veritable situació que ha produit la crisi. ¿Qui ho sap què vol dir aquell silenci? *De moment*, la Ceda no s'ha presentat tan batalladora com podien fer suposar les declaracions que feia tots aquests dies. Potser els seus dirigents han tornat a reflexionar i es donarà per satisfeta amb la repulsa que ha donat al govern; no ens sorprendria que pot acabés si fa no fa tal com estava després de la sessió del silenci.

Avui començaran les consultes i veurem el so que faran els consultats; per ara, el diapasó dels rumors alarmistes sembla que ha baixat un bon tros, i que tothom es resigna a esperar sense frisança què sortirà de les consultes. Aquesta discreció sobtada sembla confirmar el que dèiem l'altre dia: l'experiència és patrimoni no els capes del professionalisme polític: en la massa densa del poble no s'observa cap interès especial d'intervenir. Avui veurem si les paraules que el President de la República pronunciava a Valladolid aconsellant l'unificació de les forces republicanes afins tindran tingut la virtut de pacificar els esperits, i també veurem si les esperances que insinuava moderadament el nom de dalt. La crisi era provista; l'únic que ha estat sorprenent és que el Parlament estranyat en govern hagi pogut causa tal silenci.

El senyor Hurtado visita el President de la República

Madrid, 1.—El senyor Amadeu Hurtado ha estat rebut avui en audiència per S. E. el president de la República.

En reobrir-se el Parlament de la República...

El Govern Samper ha presentat la dimissió

Les consultes que iniciarà avui el President de la República versaran no solament sobre l'aspecte polític de la crisi, sinó també sobre problemes econòmics i financers

Madrid, 1. — A tres quarts de cinc s'obre la sessió, i presideix el senyor Alba. Al banc blau, tot el Govern menys el president del Consell. El salón de sessions està molt concorre-

GIL ROBLES

gut, encara que no són plens els escons. Les tribunes estan pirates a vessar. Hi ha enorme expectació.

Les minories ocupen els escons per aquest ordre: de dreta a esquerra, radicals, agraris, Lliga, Ceda, Tradicionalistes, bascos, Renovació Espanyola, Unió Republicana, Esquerra Republicana, Esquerra de Catalunya, Socialistes i comunistes.

La sala apareix rejovenida amb una nova installació de llum. Per un secretari és llegit el despatx ordinari, en la lectura del qual s'ha emprat força temps. Durant la lectura la sala és un bullidor. (El cap del Govern parla seriosa a la capsalera del banc blau.)

Alfons els diputats es deia que el senyor Gil Robles no podria arribar fins molt avançada la tarda, i per tant la sessió tindria menys interès del que s'esperava. No obstant, al cap de poca estona ha comparegut el senyor Gil Robles, que ha reparti exemplars de nova a la pujat al seu escó.)

Acabada la lectura del despatx ordinari, es llegeix el text de nombrosos projectes de llei, immediatament es concedeix la paraula al cap del Govern enmig d'una gran expectació.

PARLA EL SENYOR SAMPER

El senyor SAMPER s'aixeca a parlar. Les seves primeres paraules són per a dirigir una salutació als diputats, i diu que li ha per contar moments greus, i afegeix: "Quantes coses han ocorregut des del tancament de les Corts!". Aquesta treva estiuenca que ha passat ràpida per a molts ha estat per a mi molt lenta i turmentadora.

(En aquest instant s'encenen nous llums al sabó, i es produeix una gran bullicieu entre els diputats socialistes, que talla el discurs del cap del Govern.)

Fet el silenci, el CAP DEL GOVERN continua: Si m'atorgueu un crèdit de silenci, faré honor a la vostra ajuda. Hi havia dos problemes importants a resoldre en suspendre's les Corts. Des del primer moment de tornar-se el Parlament, el senyor Marraco i jo ens vam dedicar de ple a l'estudi del Pressupost. El President de la República ens encoratjà moltíssim en la nostra tasca. Pel que respecta a aquest assumpte, he de fer constar que si no es discuteix el Pressupost avui es deu als conflictes acumulats i a la malaltia del senyor Marraco; però jo us prometo que abans d'acabar aquesta mateixa setmana es discutiran.

Vejam com ha complert el Govern el propòsit d'eixugar el dèficit que ens havien deixat els anteriors Governs, i ara he de demostrar-ho. Hem posat tota la nostra illusió en aquest treball tan feixuc, i ha calgut també parar, tant el senyor Marraco com jo, una gran tenacitat per aconseguir el nostre desig. El Pressupost, tal i com està confeccionat, és inconmovible.

A continuació, i parlant de pressupostos, el cap del Govern es mostra enemic de la Dictadura, però diu també que en una Llei econòmica, per a implantar aquesta, cal tal Dictadura.

Fa comparacions, en ocupar-se del Pressupost, de les despeses amb els que figuren en altres pressupostos anteriors. Cita les economies que s'han introduït. Segons l'orador, s'han economitzat 107 milions i mig de pessetes. Passa a ocupar-se després del pressupost d'ingressos, i diu que aquest suma 103 milions de pessetes més que l'anterior. El dèficit puja 304 milions de pessetes.

Després parla el cap del Govern del plet amb la Generalitat. Fa història del problema sorgit amb motiu de la Llei de Contreus i de la sentència del Tribunal de Garanties.

El Parlament—afegeix—féu una altra Llei idèntica a la que motivà el plet. Quasi tots van creure que essent igual l'abastava també l'anatema del Tribunal de Garanties. Molts deien que el problema no existiria si el Govern no hagués recorregut contra la Llei de Contractes de Conreu davant el Tribunal de Garanties; però el cert és que si el Parlament català no hagués fet una nova llei el problema no existiria. (Rialles.) Com si la República no s'hagués proclamat, tampoc no hi hauria Estatut. (Rialles.)

Fa història de les vicissituds esmentades pel plet, i diu que el Govern sempre tendà a que es plantegés com un problema de Dret, no com una qüestió d'ordre. Això ho sabia el Parlament, i per tant el vot de confiança que se'ns donà a les Corts al Govern era amb la condició que el Govinat tractaria la qüestió catalana en Dret. Segueix dient que ell té la convicció que no s'ha aplicat ni en un sol cas la Llei de Contracte derogada pel Tribunal de Garanties, i afegeix que el Parlament de la Generalitat ha publicat el dia 30 de setembre un text actiu de la Llei de Conreus que no té res de semblant a l'anterior.

Jo sempre vaig estar conforme en principi amb l'orientació de la llei de Contractes de Conreu; però una cosa era el seu esperit, i l'altra les normes d'aplicació que pugnaven amb drets inalienables del Poder central. Per això va recórrer el Govern davant el Tribunal de Garanties Constitucionals. El nou Reglament disposa la forma en què han d'actuar les Juntes arbitrals, que funcionaran com els Jurats Mixtos de la propitat rústica, traient-ne allò que fregava la llei hipotecària que competeix a l'Estat. Pel que es refereix a la rabassa morta, parceria, etc., crec que tot això és matèria civil que correspon a Catalunya, i el Govern no podia ni devia anar contra qualsevol que està reconegut a la regió autònoma.

Ara la nova Llei s'ajusta en els seus termes a la sentència del Tribunal de Garanties, puix que el Parlament català legisla sobre el que té atribucions per a fer.

Prova que hi ha compenetració en el Govern, en relació amb aquest problema, està en el fet que el ministre d'Agricultura ha presentat a la Cambra un projecte de Llei, projecte que acaba d'esser llegit, concedint a les regions autònomes facultats per a legislar sobre arrendaments rústics (rumors). (El senyor GIL ROBLES demana la paraula. El senyor Lerroux ocupa el seu escó.)

(Segueix a la pàgina 5)

¿Cap a un nou conflicte entre el Vaticà i el govern feixista?

Ciutat del Vaticà, 1. — Als corredors de la secretaria d'Estat, malgrat l'absència momentània del cardenal Pacelli, s'afirma que existeixen en aquest moments preocupacions en altes personalitats per les darreres mésures preses per Mussolini referents a la militarització de la nació. Amb aquestes noves disposicions s'estableix que el ciutadà dels vuit als trenta-tres anys esdevé de pertinença exclusiva de l'Estat, que el prepara i el té a la seva disposició per a qualsevol necessitat bèl·lica.

Ja és coneguda la forma en què l'Església s'oposa a aquesta intervenció directa de l'Estat en l'educació dels nois, per considerar-la contrària als principis cristians.

Hom recorda els incidents que es produiren uns tres anys enrera entre el Vaticà i Mussolini, que solament una certa habilitat del cardenal Pacelli pogué evitar que tinguessin conseqüències irreparables.

Monsenyor Pacelli, que en temps del Concordat encara no era membre del Sacre Collegi, sinó solament Nunci a Berlin, no ha estat mai un entusiasta del Pacte de Latran, encara que la part legal fou elaborada pel seu germà, advocat de la Santa Seu.

En els nous acords estipulats en 1931, el Duce havia donat tals garanties a Pius XI que féu suposar que les noves temptatives per a torbar l'ànim dels nois amb incitacions militars serien evitades. Però Mussolini no ha mantingut els compromisos contrets. Amb aquest motiu a les altes esferes eclesiàstiques es té una penosa impressió, amb més motiu quan es temen complicacions. A l'efecte es pregunta si la Santa Seu pot acceptar el fet acomplert a Itàlia mentre tant de zel mostra a Alemanya i en altres llocs a combatre contra fets anàlegs. Les opinions que predominen en aquests cercles són que el cardenal Pacelli, de tornada de Buenos Aires, haurà d'ocupar-se seriosament d'aquesta greu qüestió.

Sigui com sigui, ja es pot afirmar que s'ha produit una considerable fredor entre la Santa Seu i el Govern feixista.

Represa de les relacions diplomàtiques entre la U. R. S. S. i Romania

Bucarest, 1. — La instal·lació de les Legacions romanesa i soviética a Moscou i a Bucarest, respectivament, tindrà lloc el dia 15 del corrent.

Una de les principals tasques del senyor Ciuutu, cap de la missió diplomàtica romanesa a Rússia, serà, segons s'afirma, la conclusió d'un acord postal i ferroviari entre els dos països.

Hom creu que les relacions diplomàtiques entre els dos Estats quedaran definitivament restablertes abans de fi d'any.

Segons un diari, el senyor Cureu tindrà igualment per missió entaular converses per arribar a un canvi de refugiats i presoners entre Romania i Rússia.

Es probable que entre els senyors Ciuntu i Ostrowski, representant diplomàtic dels soviets a Bucarest, es procedeixi a la creació d'una oficina econòmica especial per a regular el control del canvi de mercaderies.

Es proposarà el senyor Unamuno per al premi Nobel

Salamanca, 1.—El senyor Villalobos i el Govern han acordat editar el discurs del senyor Unamuno. La Facultat d elLletres d'aquesta ciutat se li concedeixi el Premi Nobel i el Govern secundarà la iniciativa.

Del partit Barcelona-Sabadell

(Vegis la informació a la pàgina d'Esports.)

El Consell de ministres d'ahir

Entre altres assumptes, tractà d'un projecte de llei limitant les funcions del President de la Generalitat

Madrid, 1.—A les dotze i deu minuts del matí s'ha reunit a la Presidència el Consell de Ministres.

A tres quarts de dues de la tarda ha abandonat la reunió el ministre de Marina, i a preguntes dels periodistes ha dit que el Consell estava a punt d'acabar, i que sortia ell abans que els seus companys perquè havia d'assistir a un dinar amb què l'obsequiaven uns comissionats de Múrcia, dinar al qual assistia també el senyor Lerroux.

El ministre d'Instrucció Pública ha dit que, ultra la donació feta pel president de la República a la Universitat de Salamanca per a pagar el títol a un llicenciat de cada una de les quatre Facultats per a alumnes lliures de la Universitat i títols de mestre i mestressa de l'Escola Normal, que portaran el nom de Miguel de Unamuno, el president del Consell ha contribuit amb 1.500 pessetes perquè el més sobresortint alumne de les Facultats de Dret i un altre de la de Lletres, realitzin un viatge d'estudi a l'estranger; portaran el nom de Salomé de Unamuno, filla de don Miguel, morta recentment.

Després el senyor Villalobos ha parlat dels actes celebrats ahir a Salamanca a honor de Unamuno, dels quals s'ha mostrat molt satisfet, puix que han resultat magnífics.

El ministre de la Governació ha estat preguntat si ocorria alguna novetat política.

—Res que jo sàpiga—ha contestat—. Esperarem a veure què passa a les Corts.

Un dels informadors li ha preguntat si hi haurà esdeveniments politics avui.

—No ho sé. Ja sabeu que la crisi no té res a veure amb el Ministeri de la Governació. Jo em limitaré a llegir els projectes de llei municipal i provincial, si estan acabats de posar en net.

La nota oficiosa diu així:

"Després d'un curt canvi d'impressions sobre temes d'actualitat, el Consell ha despatxat els següents assumptes:

Presidència. — Projecte de llei regulant l'exercici de les funcions del President de la Generalitat com a representant de l'Estat a Catalunya.

Governació. — El ministre ha donat compte de l'estat de l'ordre públic a Espanya, que és molt satisfactori. Així mateix ha informat els seus companys dels extrems tractats en la reunió celebrada el passat divendres per la Junta de Seguretat de Catalunya. Decret autoritzant la presentació a les Corts del projecte de nova llei provincial.

Agricultura. — Regulant les gratificacions per treballs extraordinaris del personal del Ministeri.

Indústria i Comerç. — Decret prohibint l'exportació de la llavor de ceba i de pebrot, i la de pebre en branca i triturat.

Treball. — Decret donant normes per a l'ingrés en el cos de Sanitat Nacional. El ministre ha fet lliurament al titular de Finances de l'apèndix del pressupost del seu departament, que es refereix a la política social i immobiliària.

Instrucció Pública. — Decret aprovant la construcció d'un edifici a Lugo, destinat a Institut Nacional de segona ensenyança. Construcció d'escoles graduades a Esporla (Balears).

Obres Públiques. — Subhasta d'obres a la dàrsena de refugi per a embarcacions menors al port de Castelló, pel seu pressupost de 2.314.000 pessetes.

Idem, amb càrrec als recursos de la Junta d'Obres del Port, del projecte de nou moll de Santa Caterina, al port de La Luz, pel seu pressupost de 0.898.000 pessetes.

Finances. — Decret nomenant director general de Contribució Territorial el senyor Pasqual Abad i Cassasares, que seguirà exercint en comissió la sots-secretaria de Finances.

Decret implantant a l'Institut de Carrabiners el cos de sots-oficials.

Justicia. — Decret reformant alguns articles del reglament hipotecari per efecte de la llei de 21 de juliol de l'any 1934. Idem restablint l'article 29 i modificant el 31 del reglament per a organització i règim de les notaries. Idem nomenant secretari de govern del Tribunal Suprem el senyor Lluis Cornide Quiroga. Idem magistrat de l'Audiència Territorial de Palma el senyor Juli Fournier, president de la Provincial de Soria, i per a aquest càrrec el senyor Ermitós Cid Abad, magistrat de la Territorial de Burgos.

Idem jubilant el senyor Miguel Hernández Fernández, magistrat del Suprem. Idem nomenant magistrat de la Territorial de Burgos el senyor Martín Norberto Castellanos, magistrat de la Provincial de Còrdova, i per a cobrir aquesta vacant, el senyor Gregorio Prado Ramos, magistrat de la de Jaén. Idem constituint el cos d'agutzils judicials. Idem, nomenant jutge president del Tribunal Industrial número 1 de Madrid, el senyor Luis Casuso del Obeso, magistrat de l'Audiència.

(Segueix a la pàgina 5)

PER EXCÉS D'ORIGINAL ens veiem obligats a no publicar avui el folletó "MARIA ANTONIETA I L'ENIGMA DEL COLLARET"".

Ha mort el P. Miquel d'Esplugues

Aleshores que entre certs elements, espantats de la República, s'inicià una desbandada una mica grotesca, va córrer la veu que el Pare Miquel d'Esplugues "també" s'havia tallat la barba, per si de cas calia fugir. Quan van dir-m'ho no vaig poder més que riure sorollosament, perquè estava cert de dues coses: primera, que ell no estava espantat, i després, i per damunt de tot, que ell no fugiria. Qualsevol que l'hagi vist en el seu llit de mort pot assegurar que en ell una fugida era impossible. Més serenitat, *més coneixement del que passava* ja no podien donar-se. Al seu entorn hi havia com una llum de fe i de força amb la qual es va al triomf o al martiri, però mai a la fugida vergonyosa.

Com bé hauria rigut, ell, el ha-

EL P. MIQUEL D'ESPLUGUES
en el seu llit de mort

guessin dit! Però no s'hi hauria aturat gaire estona; hauria seguit la seva feina com l'ha anada seguint tins ara, convençut que el seu temps era comptat. Precisament s'havia tret la barba perquè els metges poguessin fer-li el tractament del mal que sofria i l'ha dut a la mort. I ell, davant la suposició de la fugida s'hi hauria arronçat d'espatlles; hauria preferit passar per tal ahaus que parlar amb els altres del seu mal i confessar els seus dolors.

Ell era així: sofria i no ho deia a ningú. Només parlava per treballar o alegrar la vida dels altres. Quan la conversa regnejà sobre la seva salut, girava de fill amb una elegància exquisida. Jo, que era metge, no vaig rebre d'ell mai cap aclariment sobre els seus dolors; si ho intentava em preguntava per la salut dels de casa meva. Que penso que si quan en les seves oracions es comunicava amb Déu, no parlava dels seus mals. Se n'hauria donat vergonya.

* * *

Vaig conèixer-lo un vespre de Nadal a casa En Maragall. D'això que ha via assistit al poema en l'hora de la seva mort, que no he deixat mai de tornar-hi pels volts d'aquella festa. Quasi no ens diguérem res, però n'hi hagué prou amb quatre paraules per comprendre mútuament que en moltes coses anàvem a l'hora, i precisament em digué:

—Mira, sobre això que no estem d'acord, vingui a casa, que en parlarem.

A casa, era el convent de Sarrià. Entre les roses de l'hort i els pares Franciscans de les celles vam intentar discutir, però fou inútil: estàvem més d'acord que el primer dia. El resultat fou un article que m'encarregà per a "Criterion". D'ençà d'aquell dia participà en totes les meves coses, i per a mi va esser un mestre excellent. Tant, que us puc dir que el seu mestratge constituïa aquesta paradoxa: que ell no em manà mai i jo el vaig obeir sempre.

Amb mi i amb els altres no deia mai: Feu això, o feu allò altre; però el fet del cas és que quan se sortia de la seva vora sabien perfectament el que havien de fer. I si algú es desviava del seu consell, no li deia res. Sabia perfectament que tornaria penedit, i ell aleshores li parlava com si no hagués passat res, i el tornava pel camí assenyalat. Quan el desviat era repatani amb els seus errors, el perdonava encara amb un somriure benèvol.

* * *

El Pare Miquel d'Esplugues haurà estat un dels eclesiàstics que no convertiexen la seva vocació en una professió. Era, si val la paraula, un veritable amateur de la Religió. S'ha passat la vida fent ciència al voltant de Déu, però cada vegada que en trobava la seva demostració no li passava pas de trobar-se amb un Déu científic, sinó que encara se li tornava més un esclat de fe entusiasta.

Amb el catalanisme li passava igual. Home influent, home escoltat, mirava de canalitzar les coses, segons els seus conceptes, pels viaranys d'una tècnica determinada, d'una ciència política. Però això no li exerceia mai el seu sentiment de pàtria. Dintre el seu cor era més sentimental, encara, que tots els valets que han contribuit a moure el catalanisme cantant cançons i anant a clavar banderes per les serralades.

El Pare Miquel d'Esplugues no va consentir-se mai de sentir una cosa sense controlar-la amb el seu pensament. Però tampoc va consentir mai de pensar res sense qui li vingués d'un sentiment. Per això havia aconseguit una ciència de la seva Religió i una religió de la seva ciència. I per això quan l'havien vist que amb la seva voluntat i la seva intelligència s'havia tornat com un gegant, el veien tot seguit que anava a amagar-se com un infant darrera la seva fe abrandada.

* * *

Amb el seu posat somrient, amb el seu gest desimbolt, amb la seva conversa irònica, a moments aconseguia d'amagar l'home abrandat de fe i enamorat de la intelligencia que era. El Pare Miquel d'Esplugues, conegut a través de la seva obra, contrastava amb el C. M. E. conegut a través de la seva conversa. Únicament quan el concixien a través de les dues coses endevinàvem que la seva ironia i la seva intelligencia, que el seu somriure i la seva fe eren una mateixa cosa.

Com tants altres catalans, més que una obra escrita deixarà una obra parlada, dintre les seves converses entre amics i collaboradors. Malauradament aquesta obra només haurà influit—i de quina manera!—als que tenien la sort d'escoltar-lo.

Algun dia es podran recollir moltes de les seves paraules, dels seus consells. *Ara només vull remarcar una cosa*: la conversa amb ell donava, per damunt de tot, una sensació de desllibrança de tots els neguits. Era impossible parlar-li *i no* tornar-se *optimista*.

* * *

M'havia dit moltes vegades, facecio-sament, quan parlàvem de la salut:

—A vosté, encara que sigui metge d'infants, algun dia el necessitaré. Comencem per esser infants i acabem essent infants altra vegada.

Al seu llit de mort ha tornat a dir-*m'ho amb la mateixa alegria de sempre*. Però després hi afegia, amb una serenitat que feia commoure totes les entrayes:

—Això s'acaba. Resi per mi. Me'n vaig. Ja ens veurem.

Quan vaig sortir fora el jardí dels Caputxins de Sarrià, vaig començar a comprendre el sentit d'aquelles paraules. I vaig trobar que el sol feia molta més llum que quan havia entrat.

J. M.

* * *

Ahir, a un quart de quatre de la matinada, va morir el pare Miquel d'Esplugues. Dissabte va passar el dia tranquil; diumenge, però, va agreujar-se, i la gravetat del seu estat s'anà accentuant tot el dia. Tant, que ahir hom donà la nova fatal de la seva mort.

Cal dir que va morir amb tots els consolements. Deu minuts abans de morir va resar una oració, i pregà als pares que l'assistien que la diguessin en català.

Al cap d'uns moments va cloure els ulls i morí plàcidament.

Avui, a les nou del matí, se celebrarà un ofici de cos present, a la capella del convent de Sarrià.

(Continua a la pàgina 6, col. 3)

LA CRISI

El govern ha d'anar a Lerroux, perquè encara no ha tingut temps de "salvar la República"... Després jo em proclamo dictador

Important descoberta científica

La vacuna contra la febre groga

París, 1.—El senyor Nicolle, director de l'Institut Pasteur a Tunis ha anunciat aquesta tarda a l'Acadèmia de Ciencies que havia aconseguit descobrir una vacuna contra la febre groga.

Les primeres experiències han estat efectuades a Tunis pel doctor Jean Laigre, de l'esmentat Institut Pasteur, i han estat tan concloents, que el sabi doctor Mathis ha decidit prosseguir-les a l'Africa Occidental francesa.

En el termini de tres mesos han estat vacunats 300 individus i en vista dels resultats obtinguts, el governador ha fet obligatori l'ús d'aquesta vacuna.

Els efectes d'aquesta nova vacuna duren tota la vida.

Als passadissos del Parlament

Els senyors Companys, Martínez i Barrera

Lletres, sons, imatges...

LITERATURA

"Antítesi artificialissima e puerile"

Bé entenem el que volen dir els qui ençà i enllà de Milà i de Moscou proclamen amb la veu robusta escaient a un convençut entusiasta "precisament" de la causa del Partit que mana, que l'art i la vida són una "mateixa cosa". O que "literatura és humanitat". I que la personalitat del poeta és civil i política: realista, diuen. A Venècia la vostra realitat és feixistissima; a Karkov, socialistíssima. No hi ha antítesi entre acció i pensament. (Enteneu? Enert l'acció d'aquells que l'atzar ha elegit com els vostres tirans i la vostra; entre llur pensament i el vostre.)

• • •

Crec que només un foll pot sostenir que l'acció i el pensament han d'ésser divergents. ¿Què vol dir que entre els literats-poetes i els altres—hi ha militaris i estetes? ¿Què vol dir això a Berlin? I a Mèxic? ¿O a Madrid sota Goicoechea o sota Largo-Caballero?) "No hi ha més realitat que la real", diuen, a cor, milanesos i moscovites. La realitat, però—la del real útil, o "visceral" que diuen els de l'extrema esquerra dels convençuts—és una a Berlin, una altra a La Haia. Si el vostre pare s'estableix a l'Havana la "realitat civil i política, o social, no serà la mateixa de la "realitat" si el vostre pare s'estableix a Belgrad. Sereu un usurpador si a Leningrad crideu Viva Mussolini! i a Gènova visca Stalin. Puix que ateneu bé: quan els realistes socials us demanen que sigueu útils—això és, subordinats—a la causa de la cultura i de la civilització, de llur cultura i de llur civilització, llur pretensió és de convertir-vos sense especulables, s'hi ofereixen els de Marquina, Espina, Domenchina, Rio Saiz i Alonso Quesada. L'excessiva indulgència aplega la mediocritat i l'excel·lència. Ja no es tracta de diverses i naturals alçàries d'una corba, sinó d'una diversitat forçosament desorientadora. Llegim poemes com "La guardia traicionada" (Rev. 223) (Rio Saiz) o "Una fogalera ha muerto" (Rio. 229) (Alonso Quesada) i trobem exemples ben clars i concrets del que no és poesia.

La desorientació perdi, és clar, de les escoles i del crèdit poètic sobre el nom de Gerardo Diego. Dic que l'autor ha fet aquesta antologia amb la convicció exacta de les diferències especials entre l'una i l'altra no pot fer desaparèixer aquestes coses. Precisarà, paraules explícites del tràfec, les justifiqui. Molts lectors s'hi equivocaran.

Joan TERRADAS

Els llibres nous

La ciència grega

Abel Rey acaba de publicar un notable volum sobre "La jeunesse de la ciència grega". Aimé Puech, el comenta elogiosament en el "Journal des Savants". El capítol sobre l'Escola jònica és altament profitós, de llegir. Rey accepta, fins a cert punt, la frase d'A. Darmesteter, sobre la filosofia "une ha construit els seus primers sistemes a l'entorn de solucions formules incongruents, que ella creu haver creat, però que són vanes, no dels silogismes, sinó de les sensacions, no de la reflexió, sinó de l'agrupament d'imatges que ja els mites".

Rey creu que ja en la teogonia d'Hesiode, en uns estetes, que és allò precisament de què són acusats. Estetes d'una estética oficial, per tant, artificial. Us demanen que mentiu. Exigeixen la vostra esclavitud. Us permetran, després, de besar la mà que us paga. És la inclinació natural dels miserables.

• • •

Jo també crec que no hi ha distinció entre humanitat i literatura, entre el món i l'art, entre l'acció i el pensament. Però com a poeta jo tinc la meva acció a realitzar, urgent. El meu instint és seguir i la meva realitat és total. La meva realitat, com la de tots els poetes, és suprema. Per tant, antilocal, extrapatriòtica, universal.

¿Quin sentit pot tenir per a un poeta lliurat precisament a l'acció que per a ell és pensament una expressió tan freqüent, tan vulgar avui com "crítica feixista" o "crítica socialista"? ¿Quina relació hi ha entre la poesia, eterna, i el règim, un règim mudable? ¿Entre la meva realitat total—perenne—i la realitat política a Bulgària o a Irlanda?

• • •

No és cert que hi hagi antítesi entre acció i pensament en els poetes. Els poetes es "realitzen" en llur mitjà propi, que no és el dels economistes ni el dels polítics. El poeta, nu davant l'home i davant la natura, no és responsable si en situar-se davant la més alta de les realitats—superrealitat o suprarealitat—sembla, als ulls dels falsos realistes del real immediat situar-se "enfront" del mur on s'escorren, inestables, les ombres moridores.

J. V. FOIX

Crònica de la poesia

Dues antologies

I

El poeta espanyol Gerardo Diego ha publicat, fa poc, "Poesia Espanola. Antologia. Contemporáneos", que almenys fragmentàriament és una recollida de la famosa i discutida "Poesia Espanola. Antologia, 1915-1931". Amb tot, les diferències entre l'una i l'altra són tan notables i tan essencials que la primera cosa a constatar és el perill, ni confinadament que ha pogut l'antologia donar-nos mitjan. L'Antologia d'ara no solament es diferencia de l'anterior en l'extensió, sinó també, i això és més, en el criteri que la informa. Per a moltíssims de gràcia indiscutible de la primera antologia de Gerardo Diego una aquella independentista i, també, aquella intransigència de l'autor. Altrament, els anys han dinat tota la vió a molts camins delegats per poesia i l'antologia és una fita i també una original i agradable transvisió de la poesia espanyola dels nostres temps: Gerardo Diego, entre vitats i elogis, feia una tasca considerable de selecció i orientació.

Aquesta darrera antologia, en canvi, és feta amb el criteri amplíssim d'antologista obocat a tots els punts i a totes les consideracions. Segurament el radi de lectors augmenta, però, al mateix temps, desaparèix en totes aquelles arrels i l'interès extraordinari que desvetllava. Gerardo Diego ja no pot pretendre que en la seva antologia d'ara es trobi molts aquella exàcta precisa que li feia excloure de la llista de poetes de la primera antologia als noms de Bacarisse i Bastarra, per exemple. A aquesta nous, en molts sentits encara discutibles, s'hi ofereixen els de Marquina, Espina, Domenchina, Rio Saiz i Alonso Quesada. L'excessiva indulgència aplega la mediocritat i l'excel·lència. Ja no es tracta de diverses i naturals alçàries d'una corba, sinó d'una diversitat forçosament desorientadora. Llegim poemes com "La guardia traicionada" (Rev. 223) (Rio Saiz) o "Una fogalera ha muerto" (Rio. 229) (Alonso Quesada) i trobem exemples ben clars i concrets del que no és poesia.

La desorientació perdi, és clar, de les escoles i del crèdit poètic sobre el nom de Gerardo Diego. Dic que l'autor ha fet aquesta antologia amb la convicció exacta de les diferències especials entre l'una i l'altra no pot fer desaparèixer aquestes coses. Precisarà, paraules explícites del tràfec, les justifiqui. Molts lectors s'hi equivocaran.

Joan TERRADAS

EL CORREU D'AVUI

★ *"El catala en vint lliçons"*. — Dintre els Manuals Escolars Barcino ha aparegut "El catala en vint lliçons", per Bernat Montsià.

★ *"Poemes d'Eduard Toda"* constitueixen el volum 107 de la Col·lecció Popular Barcino. Toda Pobra poètica del gran escriptor nord-americà li ha traduïda per Agustí Esclasans.

★ *Un moviment general de fons comercialisme.* — Ha estat desvetllat a la plana de Vic, tan tradicionalment entusiasta de les seves coses, envers el bell projecte de constitució d'un Patronat protector de les Guilleries, que pot trobar-se dins l'obra de Lluis Creus i Vidal, "Visió Econòmica de Catalunya". La premsa d'aquelles contrades no ha pogut menys que commoure's i saludar un projecte protector del més superb i variat dels nostres nuclis muntanyencs, tan plè de paisatges i belles perspectives com de llegendes i contalles.

★ *El volum 70 de la Biblioteca A Tot Vent*, que publiquen les Edicions Proa és la novella de Mercè Rodoreda "Un dia de la vida d'un home".

★ *"Camins de França"*, de Puig i Ferreter, és, indubtablement, una de les obres que han obtingut un èxit de crítica i de venda més remarcable durant aquests darrers anys.

★ *Bou* ha inaugurat al Casino Independent de Lleida, una exposició de caricatures lleidatanes. Romandrà oberta fins al 7 d'aquest mes.

★ *Sala Gaspar.* — Després d'algunes reformes realitzades als seus locals, consistents en un nou saló que ve a ampliar i completar el principal, inaugurarà la seva temporada oficial d'exposicions el dia 20 del mes que som, amb una selecció d'obres inèdites de pintors catalans, entre els quals es comproten R. Clapés, Crèixems, Camps R., Galofré, Estrany, M. Ferrer, Meifrèn, Mascort, Navarro, Planes D., Tarruella i d'altres. Abans d'aquesta exposició, però, es tindrà lloc una altra el proper dia 6, constituïda per les obres dels pintors Camps-Ribera, Comneleran i Gausachs i les escultures de Grenyer i Llauradó, que aquests artistes destinen als subscriptors del G. A. I., exposició que encara que de caràcter privat, no pot passar inadvertida, donada la importància i excel·lent concepte que mereixen les obres d'aquest Grup d'Artistes.

Les malalties de l'estómac e intestins

dolor d'estómac, acidesa, dispepsia, vòmits, diarrea als nens i adults, dilatació i ulcera d'estómac es curen amb l'ELIXIR SAIZ DE CARLOS.

Venda farmàcies Preu: Ptes. 5.85

Laboratorio SAIZ DE CARLOS Serrano, 30—MADRID

Envieu un folleto de su Elixir Bon Estomacal a la siguiente dirección

Nombre .....
Calle .....
Población .....
Provincia .....

ELIXIR ESTOMACAL SAIZ DE CARLOS

Llegiu cada dijous MIRADOR

Revista de Premsa

La crisi

L'OPINIO

Examina les perspectives de la crisi i expressa la seva convicció que ni Gil Robles, a despit dels seus propòsits, ni Lerroux, a despit de la gana, no podran governar:

"Després del discurs que avui fa vuit dies pronunciava el President de la República a Valladolid, no creiem ni que Gil Robles pugui al Poder, ni que el senyor Lerroux sigui encarregat de presidir el Govern nou.

El país està massa deimat i devastat, després d'aquest any de lerrouxisme, perquè la broma pugui continuar gaire més, i encara rearregada.

Tampoc no crèiem que si el senyor Cambó és cridat a consulta, la seva veu emocioni gaire el President. Tot el que abans-d'ahir deia, des del Palau de la Música Catalana, a propòsit de la necessitat de mantenir la integritat d'Espanya i contra l'autonomia, mentre governin les esquerres, ho havia dit dos dies abans don Alfonso de Borbón en la seva la coneguda lletra adreçada al senyor Goicoechea.

La crisi que serà plantejada demà és greu, perquè les dretes monàrquiques creuen que ha arribat llur hora, i llur hora no pot arribar sinó després que les urnes hi diguin la seva, previa presentació de cadascú tal com sigui, sense careta: el monàrquic com a monàrquic i el republicà com a republicà.

La democràcia republicana del 14 d'abril, que ha estat burlada durant aquests darrers mesos darrers, vetllarà aquesta crisi. Qui sap si caldrà actuar amb una mica de decisió."

LA HUMANITAT

Creu que en aquests moments una entesa amb prou peso donaria de la República. Honor als del Poder—ara—és dues simplement, el carrer hi ha plantejada obertament la guerra civil. Recomana que no es perdi la serenitat i que tothom estigui preparat.

"Hi ha en una enorme confusió, a la qual vol ajudar arribar grimes a l'entorn del lerrouxisme. En el curs d'un estat políticament abjecte els elements del conjunt polític espanyol han entrat en una descomposició total. Els homes de bona fe no s'han estat: i els escenaris han preparat calmosament la traïció. I al final de l'estirada, quan no queden solucions pacífiques perquè l'hitlerisme ha estat el burxar en les ferides que podien cicatritzar la pugna entre forces contràries, com a dient-se les Corts. Demà, diferir, és el dia assenyalat. L'actitud lerrouxista no hi veu més que una mica més de temps a fer, en honors i en sous. Els catòlics hi veuen la possibilitat d'obtenir una branca més, potser inseparable, en la capacitat de resistència de la República. Entrant d'això—que és miserable per una banda i infantil per l'altra—queda clar que un proletariat exasperat el carrer i una catalanitat disposada a tot duran en la ignorància. I un altre factor essencial: Catalunya. Amnistiat provisionalment i aquella Catalunya autònoma—edifici forces de resistència antitirànica—pot els objectius fonamentals de l'ofensiva.

Suposem el parlamentari: i les esquerres disposades a resistir. Sabem que Catalunya disposada a defensar-se. Dintre de la Constitució i de la llei els nostres homes han assumit totes les possibilitats de solució, sense perdre mi per un moment la indispensable dignitat de la seva jerarquia i de la seva representació. Aquí tenim, avalats per una posició constitucional intocable, els catedràtics gents del President Companys i del govern autònom. Veiem també pels que un Poder central sense autoritat no ha estat valorat-ho i que els enemics de la República en fan bandera de justificació d'una restauració feixista. Ja no és hora de doldre'ns de res sinó de tenir-ho present tot i de no perdre de vista el detall que pugui semblar més nimi. ¿Catalunya pot ésser bandera per a ells? Perfectament. No solament sentim més forta la convicció en la raó nostra, sinó que disposa el nostre esperit a tot el que pugui esdevenir-se. A la provocació, a la injúria, al complot, responem això: cadascú al seu lloc i el braç prest a la rèplica. Ni pactes de Saragossa, ni manifestos borbònics. No hi passarem!"

LA VEU DE CATALUNYA

El seu corresponsal a Madrid sol fer suposar als seus lectors que el discurs del senyor Cambó influirà d'una manera decisiva en la solució de la crisi:

"El discurs del senyor Cambó al Palau de la Música Catalana ha tet un efecte immillorable a Madrid. La Premsa el recull, fora de rares de notòria incomprensió, amb la més gran sensibilitat. Hi ha la impressió que el discurs del senyor Cambó és un element de clarificació que actuarà d'una manera molt positiva en vistes a la solució de la crisi. El discurs, fos en els medis més hostils, ha estat recollit i comentat amplament, i ha fet un efecte immillorable."

¿Vol dir això que els republicanes no han perdut encara l'esperança d'arreglar alguna cosa?

LA RAMBLA

Recull els rumors sobre la possibilitat d'un cop de força de les dretes, i afirma que aquesta seria la millor manera — per la contestació que tindria — d'acabar amb llur constant estat d'amenaça:

"La República ha arribat ja al cap-davall d'on podia arribar. La participació dels experits, pel senyor Lerroux, és això: anarquia a tot arreu d'Espanya — a la qual anarquia voldrien arrossegar Catalunya —, i aquest cop dictat que s'anuncia amb la complicitat directa de Salazar Alonso i Hidalgo, ministres del Govern, per a proclamar President de la República el senyor Lerroux.

Potser sí que finalment haurà arribat l'hora de parlar clar des del mig del carrer. Fins ara, aquest any de governació lerrouxista ha consistit a fer petites parades de cami ral. Ara ja seria el negoci a l'engrós, ja seria la substitució a la Constitució de la "España es una República de trabajadores" per "España és una casa de ladres".

La dignitat dels republicans espanyols els obligarà a actuar, i de valent, bon punt.

Catalunya és al seu lloc. Amb, si els polígrafs monàrquics o els lerrouxistes no hi tenen res a fer.

I si intentaven un cop de força, a hores ens coneixen. Es la millor manera d'acabar-ho."

EL DEBATE

Subratlla el més personal del ministre de la Governació per a preparar un Gobierno de fuerza:

"Finalment acaba de llegir a les diaris un solemne del senyor Salazar Alonso. Hay en este libro curiosos testimonios.

A ello añade el ministro estas palabras: "Para evitar la revolución es preciso tener presente que las clasificaciones, los asomeros, cuando no los pacotajes con los interesados en la Revolución, no harán otra cosa que producirla". No es precisamente la autoridad de quien hace esta observación, con ser ella muy respetable, lo que nos mueve a traerla a este lugar. Es que en estas palabras se contiene una ley inflexible. Siempre, y en todas partes, la Revolución ha sido posible por el miedo a la Revolución. Las clasificaciones, cuando hay una ley que debe respetarse e imponerse; los avenidos, cuando hay una voluntad nacional claramente expresada; los aplazamientos, cuando hay un deber, que el cargo y la autoridad contieren, de ponerse sin dilación a la tarea; las arbitrariedades, cuando existen normas constitucionales escritas, son consideradas por los enemigos de lo establecido como miedo. Y el miedo es el preámbulo de la revolución que llega. Y un Gobierno miedoso no es más que eso: claudicación, acomodo, aplazamiento. Es constitutivo, después de vista la actuación del que va a expirar y con las Cortes actuales, es una arbitrariedad."

LA NACION

Diu que el Govern tanca les Corts davant d'un conflicte i que en aquests es troba davant de molts conflictes. El conflicte inicial de tots els altres és, senzillament, la "rebel·lia" de Catalunya després de la sentència del Tribunal de Garanties:

"Así llevamos algunos meses. Vejados, humillados, escarnecidos, por unos truanescos vulgares, ejemplos de incompetencia y de osadía, surgidos de los antros tenebrosos del pistolerismo y del separatismo. España vive con el corazón oprimido por la plaga de esa media docena de "puntos", que aprovecharon, para erigirse en árbitros de Cataluña, el mar turbio y agitado de los días revolucionarios. España es cuando puede, con amargura y con rabia, escribirse un epítome ni España puede llegar a menos ni ofrecer espectáculo menos digno. Pero esa mano que oprime el tórax de España, y que no la deja respirar, se suprimiría fácilmente de un simple manotazo. Constituye una vergüenza nacional que existan tales mandones, capaces, si un Gobierno se decidiera a borrar de una vez, y para siempre, la vergüenza que supone el que aparezca, de hecho, gobernando por unos tontos de circo, el principio, glorioso de nuestra unidad histórica."

NOVES PUBLICACIONS LABOR

aparegudes durant el tercer trimestre 1934

Instrucción ética de la juventud, por W. Foerster. 300 págs. 5 ptas.
Mitología griega y romana, por H. Seyffert. 290 págs. 6 ptas.
Introducción a la Ciencia, por J. A. Thomson. 307 págs. 6 ptas.
Derecho mercantil comparado, por A. Vicente Gella. 456 págs. 8 ptas.
Tratado de Hematología clínica, por G. Salgoti. 703 págs. 125 ptas.
Fracturas y su tratamiento, por H. Meyer. 699 págs. 140 ptas.
Indicaciones sobre el tratamiento quirúrgico de la tuberculosis pulmonar, por A. Alexander. 480 páginas. 90 ptas.
Clínica de la tuberculosis pulmonar en el adulto, por W. Nagelschmidt. 656 págs. 125 ptas.
Anatomía patológica de la tuberculosis, por L. Aschoff. 99 págs. 30 ptas.
Meteorología y fluidos, por H. Jung. 158 págs. 5 ptas.
Compendio de Embriología humana, por A. Fabián. 280 ptas.
Clínica de las enfermedades del riñón, por L. Lichtwitz. 90 ptas.
El precio de coste en la construcción, por [illegible]. 15 ptas.
Motores de combustión interna y gaseógenos. Su cálculo y construcción, por [illegible]. 500 páginas, 400 figs. y 300 cuadros. 90 ptas.
Teoría de las estructuras, por A. Mesnager. 500 págs. 300 figs. y láminas y complicados problemas resueltos. 90 ptas.

Solicitad prospecto explicativo
De venta a todas las librerías y a
EDITORIAL LABOR, S. A.
Barcelona: Provença, 284
Madrid: Plaça Independència, 6

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME

Dia 1 d'octubre de 1934

VALORS	Darrer	Precedent
DIVISES ESTRANGERES		
Francs Francesos	18'35	18'35
» Suïsses	89'70	89'75
» Belgues	32'00	32'05
Lliures esterlines	36'10	36'12
Dòlars	7'05	7'05
Lires	63'00	63'00
Marcs	3'00	3'00
MERCAT LLIURE DE VALORS		
FI DE MES		
BORSI MATI		
Interior	0'70	0'70
Amortitzable	0'00	0'00
Deute or	0'00	0'00
Nord	0'00	0'00
Alacant	0'00	0'00
Andalús	0'00	0'00
Transversal	0'00	0'00
Montserrat	0'00	0'00
Colonial	0'00	0'00
Aigües de Barcelona	0'00	0'00
Explosius	0'00	0'00
Bif.	0'00	0'00
Barcelona	0'00	0'00
Ford	0'00	0'00
Duró Felguera	30'50	30'50
Sagrera Grifo.	61'00	61'00
BORSA		
Sessió Oficial celebrada de 13 a 15, entre sota del Mercat Lliure de Valors, sota el control del Interventor de l'Estat		
Interior	0'30	0'30
Amortitzable	89'00	89'00
Deute or	93'75	93'75
Nord	0'00	0'00
Alacant	0'00	0'00
Andalús	0'00	0'00
Transversal	0'00	0'00
Montserrat	0'00	0'00
Colonial	0'00	0'00
Aigües de Barcelona	0'00	0'00
Explosius	0'00	0'00
Bif.	0'00	0'00
Barcelona	0'00	0'00
Ford	0'00	0'00
Duró Felguera	0'00	0'00
Sagrera Grifo.	0'00	0'00

VALORS	Darrer	Precedent
Chade A. B. C.	3'50	3'50
Tabacs Filipins 2ª sèrie	320'00	320'00
BORSA OFICIAL COMPTAT DEUTES ESTAT		
Interior 4% A	0'00	0'00
» » B	0'00	0'00
» » D	0'00	0'00
» » E	0'00	0'00
» » F	0'00	0'00
» » G. H.	0'00	0'00
Exterior A	0'00	0'00
» B	0'00	0'00
» C	0'00	0'00
» D	0'00	0'00
» E	0'00	0'00
Amortitzable 5% 1909 A	0'00	0'00
» » B	0'00	0'00
» » C	0'00	0'00
» » D	0'00	0'00
» » 1917 A	0'00	0'00
» » B	0'00	0'00
» » C	0'00	0'00
» » 1920 A	100'00	100'00
Amortitz. 5% 1927 sèr. A	100'00	100'00
» » B	100'00	100'00
» » C	100'00	100'00
» » D	100'00	100'00
» » bons A	100'00	100'00
» » B	100'00	100'00
» » C	100'00	100'00
» » D	100'00	100'00
Amortitzable 6% 1926 A	99'00	99'00
» » B	99'00	99'00
» 5% 1929 A	100'00	100'00
» » B	100'00	100'00
Bons de Tresoreria A	100'00	100'00
Bonos Tresorerie 5% A	98'25	98'25
» » B	91'00	91'00
DIVERSOS		
Port de Barcelona 1908	98'00	98'00
» » Metàl.	100'00	100'00
» » Ria Sevilla	93'00	93'00
Bons Hipotecaris 5%	97'50	100'00
» » 6%	101'00	101'00
Caixa d'Estalvis	65'00	65'00
Crèdit Local 5%	79'50	80'50
» » 6%	86'75	87'75
» » local 6%	84'00	87'50
» » 6% sup.	97'00	98'15
» » 6%	95'75	96'00

VALORS	Darrer	Precedent
Mancos 5%	86'25	86'25
Cèdules Argentines	1'35	1'35
AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS		
Barcelona 1905 sèrie	87'00	87'00
» 4½% 1906 D	0'00	0'00
» » 1907 D	0'00	0'00
» » 1910 D	0'00	0'00
» » 1912 D	0'00	0'00
» » 1912 E	0'00	0'00
» » 1920 E	0'00	0'00
» » 1923 F	0'00	0'00
» » Ampliac.	0'00	0'00
» » Bons Ralse	0'00	0'00
» 5% 1928	0'00	0'00
» » 1931	0'00	0'00
» 6% Balmes 1928	0'00	0'00
» » P. Ferrocarrils	0'00	0'00
» » Empr. 1920	0'00	0'00
Diputació 4% 1909	0'00	0'00
» » 1915	0'00	0'00
» » 1920	0'00	0'00
» 5% 1925	0'00	0'00
» » 1926	0'00	0'00
» » 1929	0'00	0'00
» » 1931	0'00	0'00
» » Bons 6%	0'00	0'00
» » Empr. 1929	0'00	0'00
Mancomunitat 1920	0'00	0'00
C. Crèdit Comunal	70'00	70'00
FERROCARRILS		
Nord 1ª sèrie 5%	0'00	0'00
» 2ª sèrie 5%	0'00	0'00
Ponferrada	0'00	0'00
Pobladura	0'00	0'00
Valderas	0'00	0'00
Medina a Zamora	0'00	0'00
Medina	0'00	0'00
Alsasua	0'00	0'00
Alsasua 5%	0'00	0'00
Tudelana	0'00	0'00
Alacant a Murcia	0'00	0'00
Alacant	0'00	0'00
Alacant A 5%	0'00	0'00
» » B 5%	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Mzas. a Tarragona 5%	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Saragossa	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Zaragoza	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Valencia	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Alacant	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Galicia	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Portugal	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Ciudad Real	0'00	0'00
» » 6%	0'00	0'00
Madrid a Cáceres

PARLAMENT DE CATALUNYA

El President de la Generalitat exposà la posició del Govern en els moments actuals

El senyor Duran i Ventosa vo'gué justif car l'acti'ud de la Lliga

La reobertura del Parlament català es oferia l'ocasió de veure, de nou, la minoria de Lliga Catalana, reintegrada al seu lloc d'oposició. Per això hi hagué una certa expectació, ahir, per tal de sentir les explicacions que donarien sobre els motius que els han impulsat a tornar al Parlament.

Puntualment a les cinc arribaren els set components de la minoria. El senyor Abadal una mica més bru, el senyor Duran i Ventosa igualment rialler, el senyor Valls i Taverner més espanyolista que mai, els homes de Lliga Catalana semblen haver canviat poc.

Poc després d'arribats al Parlament passaren al salonet on se solen reunir. Semblà que designaren el senyor Duran com a més indicat per a fer el discurs de reaparició; i després feren saber que les seves dietes endarrerides les destinaven a la caixa del partit.

I heus ací que, ja dintre el Parlament després d'un breu discurs del senyor Companys, s'alça el senyor Duran i Ventosa a parlar.

De tots els discursos que hem sentit del Sr. Duran cap com aquest no seria més típic de la manera i de les intencions del senyor Duran. Tots aquells matisos, aquelles intencions, aquelles malícies que el senyor Duran intercala, abundantment, en els seus discursos, no-n'hi ha pas gaires en aquest parlament. Però en definitiva, trets aquests parèntesis propis a escandalitzar els massa càndids parlamentaris esquerrans, ¿què va dir el senyor Duran?

El cap de la Lliga volgué fer una ressenya de gran esclat. No li interessà gaire al senyor Duran la política interior del Govern. El seu discurs tenia dues intencions: provocar una declaració del President, susceptible d'embolicar les relacions d'Esquerra Republicana i Estat Català, i, davant la situació greu de Madrid, obtenir una resposta categòrica del Govern quant a la seva política hispànica.

Així el senyor Duran, recordant segurament aquells temps en què, a l'Ajuntament, el senyor Rocha li feia a ell la mateixa pregunta, va demanar al senyor Companys: ¿Sou separatistes o no?

Com és natural el senyor Companys pogué respondre que el Govern de la Generalitat compleix la Constitució i l'Estatut i que amb això en tenia prou.

El debat, encara, pogué evidenciar que el nou "furor" espanyolista de Lliga Catalana el vol portar àdhuc al nostre Parlament, i el senyor Valls i Taverner s'ho prengué tan seriosament que ni es dignà somriure quan el President li féu l'obsequi de dir que havia llegit el seu llibre.

En definitiva, Lliga Catalana va entrar al Parlament i presentà batalla tot seguit. Previngué el recurs que ja es massa vell; com que no sabia com explicar una tornada, que no té cap explicació, atacaria. I, en efecte, començà atacant. Si el senyor Duran i Ventosa no s'hagués perdut en els camins de la plasmeteria, Lliga Catalana potser hauria pogut fer una entrada discreta i prudent. Però a última hora ha deixat tots els camins oberts perquè el Govern guanyés el debat. I al senyor Duran, després d'haver-li fallat la "rentrée", li fallarà la simpatia dels qui avui s'han vist menyspreats pel desdeny del cap de la Lliga.

* * *

Cap a les set, mentre durava la intervenció del senyor Romeva, el President i diversos consellers van sortir als passadissos. La causa era que el senyor Martí Esteve havia telefonat amb Madrid, on l'havien assabentat del plantejament de la crisi del govern Samper. Es feren, com és natural, grans comentaris a la notícia, fent-se remarcar la gravetat de la situació. Esvaïts els rumors que aquests dies circulaven sobre un possible cop d'Estat, resta saber els efectes que lliguen els dos partits àrbitres de la situació, el radical i el popular agrari. En general els ministerials catalans creien que la conveniència seria la formació d'un govern semblant al de Samper. S'indicava que tot i la demanda del Poder de Gil Robles no ha canviat cap factor que possibiliti un govern majoritari amb la CEDA. Aquest Govern no es formà al principi del Parlament per l'ambigüitat de la posició de Gil Robles, i no sembla que avui les coses hagin canviat gaire.

* * *

Abans de la sessió del Parlament, el President i els consellers canviaren impressions sobre els assumptes d'actualitat i la sessió del dia.

El President de la Generalitat i el del Parlament conferenciaren amb el cap de la minoria de la Lliga, Sr. Abadal.

LA SESSIÓ

A tres quarts de sis comença la sessió sota la presidència del senyor Casanoves. Hi ha molta animació als escons i tribunes.

Als bancs de la Lliga, els diputats senyors Abadal, Duran i Ventosa, Valls i Pujals, Valls i Taverner.

Al banc vermell, el Govern en ple.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El PRESIDENT DE LA GENERALITAT diu que a conseqüència de la mort del qui fou Conseller de Governació senyor Joan Selves, hi ha hagut un reajustament del Govern algunes modificacions.

El senyor Dencàs, que era Conseller de Sanitat ha passat a Governació amb caràcter definitiu.

Dóna compte també del nomenament del senyor Mestres per a la cartera d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària: és persona — afegeix — coneguda de tot el Parlament, i que ha donat ja proves de governant des de la Conselleria de Governació que ocupà en un Govern anterior.

Fa un elogi del senyor Mestres, el qual, — diu — comptà amb la confiança dels seus companys de Govern i de la majoria.

El senyor DURAN I VENTOSA manifesta que esperava amb interès les paraules del President de la Generalitat. Afirma que esperava també unes declaracions sobre la situació política actual, la qual qualifica de greu.

Afegeix que vol exposar breument les causes que han motivat la tornada de la seva minoria als escons del Parlament.

En primer lloc, creu que els moments actuals són greus, pel confusionisme que regna en l'obra i l'actuació del Govern. Veu en aquesta actuació una tendència separatista, i per altra part, una altra tendència contrària a aquella política, i creu que això perjudica l'Autonomia Catalana. Creu que no és possible mantenir aquesta política, i remarca que la seva minoria no és ni ha estat mai separatista (rumors).

Creu que cal actuar amb una idea clara, puix que no és permès de jugar amb el nacionalisme de l'opinió i ésser separatista quan a Madrid governi un govern de dretes i ésser collaboracionistes a ultrança amb els governs esquerrans.

Cita diversos casos que, al seu entendre, confirmen les seves manifestacions sobre el doble joc que està fent el Govern.

Passa a referir-se després a l'incompliment de la sentència del Tribunal de Garanties Constitucionals, en el qual —diu — la majoria té un reforçament. Remarca la diferència que s'ha observat entre la Llei que aprovà el Parlament i la sortida en el "Butlletí Oficial" de diumenge darrer.

No creu que la seva minoria hagi de donar la seva opinió sobre aquesta llei, en la qual troba rectificacions en bé de Catalunya, i creu convenient un silenci patriòtic que altres no saben mantenir.

Afirma que en el Consell de la Generalitat figuren persones que en l'opinió de Catalunya no signifiquen res. (Rumors).

I els grups petits que representen aquestes persones són els que han provocat molts conflictes al mateix Govern.

Afirma que l'Autonomia de Catalunya ha d'estar assegurada per tot el poble, i no solament per uns grups que sumen pocs vots.

Recorda al President de Catalunya el deure que té de fer la felicitat i portar el benestar a tots els catalans, i portar la concòrdia, que és el veritable factor essencial per fer que l'Autonomia sigui una esperança realitzada.

Recorda que el senyor Abadal anà a advertir al Govern el greu error que cometria si s'aprovava una nova llei de Contractes de Conreu, i feu tractat grollerament i desconsideradament pels diputats de la majoria.

(Aquests protesten sorollosament, i el senyor Casanoves, amb energia, talla l'aldarull.)

El PRESIDENT DE LA CAMBRA adverteix a l'orador que el senyor Abadal fou protegit per la Presidència en tot moment com poden testimoniar tots els qui presenciaren els incidents.

El senyor DURAN I VENTOSA insisteix, i remarca que l'incident a què s'ha fet referència fou provocat per algú que té representació en el Consell de la Generalitat. (Nou aldarull).

El PRESIDENT insisteix a dir que el senyor Abadal fou protegit pels uxiers des que entra al Palau del Parlament. Afegeix que el President no podia preveure els fets que es produïren a l'exterior.

El senyor DURAN I VENTOSA creu que en aquest moment interessa molt més el que prega al senyor Companys que no pas el que succeí llavors.

Diu que els veritables dictats de l'opinió pública s'han d'escoltar al Parlament, i prega al President que els atengui, si no vol que Catalunya perdi les seves llibertats. (Rumors.)

El PRESIDENT DE LA GENERALITAT creu que no és possible contestar tots els aspectes del discurs de l'anterior orador. Per això contestarà solament alguns punts.

Es refereix a la retirada d'aquella minoria, els motius de la qual no sabem— diu—com tampoc no saben els de la seva tornada.

S'alegra, però, d'aquest fet, i afegeix que ara el Parlament estarà reforçat per la crítica que tenen el deure de fer les minories de l'oposició.

Afirma que tots els homes que formen el Govern tenen la seva confiança i representen la majoria de Catalunya (Molt bé.)

Reconeix la dificultat que representa exercir amb eficàcia el seu lloc de President de Catalunya: però sempre actuarà — afegeix — respectant la Constitució i l'Estatut.

Creu que en aquests moments no pot deixar avançar interpretacions falses que comprometrien l'Estatut i l'Autonomia.

Així, sempre que hem anat a Madrid ha estat per mantenir aquells textos generadors de la nostra Autonomia.

Aquesta és la causa de la nostra dualitat de conducta — confirma — una aci i una altra a Madrid.

Pregunta als de la Lliga si són nacionalistes o no.

El senyor DURAN I VENTOSA: Som catalanistes. (Rumors a la majoria.)

El senyor COMPANYS diu que ells rebutjaran tots els vots dels qui no siguin veritablement nacionalistes, perquè ells actuen de cara a assegurar les llibertats de Catalunya.

Creu convenient que al seu dir es plantegi un debat polític, per tal de liquidar les afirmacions velades del senyor Duran, al qual diu que sempre respondran les preguntes que s'ls facin dels bancs de l'oposició.

L'actitud de vosaltres — afegeix — ha disgustat les persones catalanistes que figuren en els vostres rengles. Això vol dir que un hi ha equivocat, i, per tant, no sempre com no parlen ara en un to d'acusació i d'ofensa. (Aplaudiments de la majoria.)

El senyor ROMEVA per al·lusions, intervé en el debat. Remarca que en tots els partits catalanistes i nacionalistes hi ha hagut separatistes, però en alguns ha estat això un fet passatger, car — diu — el separatisme no és una doctrina, sinó una actitud, i aquesta pot ésser rectificada.

La doctrina és el nacionalisme, i això mereix una àmplia explicació, que passa a fer a continuació exposant la definició dels diversos conceptes del nacionalisme, per a passar a explicar l'aplicació a Catalunya, on el nacionalisme— diu — ha estat sentit per tots els catalans. Creu que la política catalana ha d'abandonar en absolut els lligams amb la política general espanyola mantinguts fins avui.

Demana una política de collaboració i concòrdia, la qual no ha d'ésser unilateral, i per això s'alegra de la tornada de la Lliga als escons del Parlament Català, i afirma que si la Llei de Contractes de Conreu ha seguit regint ha estat perquè la sentència que la rebutjava fou essencialment política.

El senyor DURAN I VENTOSA rectifica. Manifesta que si no han explicat per què han tornat al Parlament és perquè no explicaren els motius que tingueren per retirar-se. Ells s'adreçaren a l'opinió, la qual els jutjà oportunament.

Nosaltres — diu — seguirem fiscalitzant l'obra del Govern, i aquesta és l'única manera de collaborar en aquests moments amb la majoria.

Acaba dient que els moments actuals no són per ser habilitats, sinó gestos enèrgics d'expressió d'una conducta clara.

El senyor COMPANYS es planyd del to del senyor Duran quan ha parlat dels motius que els obligaren a sortir del Parlament.

El senyor DURAN diu que parlen com sempre, i el senyor Companys tampoc no ha contestat les seves preguntes.

El senyor COMPANYS, continuant el seu discurs, diu que com a home de Govern no ha de donar armes al contrari exposant el seu procediment d'actuació política. De totes maneres — afirma — en la nostra conducta no hi ha ambigüitat de cap mena, i no deixarem que es trepitgin llibertats que hem conquerit. (Molt bé!)

El senyor TAULER proposa que en comptes de continuar l'ordre del dia se suspengui la sessió, donada l'hora avançada.

El PRESIDENT adverteix que les sessions començaran puntualment a dos quarts de cinc, i seguidament aixeca la sessió, a tres quarts de vuit.

PELS PASSADISSOS

LA INAUGURACIO DEL MUSEU DE CATALUNYA

La Junta de Museus, presidida pel senyor Pere Coromines, i integrada pels senyors Gassol, Puig i Ferreter, Macip, Borralleres, Tarragó, i el senyor Joaquim Folch i Torres en qualitat de director del Museu de Catalunya, ha estat al Palau del Parlament per tal d'invitar el seu President senyor Joan Casanoves a la cerimònia inaugural de la installació del Museu de Catalunya al Palau Nacional de Montjuic, la qual tindrà lloc diumenge.

L'OPINIO DEL SENYOR COMPANYS SOBRE LA LLIGA

En arribar ahir a la tarda al Parlament, el senyor Companys es reunì a la presidència amb tots els consellers, excepte el senyor Dencàs.

A la sortida de la reunió el senyor Companys digué que la reunió no havia tingut altre objecte que el d'efectuar un canvi d'impressions.

—¿Quina impressió teniu de la presència de la Lliga?

—Ells la donaran des dels seus escons. Crec que es tracta d'una vaga que han perdut, encara que crec que he de felicitar-me que per fi tinguem una oposició que representi l'examen dels nostres propis actes, com passa a tots els Parlaments del món.

EL SENYOR COROMINES CAP DE LA MAJORIA

Ahir al matí es reuní la majoria en un dels despatxos del Parlament, i acordà elegir per cap, en substitució del senyor Mestres, el senyor Pere Coromines.

A la reunió assistí el senyor Companys.

En ésser detingut, un ex-guàrdia de seguretat agredeix els agents

Bartomeu Torres és un exguàrdia de seguretat que havia agafat el costum de pegar la seva dona i els seus fills. La família se'n cansà i ho denuncià a la Comissaria de les Drassanes.

Es presentaren uns agents al seu domicili i comprovaren la certesa de la denúncia. Aleshores el detingueren. En ésser conduït a la Delegació agredí els agents i els feri amb un ganivet. Fou desarmat, però, de sobte, es va treure una agulla saquera i intentà d'agredir-los altre cop. També fou desarmat.

Passà a la disposició del Jutjat de guàrdia. Li serà aplicada la Llei d'Ordre Públic i serà sumariat pel procediment d'urgència.

L'accident d'aviació de dissabte

Els ferits milloren

Ahir, a darrera hora de la tarda, a l'Hospital Militar, el JJutjat número 14, que estava de guàrdia el dissabte passat dissabte, no va poder prendre declaració, degut al seu estat de gravetat, al sots-tinent senyor Rufí Núñez Machado, ni al caporal mecànic Adolf de Madariaga de la Vina.

El Jutjat va prendre declaració al capità Meana, cap de l'esquadreta a la qual pertanyia l'avió. Manifestà que li era impossible de precisar les causes de l'accident.

Ahir, a les onze del matí, el general de la quarta Divisió senyor Domènec Batet, acompanyat del seu ajudant, el comandant senyor Lacanal, anà a l'Hospital Militar, per tal d'interessar-se personalment per l'estat dels ferits.

Ahir, a darrera hora del vespre, s'inicià en els ferits una lleugera millora, però sense desaparèixer la gravetat. La millora és un xic més accentuada en el mecànic Madariaga que no pas en el sots-tinent Núñez.

Ambdós ferits continuen en un estat de gran postració.

Una manifestació d'obrers sense feina

Ahir, a les dotze del migdia, un grup compost d'uns 250 individus intentà organitzar una manifestació a la Plaça de la República. Hi acudiren algunes parelles de guàrdies de Seguretat i dissolgueren els manifestants.

Eren obrers sense feina. Després es dirigiren a la Borsa de Treball installada a l'edifici del Passeig de la Indústria, davant de Belles Arts, on intenteren manifestar-se novament, cosa que no permeteren els guàrdies que hi havia destacats en aquell lloc.

Ha estat detingut el presumpte autor de l'agressió de La Torrassa

I... dos diumenges, en sortir de presenciar un partit de futbol que se celebrà a la Torrassa, es produí una baralla a conseqüència de la qual resultaren ferits greument dos homes. Un d'ells, anomenat Antolí Martínez Torres, va morir al cap de poes dies a l'Hospital Clínic.

L'altre, anomenat Salvador Torres, fou processat, car se sospitava que era l'autor de l'agressió que va produir la mort a Martínez.

La policia de l'Hospitalet va saber, però, que l'autor podia ésser un altre individu anomenat Josep Bellés i Sánchez, i procedí a detenir-lo.

Fou posat immediatament a la disposició del Jutjat de guàrdia. Tot i que va negar que fos l'autor de l'agressió a Martínez, hi ha indicis que fan creure el contrari.

Els sabotatges als tramvies

Tres explosions :: Un vianant ferit

Dimmenge, a les cinc del matí, féu explosió un petard en un pal de la línia de tramvies número 22, al Passeig de Sant Gervasi, prop del carrer de Jesús i Maria.

El pal va quedar destroçat i resultaren trencats els vidres de moltes cases veïnes.

Moments després d'haver ocorregut l'explosió fou assistit al dispensari Isidre Abat i Papiol, de 28 anys, amb domicili al carrer de Sant Cristòfor, número 20, principal, d'una ferida contusa al braç dret, de pronòstic reservat.

Va dir que en passar pel passeig va sentir el soroll d'una explosió i en el mateix moment se sentí ferit.

Mitja hora abans, o sia a dos quarts de cinc, esclatà un altre petard en un pal del tramvia de la línia número 46, al carrer de Mallorca, prop del de Nàpols. Destroçà el pal i trencà igualment molts vidres. No hi hagué desgràcies personals.

Finalment, ahir, a dos quarts de cinc de la matinada, n'esclatà un altre a la línia del tramvia de Badalona, i a cosa d'uns cinquanta metres del fielat de consums d'aquella població.

L'explosió es produí poca estona després d'haver passat el tramvia i causà danys importants a la via. Els passatgers del tramvia sofriren l'esglai consegüent, i el cobrador del vehicle, es llançà a terra i hagué d'ésser auxiliat a conseqüència de les lesions que es produí i de la impressió que li produí l'explosió.

Inauguració d'una Biblioteca a l'Ateneu Republicà del districte VI

Parlaments dels Srs. Pumarola, Duran-Reynals i Nicolau d'Olwer

El dissabte passat, a la nit, tingué lloc a l'Ateneu Català Republicà del districte VI (Aribau, 98, baixos) l'acte d'inauguració de la *Biblioteca B. C. Aribau* i d'obertura de cursos populars organitzats per l'esmentat Ateneu.

La Presidència estava formada pels senyors Dr. Tomàs Pumarola, conseller delegat del districte III; Duran-Reynals, conseller-regidor d'Urbanització i Eixampla, i Nicolau d'Olwer, president del Consell Executiu d'Acció Catalana Republicana. Demés, hi havia els senyors Bargés, Casanelles, Sauri, Vinyals, Ramió, Rodon i Carbonell, del Consell Directiu de l'Ateneu. Hi assistiren també, en qualitat de delegats dels respectius centres, els senyors següents: Fontana i Argimon, per Acció Catalana Republicana del Poblet; González i Mora, d'Acció Catalana Republicana del Clot; Segarra, March i Pedret, de la Joventut d'Acció Catalana del districte IXè., i Brossa, d'Acció Catalana de Sarrià.

DISCURS DEL DOCTOR PUMAROLA

El senyor Nicolau d'Olwer, que actuava de president, cedí la paraula al doctor Tomàs Pumarola, el qual començà dient que representava un honor molt alt per a ell el que la Junta Directiva de l'Ateneu l'hagués volgut honorar ostentant la seva representació, per tal que expliqués, en nom d'aquesta, la finalitat que es perseguia amb la inauguració dels cursos populars 1934-35. No és el primer any — digué el doctor Pumarola — que l'Ateneu realitza tasca cultural. En la curta vida de la dita Junta, a part de les seves activitats polítiques, no ha oblidat mai aquesta transcendental qüestió, i és ara, a comptar d'aquest moment, que es va a la consolidació ferma i decidida d'aquella tasca callada i d'aquell treball silenciós que en aquest sentit ha portat a terme l'Ateneu. Es per aquest motiu, donas, que, volent donar més relleu a aquest acte, ens hem permès de pregar als nostres amics Duran-Reynals i Nicolau d'Olwer que vulguin honorar-nos amb la seva presència, com a homes de relleu que són i com a portantveus del partit d'Acció Catalana Republicana.

Entenem, donas, que la *missió* que ha de tenir tot centre polític ha d'estar relacionada amb el caire cultural, per tal que preparen tots els ciutadans i els capacitem perquè siguin capaços de portar a terme la missió augusta de la ciutadania.

Inaugurem avui també la nostra Biblioteca, que hem volgut batejar amb el nom de B. C. Aribau, aquell gran patrici català que en moments d'alta inspiració patriòtica va escriure la tan coneguda "Oda a la Pàtria", i que es pot considerar com el veritable precursor del moviment nacionalista català i del nostre renaixement literari.

PARLAMENT DEL SENYOR DURAN-REYNALS

El senyor Nicolau d'Olwer cedí seguidament la paraula al senyor Duran-Reynals, el qual començà dient:

Senyores, senyors i amics del districte VI. Voldria començar el meu parlament agraint-vos abans que tot a tots vosaltres i a l'Ateneu Català Republicà del districte VI la inlassable amabilitat amb què m'heu volgut tractar sempre com un dels vostres, malgrat que molt sovint les meves tasques professionals i les obligacions inherents al meu càrrec m'hagin impedit de correspondre amb assiduïtat a aquella comunicació material que jo hauria desitjat. Però jo entenc, amics, que a aquesta manca de comunicació material, malgrat les aparences, no exclou una constant comunitat espiritual amb tots vosaltres. I és que entre vosaltres i el que té l'honor de dirigir-vos la paraula hi ha hagut sempre un lligam d'amistat, una penyora de cordialitat i de comprensió; és que entre vosaltres i el que *us* parla hi ha hagut sempre un home que és amic vostre, que és amic meu, que viu amb vosaltres en convivència diària i que collabora amb mi d'una manera constant. He volgut parlar d'aquest amic que jo estimo tant com l'estimeu vosaltres, d'aquest perfecte ciutadà, d'aquest conseller municipal exemplar, d'aquest home disciplina i modest que ara us acaba d'adreçar la paraula i que és en Tomàs Pumarola. (Aplaudiments.)

Jo crec que, estant en contacte diari amb en Tomàs Pumarola, estic en esmitual contacte amb l'Ateneu del districte VIè. Es per això, donas, que en tot allò que aquest acte pugui tenir d'homenatge al nostre amic i que ell voluntàriament ha refusat, jo m'hi associo d'una manera especial. Perdoneu-me la immodèstia, però jo crec que d'entre tots, ningú més qualificat que jo, que collaboro amb ell cada dia, ningú més indicat que jo per a conèixer tota la seva vàlua.

Ha dit molt bé el nostre comú amic que inauguràvem avui unes classes populars, unes tasques d'ensenyament que comencen per iniciativa d'aquest centre benemèrit. Tots aquells que anys endarrera pensàvem en les possibilitats d'una Catalunya autònoma, pensàvem que l'Autonomia, que la iniciació de les nostres llibertats representaria la cessació del treball constant que els particulars havien fet per tal de mantenir centres d'ensenyament.

I bé, amics: ha vingut l'autonomia, i hem vist que aquelles iniciatives, aquells esforços particulars no podien cessar. L'altre dia l'Ajuntament de Barcelona aprovava un pla d'intensificació i de millor utilització dels centres culturals que té establerts, que permetran de donar ensenyament a cinc mil infants més. Però encara resten milers d'infants a Barcelona als quals no és possible poder donar aquests primers rudiments de cultura, i cal encara, malgrat l'autonomia, que els particulars i les corporacions privades es continguin de suplir aquesta forçosa deficiència de què us parlava suara. Es per això, amics, que la inauguració d'aquestes tasques d'ensenyament, d'aquests cursos populars als quals ara fa un moment al·ludia l'amic Pumarola, han d'ésser benvingudes entre nosaltres! han d'ésser encoratjats per tots els mitjans, perquè, amics, hi ha una cosa i un principi entre els que en el nostre partit figuren, que cal posar de manifest, i és que així com tot ciutadà té dret a la vida té també dret a la cultura. Cal que tothom pugui participar d'aquest tresor de la intel·ligència humana acumulat durant segles, i que en aquesta deu generosa que representa el conjunt de tot allò que la intel·ligència humana ha trobat al llarg dels segles, tothom s'hi pugui abeurar fins a la sacietat, fins que no hi hagi ningú que estigui separat per aquelles barreres que són illes d'una desigualtat social o d'una desigualtat econòmica. Després del dret a la vida, hi ha un dret imprescriptible de l'home, que és el dret d'ésser ensenyat. Si vosaltres, en aquest moment realitzeu aquesta tasca, *obreu perfectament com a homes* de partit i d'una manera profundament humana. Aquell que ensenya a un altre una cosa que desconeix, aquest darrer desfà una mica la gran tenebra que envolta la humanitat. (Molt bé; aplaudiments.)

I ara, que com us deia al començament, les ocasions de comunicació material amb vosaltres no han sovintejat, jo no puc desaprofitar aquest moment que em doneu hospitalitat per parlar-vos d'allò que amb l'amic Pumarola i els altres companys que ostentem la representació vostra al Consistori barceloní hem vingut fent, i d'allò que d'ara en endavant ens proposem fer. No podem oblidar de cap manera que gràcies a la vostra confiança tenim a la Casa de la Ciutat un càrrec de responsabilitat i és just i és lògic que en el moment que jo em trobo entre vosaltres us doni compte de la manera com hem complert el mandat que ens vàreu conferir.

Quan ara fa vuit mesos prenïem possessió dels nostres càrrecs, dèiem nosaltres: En la nostra actuació hi haurà dues etapes, dos períodes perfectament delimitats: hi haurà un període d'estudi, de pacient examen dels problemes que té plantejats el Municipi, de recopilació de dades, de formació d'un criteri; després, hi haurà un veritable període de realitzacions en el qual, a base d'aquell estudi ordenat, a base de les dades recollides, a base del concepte que n'haguem format, anirem d'una manera resolta, enèrgica i decidida a solucionar els problemes d'acord amb els principis del nostre partit i d'acord amb l'interès general de la ciutat.

I bé: aquell període d'estudi ja està acabat i entrem de ple en el període de realitzacions. Però jo voldria dir-vos que no hem esperat gaire temps aprofitant aquell marge de confiança que ens podia donar aquest programa tan modestament exposat, de dir que passaríem un llarg període d'estudi i d'examen, ja que immediatament que l'avinentesa s'ha presentat hem anat resolutament a solucionar els problemes *que creiem que calia resoldre.*

Per tal de no ésser massa llarg jo només en vull esmentar un, d'aquests problemes. Fa nou mesos, en plena campanya electoral, es deia que l'Ajuntament de Barcelona estava en fallida: que l'Ajuntament de Barcelona estava apremiat pels seus creditors; que si l'Ajuntament de Barcelona queia en mans de gent d'esquerra no podria sortir mai més d'aquest marasme i que per vergonya de tot Barcelona la nostra corporació cabdal *seria* incapaç de fer honor als seus compromisos. En el mes de maig, quan l'Assemblea anual del Partit, jo us deia que estàvem estudiant aquest problema, especialment un dels nostres amics, Ferran Boter i Mauri, el qual passava hores tancat al seu despatx examinant dades, controlant balanços, establint estats. D'aquesta feina de benedicti — deia jo—, alguna cosa en sortirà amb l'ajut de tots. I immediatament després la fórmula sorgí: fèiem un Pressupost de Liquidació, emetíem un empréstit, i malgrat tots els mals vaticinis aquest empréstit es cobrià, i avui dia la nostra corporació municipal ha fet honor als seus compromisos i ha pagat els seus creditors: tot això s'ha realitzat al cap de vuit mesos d'haver entrat nosaltres en un Ajuntament que tothom deia que estava en fallida. (Molt bé; aplaudiments.)

Però encara no n'hi ha prou amb això per a deixar resoldre d'una manera definitiva el problema paorós de les finances municipals. I al darrera d'aquest pressupost extraordinari, fet per tal de saldar els compromisos anteriors, s'ha de fer un pressupost ordinari de nivellació que permeti, per mitjà d'un reforç nacional dels ingressos, que des d'aquest moment endavant l'Ajuntament de Barcelona pugui complir d'una manera normal les seves obligacions ordinàries i atendre tots els serveis del deute creats per a desfer els errors i totes les disbauxes de l'Ajuntament anterior. Nosaltres no volem convertir l'Ajuntament de Barcelona en una mera corporació administrativa que es limiti a recaptar i a pagar, sinó que nosaltres volem i desitgem que Barcelona sigui el que ha d'ésser la capital catalana, el cap i casal de Catalunya; nosaltres volem que l'Ajuntament sigui una corporació representativa de tots nosaltres que doni satisfacció a allò que tots nosaltres *volem i desitgem*: que Barcelona sigui el que ha d'ésser la capital de Catalunya, una gran ciutat perfectament urbanitzada, perfectament sana i higiènica, amb tots els organismes de cultura necessaris, realitzant una obra d'assistència social que respongui a tots aquells ideals pels quals nosaltres treballem: de veure, en resum, que Barcelona és l'obra d'aquell esperit suprem de la nostra raça. (Aplaudiments.)

Es per això, amics, que hem començat ja l'estudi de les directrius generals del futur pressupost, que serà el tercer que en el temps que portem d'actuació haurem estudiat. El Pressupost s'havia vingut prorrogant abans per la peresa de posar-se a estudiar els problemes que el pressupost planteja, ja que el pressupost no és altra cosa que la concreció material del pensament del govern municipal. Nosaltres hem començat per fer un pressupost modest, i no sollem tirar endavant sense conèixer bé els problemes que hi estan relacionats. Coneixent ja els problemes, hem d'anar a fer ara el pressupost de les realitzacions, i en aquest pressupost, en les seves línies generals, hem començat a treballar d'una manera ferma i decidida a l'efecte que als començos de l'any que ve aquest Pressupost pugui entrar ja en vigor. En les directrius generals d'aquest Pressupost s'ha de tenir en compte que Barcelona necessita— per aquelles raons que us deia abans, quan al·ludia a l'obra de cultura que modestament aneu a iniciar vosaltres — que l'Ajuntament de Barcelona necessita realitzar esforços enormes en l'ordre cultural. Siguin quines siguin les concepcions teòriques que puguin haver-hi amb allò que correspon a l'obligació de donar ensenyament primari als ciutadans, mentre hi hagi infants que no poden anar a l'escola, l'Ajuntament no pot romandre indiferent. En això està el seu orgull i la seva glòria, i, malgrat totes les disbauxes administratives, els ciutadans de Barcelona mai no han perdut d'una manera definitiva la seva fe en la corporació cabdal. (Aplaudiments.)

Al costat d'aquesta tasca cultural cal realitzar una tasca urbanística enorme; cal establir les grans línies d'enllaç que posin en comunicació les barriades noves amb els centres de la ciutat; cal establir itineraris nous per tal d'evitar la congestió del tràfic en determinades vies. Al costat d'això cal, també, realitzar una obra de sanejament, i aquesta obra de sanejament, que correspon al meu departament, està estudiant-se i s'està ja concretant en un projecte, i el dia de demà aquests projectes jo us garantelxo que seran realitats. Aleshores serà quan es començaran de resoldre els problemes que fan referència al sanejament dels barris insalubres de Barcelona, començant-se a esbotzar — aquesta és la veritable paraula — aquell barri de les Drassanes, que és potser un prestigi de la Barcelona pintoresca, però que és una vergonya per tot aquell que, fullejant dades estadístiques, veu que hi ha casos molt pintoresços per a fer reportatges sensacionals, però que, no obstant, la mortalitat arriba a un 24 per 100 a l'any. Obrirem, donas, el districte cinquè tirant a terra illes senceres de cases, però seguint un pla coordinat respecte a allò que anem a fer, procurant, però, que aquest trau enorme que obrirem en aquesta carn malalta de la ciutat amb el que el dia de demà ha d'ésser el traçat de les grans vies de reforma, que establiran una comunicació directa entre el Port i les barriades extremes de la ciutat que no obligui a fer passar sempre per les Rambles, aconseguint així la descongestió d'aquestes sense obligar a la volta enorme que representaria el rodejar el casc de la ciutat vella.

Al costat d'aquesta obra d'urbanització que jo exposo d'una manera molt general, i de sanejament que també amb grans línies jo presento a la vostra consideració, hi ha un altre problema que també ens preocupa i *que desitgem abordar resoltament.* Jo he parlat del sanejament de la terra, però cal que també ens preocupem del sanejament de la mar. Car evitar, cal impedir, cal preocupar-se que no soreixi això que a la nostra mar blava, tan cantada pels poetes, quan s'acosta a la ciutat sigui una cosa infecta on desemboquin totes les podridures de les clavegueres, i ara que la nostra joventut tendeix cada dia més a banyar el seu cos en les aigües de la mar, és una cosa que els que tenim la responsabilitat de la cosa pública no podem consentir de cap manera que la joventut que va a trobar la força a la mar amb eufòria i entusiasme, hi trobi moltes vegades la infecció, la malaltia i la mort. (Molt bé; aplaudiments.)

Al costat d'aquests grans problemes n'hi ha també d'altres d'apremiants que estan ja en vies de solució. Tots recordareu que en els moment en què nosaltres vàrem prendre possessió dels nostres càrrecs, al Consistori de Barcelona hi havia un problema de transports que inquietava l'opinió pública, al voltant del qual s'havien fet campanyes polítiques, s'havia fet una gran campanya d'escàndol i s'havia dividit el Consistori de Barcelona de la manera més lamentable: eren aquells moments en els quals l'Ajuntament de Barcelona i al voltant d'aquest dictamen d'autobusos s'havia marcat el punt més baix en la corba descendent de la seva decadència i desorientació. I bé: nosaltres anàrem al Consistori respecte d'aquest problema amb un criteri molt clar: el criteri que no era possible que nosaltres fóssim els hereus d'aquella vergonya, però també amb el criteri que no era possible tampoc que continuessin incomunicades les barriades amb el centre de la ciutat. En aquest problema hi havia dues qüestions: la qüestió de forma i la qüestió de fons. La qüestió de forma estava concretada en un dictamen al voltant del qual es barrejaven moltes coses i es deia que s'havien comès immoralitats, del qual dictamen nosaltres no ens en podíem fer solidaris perquè el problema que el dictamen volia resoldre era un problema viu i nosaltres no el podíem defensar. Ja heu vist ara el que ha passat: la concessió Torner ha estat liquidada d'una manera implacable i serena, però l'altre dia també el Consistori de Barcelona aprovava un dictamen traient una altra vegada a concurs unes bases noves respecte a les vuit línies d'autobusos que han d'assegurar una comunicació còmoda i perfecta entre les barriades extremes i el centre de la ciutat.

I aquesta ha estat la nostra política. Jo podria multiplicar els exemples, però em penso que només aconseguiria, potser, fatigar la vostra atenció. *Hi ha un altre aspecte, però; i és* que nosaltres, homes d'Acció Catalana Republicana, que tenim la pretensió de representar allò que hi hagi de més espiritual dintre del marc i de les matisacions polítiques de la nostra terra, no podem de cap manera deixar de tenir en compte. Ja ho deia jo en el banquet homenatge que ens vàreu donar a l'Hotel Orient l'endemà o l'endemà passat de les eleccions. Jo veig— deia—, la ciutat de Barcelona com una cosa viva. Una ciutat no és pas un lloc per a viure-hi, només; una ciutat és una ànima; una ciutat és una obra d'art; una ciutat és una cosa ùnica; Barcelona, per tant, la *nostra ciutat*, és una ànima catalana, és una cosa

lligada amb tota la tradició, és una cosa viva i oberta a totes les esperances. A Barcelona n'hi havia un «de testimoni, mut, però elegant, d'aquesta grandesa passada, que era aquesta magnífica ciutat vella. Nosaltres ens n'haviem de capbnir, d'això; mai cap Consistori havia tingut un gest d'atenció per aquestes pedres velles que són el testimoni mut del nostre passat. Jo recordo haver llegit, causant-me una gran impressió, que en ocasió d'obrir-se una carretera en no sé, en aquest moment quin lloc d'Europa, van trobar, sota la terra d'al·luvió que cobria la ruta, aquelles primeres pedres amples i quadrades; regulars i immòbils encara després de molts segles: era una antiga carretera romana. I un escriptor deia: "Benaurat el país, benaventurat el país en el qual la crosta del seu terrer frega amb les pedres massisses i immutables de la civilització romana". I bé: nosaltres les tenim a la vista aquestes pedres, les pedres venerables de la primera cintura de muralles que va rodejar la nostra ciutat; aquelles pedres, però, eren oblidades i cobertes per les restes de tots els habitatges que d'una manera parasitària s'hi adheriren durant l'Edat Mitjana, i no s'havia tingut per aquelles pedres gens ni mica de pietat ni s'havia intentat donar-les-hi un valor que restablís tota la seva dignitat de la més antiga executòria de la nostra existència ciutadana. I això que costava tan poc i que només implicava una mica de preocupació i una mica d'amor, ho hem fet nosaltres.

Jo, amics, aquestes pedres no les veig pas com una cosa immòbil, com una cosa estratificada que es contempla amb l'ull impàvid d'un arqueòleg. A mi m'agrada que davant d'aquelles pedres velles i venerables hi passin grans vies plenes de tràfec, trepidants de moviment, però vull també que el ciutadà que en un automòbil rabent passa per la Via Laietana cami del port, de l'estació, dels bancs, de les oficines públiques o cap als seus afers, es trobi, encara que sigui per un moment, amb el mut testimoni d'aquelles pedres que li recordin l'executòria de la seva ciutat, que li diuen i li parlen d'aquella Barcelona que era una colònia romana palpitant encara del misteri del seu infantament, però que aquella minúscula colònia és la mateixa urbs immensa que avui dia presideix els destins de la nostra pàtria. (Molt bé; aplaudiments.)

El nostre volgut president Nicolau d'Olwer, en una conferència pronunciada a l'Ateneu Barcelonès, ens parlava dels orígens mitològics de Barcelona, i parlava d'aquella antiga llegenda segons la qual Barcelona hauria estat fundada per Hèrcules. Jo, que no sento cap orgull i que hem repelleix d'una manera instintiva aquell home que s'envaneix de la seva ascendència aristocràtica, confesso que sento tot l'orgull d'ésser fill d'una ciutat mil·enària. I recordo ara, a propòsit d'això, una anècdota del temps de Napoleón, després de la campanya d'Itàlia entrà en una ciutat italiana on vivia una vella família aristocràtica que deia si descendia dels antics patricis romans. Napoleón, amb el desig de fer una broma al representant d'aquella família va dir-li: ¿Però, és veritat que la vostra família descendeix en línia directa dels primers patricis romans?. I aquell senyor li va contestar: —Home; això és molt dubtós. Però el que jo us puc assegurar és que fa quinze segles que se'n parla. Jo, pensant en això de l'origen mitològic de Barcelona, crec, naturalment, que Barcelona no va ésser fundada per Hèrcules, perquè, evidentment, hi ha una raó, tota vegada que Hèrcules no ha existit mai; però, si Barcelona no ha estat fundada per Hèrcules, és veritat, amic Nicolau, que fa quinze segles que se'n parla. (Rialles.)

Hi ha, naturalment, altres aspectes dels que en podria fer esment; però ara sí que no vull estendre'm més. Només vull dir-vos dues coses més: l'una, que té un interès general per a tot Barcelona, és que dintre breus dies començarà d'una manera sistemàtica i seguida la retolació en català de tots els carrers de Barcelona (molt bé), i l'altra és el compliment d'una promesa que jo vaig fer als amics del districte VI. Jo vaig dir que, per poc que em fos possible, desitjava fer una cosa, en el ram de la urbanització, especialment dedicada als amics del districte VI. Puc dir-vos, doncs, respecte a això, que d'aquí a pocs dies sortirà a subhasta un projecte per tal de convertir la Plaça de Letamendi, les andades de la qual es cobriran, convertint-la en un jardí per a infants, a la vegada que inaugurarem unes escoles noves. M'ha plagut, doncs, anunciar-vos això, que completa l'obra escolar iniciada per vosaltres.

I ara, amics, res més, car crec que he abusat massa de la vostra atenció. El que anem a fer és tot això que mitjançant les meves explicacions deshallestades us acabo de manifestar. Estem ara en una època de crisi; la digestió de l'economia, que deia ahir el líder de Lliga Catalana, l'adaptament del país a aquesta nova modalitat de la seva existència, és una cosa que naturalment comporta una crisi. Però vull ara recordar, com a cosa més destacada de la conferència d'ahir, el que per a mi significà aquella ovació que va seguir les paraules de Cambó quan deia que potser caldria que ells demanessin a Madrid que traguessin a la Generalitat l'Ordre públic. Jo crec amics, que si aquell estat de consciència d'un sector de l'opinió barcelonina és el que traduïa aquells aplaudiments, jo crec que en l'esfera modesta de les nostres activitats farem una tasca patriòtica si aconseguim donar un exemple que és possible que els catalans puguin tenir i donar una actitud de govern com la que puguin tenir tots els altres pobles del món. I encara més: que els catalans d'esquerra no necessitem per a res els de dreta per donar un exemple vivent que som capaços de governar-nos nosaltres mateixos. (Aplaudiments perllongats.)

PARLAMENT DEL SENYOR NICOLAU D'OLWER

Saludà els reunits com a president del Consell Executiu d'Acció Catalana Republicana.

El nostre Partit — diu — té, d'ençà que va néixer a la vida pública, un caràcter propi, no ja en el seu ideari propi sinó que ultrapassa el seu ideari. Això obeeix a què al mateix temps que un partit polític hem volgut ésser sempre, per damunt de tot, una unió d'homes que treballen per Catalunya, no per l'interès del partit, com acostumen a treballar la major part dels partits polítics, sinó que posem el partit, amb totes les seves forces, amb tots els seus homes i amb tot el seu entusiasme, al servei de Catalunya. Per això el servei més gran que podem fer a Catalunya és capacitar-nos tots nosaltres per exercir aquestes funcions de ciutadania, que són les més altes que hom pot exercir en el seu pas per la terra.

Aquesta funció, però, només pot ésser exercida en un país regit netament en una forma democràtica si els ciutadans estan plenament capacitats dels seus deures, plenament capacitats de tot allò que ells poden fer, i si tenen una instrucció i una cultura suficients per a poder marxar pel seu propi criteri i per iniciativa pròpia d'ells mateixos dels homes i de les coses.

Per això us deia jo en un principi que és gran la meva satisfacció de trobar-me avui aquí entre vosaltres i trobar-m'hi per aquest motiu. Però aquesta satisfacció ha estat doble, perquè m'hi he trobat voltat d'aquests dos honorables consellers de la ciutat que els vostres vots van dur al Consistori, i també perquè havem sentit tots plegats les explicacions de la tasca que estan portant a terme al Consistori, amb la qual cosa han demostrat que són dignes de la confiança que tots vosaltres i nosaltres hi vam posar, la qual cosa ha demostrat també que els homes d'Acció Catalana Republicana saben el que han de fer quan estan a la gerència d'una corporació pública.

L'amic Duran-Reynals us parlava d'aquells moments de dubte i de vacil·lació en què es trobava l'opinió pública quan ells van entrar a l'Ajuntament; eren moments aquells en què hi havia una gran massa d'opinió que volia presentar com una gran catàstrofe per a Barcelona que triomfés la candidatura de coalició d'esquerres, en la qual els nostres companys van triomfar. Jo he de dir-vos ara que de tota l'obra política que les circumstàncies han fet que Acció Catalana Republicana portés a terme en aquests darrers temps l'obra més recixida, aquella que ha donat un resultat millor, aquella que de no haver-se fet hauria portat unes conseqüències molt greus per a la nostra ciutat va ésser la d'anar a les eleccions municipals amb la candidatura de la coalició d'esquerres.

Aquell triomf va ésser — les paraules dels nostres companys ho han demostrat — un gran encert en l'ordre administratiu. Avui tots els ciutadans de Barcelona, els uns amb el cor obert i amb entusiasme, els altres potser sabent-los greu, si posen al damunt dels seus interessos partidistes l'amor a la ciutat, uns i altres han de confessar que l'actual Ajuntament de Barcelona és el millor que hi ha hagut del temps que ens permet de recordar la nostra memòria.

Aquest és el resultat primer, un resultat administratiu, un resultat netament municipal d'aquelles eleccions. Aquelles eleccions, però, ultrapassen el marc de la vida administrativa; aquelles eleccions de regidors per Barcelona tingueren una transcendència política enorme, no solament a Catalunya, sinó que també a la República. Cal recordar que dos mesos abans, per culpa de la desunió de les esquerres, hi havia hagut un triomf aclaparador que va fer perillar la República, triomf del qual encara en patim avui les conseqüències. Ah, amics! ¿Quina va ésser l'única cosa que va posar un fre a aquella onada de reacció contra Catalunya i contra la República que s'havia despertat arreu d'Espanya? Què el va tallar? Què el va fer recular? Una sola cosa: el resultat de les eleccions de regidors a Barcelona. El resultat d'aquestes eleccions, que han dut al Consistori de Barcelona el millor Ajuntament, també han salvat l'Autonomia i han salvat la República.

Parlant de la implantació de l'Autonomia, diu que la dificultat més greu que es pot presentar en els nostres primers passos dins l'autonomia ha d'ésser aquella dificultat que es pugui presentar d'ordre interior. Aquest, que és precisament el punt més greu, ja veieu com s'ha presentat. Hi ha hagut qui davant d'una llei que es perjudicava personalment i que creien que perjudicava els seus interessos polítics — no és aquest el moment d'escatir-ho —, davant d'una llei votada en plena sobirania pel Parlament Català, han volgut portar aquesta qüestió fora de Catalunya, i un afer d'ordre interior de Catalunya l'han volgut convertir en una qüestió contrària a l'autonomia de Catalunya. Aquest ha estat l'atac més greu i el més perillós que es podia fer a la nostra autonomia: portar les coses a fora, és a dir, obrir les portes perquè d'una forma o d'una altra una mena d'exèrcit invasor entrés a Catalunya.

Sortosament, però, en aquests moments de perill, l'autonomia de Catalunya no ha sofert les greus conseqüències que hauria pogut sofrir. Adhuc en aquest cas ha bastat que la majoria de l'opinió catalana, prescindint dels motius que han ocasionat aquests atacs i fixant-se només en la transcendència que hauria representat que llagués prosperat l'atac, ha bastat que la immensa majoria de l'opinió catalana es posés al costat del Govern de la Generalitat aconseguint donar aquella sensació de força i de cohesió que ha permès que, malgrat saber els adversaris de la nostra autonomia que hi havia una quantitat gran de catalans que estaven disposats a facilitar-los el pas, aquests adversaris s'aturessin davant de les fronteres de la nostra autonomia. (Molt bé; aplaudiments.)

En els dies que vinguin és possible que fets semblants a aquests es repeteixin; si això es presenta cal que nosaltres ens mantinguem en la mateixa posició ferma i decidida. Jo no crec que convingui de cap manera a l'autonomia de Catalunya el suscitar conflictes, però encara convé menys no resistir-los i no plantar cara als conflictes que ens puguin crear els altres. Aquesta ha estat també l'actitud de cohesió de la major part de l'opinió catalana i aquesta ha estat també una de les conseqüències de l'aliança que avui governa Catalunya, que va ésser la mateixa que va portar els nostres companys al Govern de la ciutat. Naturalment que jo sé que se'n poden fer moltes objeccions sobre els governs de coalició; això és evident. Tot polític desitja poder tenir la totalitat del poder a les seves mans; això és evident. Per altra banda, també hi ha gent que es creu que, quan el seu partit té una representació dintre un Govern de coalició, aquell Govern de coalició ha de governar com si fos el seu partit. Amics, això són coses impossibles, i la política és l'art de moure's dintre la realitat i de no cercar els impossibles quimèrics, sinó de treure tot el profit possible de la realitat present. Aquesta és, doncs, la tasca benemèrita que els nostres companys fan a l'Ajuntament de Barcelona i el que el nostre amic Martí Esteve fa al Consell de la Generalitat.

Amics: segurament que vindrà un dia que hi haurà grans dificultats per Catalunya i per la República, i en contra d'aquests dos ideals que avui estan tan estretament units. I si algú en dubtés, com sembla que en dubten aquests que es diuen catalans de tota la vida, però que en aquests darrers temps no actuen gaire en aquest sentit; els que ens criticaven a nosaltres i que consideraven un error nostre el de voler unir els ideals catalanistes i autonomistes amb els ideals de la República, el que s'està esdevenint aquests darrers dies us donarà una prova evident de com l'encert estava en nosaltres. Els conflictes en què s'ha trobat Catalunya, els mateixos que avui hi ha pendents, quin reflex tenen en l'opinió i quin reflex tenen en la premsa? Podreu conèixer, sense saber el títol del diari, si es tracta d'un diari monàrquic o d'un diari republicà, només de la manera com parla de la qüestió catalana. I si hi manqués un testimoni, un testimoni irrecusable d'això que us acabo de dir, en aquest cas hi ha el document que fa pocs dies va escriure el que havia estat rei d'Espanya i que va haver d'ésser foragitat per la revolució popular: en aquest document i amb la mateixa claredat amb què en temps de la dictadura i al Palau de la Generalitat es declarava l'hereu de Felip V, amb la mateixa claredat ve a dir avui també que l'única cosa que avui ha de preocupar els espanyols monàrquics és l'autonomia de Catalunya i que per l'única cosa que s'han d'unir els espanyols és per fer fracassar la nostra autonomia i les nostres llibertats.

Amics: pel triomf de la nostra Autonomia i per la consolidació de la República, que estan estretament units, per tot el que calgui fer en un sentit o en altre, Acció Catalana Republicana ara, com sempre, està disposada a mantenir-se en el seu lloc i a lluitar per aquests ideals. I jo estic segur que, siguin quines siguin les circumstàncies que es puguin presentar, allí on Acció Catalana Republicana hagi de situar-se comptarà, com fins ara, com sempre, amb l'adhesió de tots vosaltres. (Perllongats aplaudiments.)

Una reincident en el tràfic de cocaïna

Ahir fou detinguda pels agents de la Delegació especial del Govern de la República, una dona coneguda com a traficant de cocaïna. Ja ho havia estat abans. Els agents es presentaren al seu domicili situat al carrer del Migdia, número 15, quart, primera, i practicaren un escorcoll. En adonar-se la dona de la presència dels agents, intentà fer desaparèixer un paquet bastant gros, que contenia una quantitat important de cocaïna, escamotant-lo per terra. Els agents, però el recolliren. La dona s'apomenà Isabel Zamora i Soler (a) "La Comadre".

Durant l'escorcoll foren trobats quatre paquets més, iguals que el que havia llançat a terra, i altres efectes tòxics. De més a més, hi foren trobades mil cent pessetes, import de les vendes de cocaïna que havia fet durant aquests darrers dies.

Isabel Zamora està actualment processada i en llibertat provisional, mitjançant fiança, per un jutjat d'aquí, i per tràfic de cocaïna.

Isabel, amb el diner i les drogues, fou posada a la disposició del jutjat de guàrdia.

A Sabadell

Un sabotatge contra els tallers Minet i Cia.

Sabadell, 1. — Ahir, a dos quarts d'una de la nit, al taller de construccions mecàniques que els senyors Ninet i Companyia tenen installat al carrer de Tres Creus, se sentiren unes explosions, i s'hi produí immediatament un incendi.

Els vigilants nocturns de les demarcacions números 28 i 29 es dirigiren ràpidament cap a aquell lloc. En arribar-hi, i en el moment d'anar per entrar veieren que en sortien tres o quatre individus. En donar-los l'alto, els fugitius contestaren a trets. No foren reconeguts.

A conseqüència de les explosions, va quedar destruït un camió, i es produiren desperfectes importants al taller.

A dins fou trobat un artefacte que no va esclatar.

També foren trobats dos o tres bidons de benzina buits, en el lloc on es produïren l'explosió i l'incendi.

No es coneixen les causes del sabotatge.

Darrerament la casa Ninet i Companyia ha tingut un conflicte amb els seus obrers. Però semblava que s'havia resolt. — C.

Solament IMPERMEABLES i ABRICS de CUIRO
FABRICA·BALMES 18

La concentració d'esquerres a Reus

Diumenge se celebrà a Reus la concentració d'Esquerra Republicana, Joventuts d'Esquerra, Estat Català i Unió de Rabassaires. Per a després hi havia anunciat un míting, el qual tingué lloc al local del Foment Nacionalista Republicà.

Hi assistiren comissions dels pobles de la comarca amb banderes.

A dos quarts de quatre de la tarda s'inicià la manifestació. Seguí l'itinerari següent: Passeig de Mata, Passeig d'En Prim, carrer d'En Gaudí, Plaça d'En Prim, carrers d'En Castellar i de Llovera i Passeig de Mata.

L'organització de la manifestació va topar amb grans dificultats.

La manifestació fou iniciada per les banderes d'Estat Català de la comarca de Reus, a les quals seguien les de les seccions de la Unió de Rabassaires. A les banderes d'aquest grup les precedia una pancarta que deia: "Els rabassaires de la comarca de Reus volen que sigui aplicada la llei de Contractes de Conreu."

Darrera els rabassaires anaven les entitats d'Esquerra Republicana.

Ocuparen la presidència de la manifestació, darrera la bandera d'Estat Català, el president del Parlament de Catalunya, senyor Casanoves; l'alcalde de Reus, senyor Borràs; el comissari de la Generalitat a Tarragona, senyor Prunés; els diputats senyors Ventosa i Roig, Simó i Bofarull, Tomàs i Piera, Andreu, Sentís, Aiguader, Folc i Folc, Rauret, Farreres i Duran, l'ex-diputat senyor Loperena; el diputat i secretari de la Unió de Rabassaires, senyor Aragai, i la propagandista senyoreta Bargalló.

La manifestació seguí el trajecte indicat, i prop de les sis de la tarda arribà davant el local del Foment Nacionalista Republicà, on se celebrà el míting.

Començà a les sis de la tarda. Presidí el president del Parlament de Catalunya senyor Casanoves. L'acompanyaven els consellers senyors Gassol i Mestres (els quals arribaren procedents de Lleida), Sentís, Aragai, el conseller senyor Deneàs, que amb el cap de les Joventuts d'Estat Català, senyor Badia, arribaren poc després de començat el míting; l'alcalde de Reus, senyor Borràs, i la senyoreta Bargalló.

Hi parlaren els senyors Sentís, Andreu, Bargalló, Badia, Rauret, Magrané, Aiguader, Tomàs i Piera, Aragai, Torres, Deneàs i Casanoves. Tots ells en termes de patriotisme abrandat. El senyor Ventosa Gassol s'excusà de fer-ho, perquè patia una afecció a la gola. Tot i això, es veié obligat a adreçar unes paraules al públic.

El senyor Magrané redují el seu discurs a tres punts.

Primer. — L'Ordre Públic: Hi ha homes a Madrid i a Catalunya que demanen que els sigui tret l'Ordre Públic, i jo desitjaria que veiessin aquest espectacle; llavors es donarien compte que aquesta multitud, formada per milers i milers de persones, cada una d'elles és un guardià de l'Ordre Públic.

Nosaltres tenim ja l'Ordre Públic traspassat, que no ens el deixarem prendre. Abans de tenir-lo tenïem bombes, vagues, gent de mal viure, tancament de fàbriques, negocis bruts, i precisament amb l'Ordre Públic a les nostres mans, s'està nelejant tot això com pràcticament resta admirablement demostrat amb els pocs mesos d'actuació.

Segon. — Jo que estic en contacte amb els governants que ordinàriament ens desgovernen a Madrid i amb els governants que ens governen a Catalunya, puc comparar diferències.

Allí els parlo de solucionar els problemes de les avellanes, ametlles, oli, vi, arròs, etc., i ni ho entenen ni tan res, mentre que aquí estan molt assabentats, escollen alentament, i amb greus desigs de solucionar-ho així que estiguin traspassats els serveis.

Tercer. — L'Estatut s'aconseguí gràcies a l'ajut de l'ilustre Manuel Azaña, a la personalitat destacada i d'un valor veritable, però sempre sota l'empenta i orientació del meu gran amic de tota la vida, l'inoblidable i excels català senyor Francesc Macià, al qual devem la nostra autonomia.

Hem donat el primer pas; ara, una volta traspassats els serveis, hem de demostrar el que fan els homes catalans amb una Autonomia, o sia treballar pel ressorgiment de la nostra Economia, però que tothom en toqui els resultats; volem tranquil·litat i volem ésser el mirall, on es puguin emmirallar les altres regions d'Espanya, tant si volen com si no.

Diumenge, a Molins de Rei

Descobriment de les làpides en homenatge al doctor Martí i Julià i Rafel Campalans

Amb gran solemnitat, i feut-hi acte de presència una nombrosa gernació, abans-d'ahir tingué lloc el descobriment de les plaques que donen el nom de "Doctor Martí i Julià" i "Rafael Campalans" a una plaça i a un carrer, respectivament, de la vila de Molins de Rei.

A dos quarts de deu del matí començaren d'aiplure a la Casa Consistorial de l'esmentada població les representacions de les entitats i agrupacions culturals, polítiques i socials que havien de prendre part en aquells actes.

Presidides per l'Ajuntament en corporació, sortiren, a les onze, de l'edifici de la Casa de la Vila, les susdites representacions i s'encaminaren cap a la plaça de la Creu, o plaça del Centre, que és on es donà el nom de "Plaça del doctor Martí i Julià".

Les autoritats i representacions hi anaren acompanyades pel poble, que s'associà a l'acte en gran multitud, i tots plegats formaren una manifestació, en la qual hom ostentava diverses banderes.

Aquesta manifestació, precedida per les orquestres "La Unió Artística" i "La Unió Filharmònica", que interpretaren composicions adients, recorregué diversos carrers de Molins de Rei. I així s'inicià l'homenatge popular als dos grans patricis i humanissims ciutadans que foren Domènec Martí i Julià i Rafael Campalans.

En primer terme de la manifestació anaven els senyors Jaume Font, batlle de Molins de Rei; doctor Soler i Pla, en representació del president de la Generalitat i del conseller de Cultura; Serra i Moret, diputat a les Corts de la República, en representació de la Unió Socialista de Catalunya; Francesc Codó, en representació de l'alcalde de Barcelona; Martínez Cuenca, conseller municipal també de la ciutat; Pous i Miralles, en representació de la Comarcal del Barcelonès i Centre de Barcelona de la U. S. de Catalunya; doctor Josep Mestre i Puig, diputat al Parlament català, en representació de la majoria d'Esquerra; Sallés, del Consell de Cultura; Domènec Latorre i Jacint Guinard, de Pàtria Nova, entitat organitzadora, junt amb l'Ajuntament de Molins de Rei, dels actes celebrats; J. Viladomat, de l'Ateneu Politècnicum; M. Fernández, de "La Falç"; Antoni Carbonell, per la Unió Catalanista; Aurell Cortiella, per la Unió d'Obrers de la Casa de Caritat; els germans Tiell, per l'Agrupació Excursionista de l'Orfeó de Sants, i demés els representants del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Ateneu Enciclopèdic Popular, Ajuntament de Reus, Orfeó Gracienc, Centre Federal Republicà de Molins de Rei, Esquerra Republicana de Catalunya, Joventuts d'Estat Català, Acció Catalana, Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra, Partit Nacionalista Català, Nosaltres Sols!, "Ressorgiment", de Buenos Aires; "Germanor", de Xile; "L'Appel Catalan", de Ginebra; "La Nova Catalunya", de l'Havana; Ajuntaments i centres catalanistes i republicans de la comarca del Llobregat.

Reunits els expressats representants i autoritats a la plaça que ha estat retolada amb el nom de l'ilustre patrici doctor, el senyor Domènec Latorre donà les gràcies a les autoritats i agrupacions allà representades i al poble en general per llur cooperació a l'acte, del qual explicà l'alta significació patriòtica que tenia. A continuació llegí dues encoratjadores lletres de l'alcalde, senyor Pi i Sunyer, i del conseller-regidor senyor Estanislau Duran i Reinals, on després d'adherir-se als esmentats actes, excusaven llur assistència, contra la seva voluntat, fent esment de les adhesions rebudes, que foren en gran nombre i força valuoses.

Després l'alcalde de la vila, senyor Font, descobrí la làpida amb el nom del gran nacionalista Martí i Julià, ensems que la música interpretava "Els Segadors" i els assistents aplaudien amb molt d'entusiasme.

El senyor Font destacà, d'entre les moltes qualitats i virtuts del doctor Martí i Julià, la integritat patriòtica, la defensa constant i eficaç de les reivindicacions socials i la noble austeritat, i digné com era mereixedor de l'homenatge permanent del poble.

A continuació el senyor Guinard, de Pàtria Nova, amb un abrandat i encertadíssim parlament en les actuals circumstàncies, féu una relació de la personalitat de l'homenatjat, doctor Martí i Julià, i de quina fou la seva tasca eficient en pro de les nostres llibertats. Especialment posà de relleu com l'apostolat exemplar del gran metge i encara més ilustre patriota, fou l'inici del programa dels veritables catalans nacionals en llur doble sentit de catalanistes i d'humanistes.

Finalment, el doctor Soler i Pla féu constar que si s'atrevia a ostentar l'alta representació de l'honorable president de Catalunya en aquell acte era perquè es tractava d'honorar un gran amic seu, ciutadà com n'hi ha pocs, veritable home de ciència i exemple permanent de patriotes.

Excusà amb sentides paraules l'absència del conseller de Cultura, senyor Gassol, el qual es veia obligat a fer acte de presència en altres comicis transcendentals per a la nostra reivindicació nacional.

Després de recordar el tomb donat per Martí i Julià a les orientacions de la Unió Catalanista i al moviment nacionalista, que fins aleshores era tot ell forjat de plans i enyorances, per a fer-ne un veritable programa de formació estatal, anunciador i conreeció ja efectiva de les llibertats tot just iniciades suara. Es al redós de Martí i Julià — afegí — que es feren possibles totes les lluites de reivindicació de Catalunya, com per

tots els catalans sinceràment patriotes el "tot o res".

El doctor Soler i Pla encara insistí a posar de relleu la valor de la tasca positiva en el doble aspecte polític i social de Martí i Julià, i referí àmpliament els principals episodis de la vida del gran català.

L'orador acabà dient que són a la capdavantera del nostre poble els homes perseguits ahir, coincidint ara i adés en els mateixos ideals de llibertat nacional i individual, aplegats sota la bandera que enlairada davant el poder central simbolitza l'exigència que se'ns torni el que no és seu, que se'ns torni la Pàtria nostra.

Una gran ovació elogié el brillant parlament del doctor Soler i Pla, mentre l'orquestrina novament executava l'himne nacional "Els Segadors", que fou aplaudit amb entusiasme.

Acabada aquesta cerimònia, la manifestació, formada per les autoritats i el públic, es traslladà al carrer on s'havia de celebrar la descoberta de la placa de Rafael Campalans.

En aquell lloc, ultra els assistents esmentats, hi féu acte de presència la família del malaguanyat patrici, senyora vídua Seippel de Campalans; germana, senyoreta Maria Campalans; fills Albert i Elena, i pare, senyor Salomó Campalans.

Expressada l'emoció que li produïa aquell moment d'honorar la memòria del gran amic, l'alcalde de la població, senyor Font, descobrí la placa. El públic esclatà en una gran ovació, i la música interpretà l'"Himne Socialista".

Una altra vegada en ús de la paraula, el batlle de Molins de Rei, féu un magnífic elogi de la personalitat de l'homenatjat.

Després parlà el diputat senyor Mestre Puig, el qual insistí en les lloances ben merescudes a favor del gran socialista català.

El representant de l'Ateneu Politècnicum, senyor Francesc Viladomat, una vegada hagué fet una relació dels mèrits contrets en el curs de la seva intensa labor per part de Rafael Campalans, destacà la fundació de l'esmentada entitat cultural i la valenta actitud adoptada per Campalans davant la Dictadura. El millor homenatge — digué l'orador — que podem fer al mestre desaparegut és engrandir i dur més enllà l'obra de l'Ateneu, el qual, convertint-se en un gran monument al gran pedagog i polemista, ha d'ésser la Universitat de les joventuts catalanes.

Clogué els discursos el diputat senyor Serra i Moret, que pronuncià una magnífica apologia dels dos grans catalans: Martí i Julià i Campalans. De l'ilustre frenòpata Martí i Julià, que fou el primer que, esser un nacionalista intransigent, assenyalà el camí que havia de seguir el nostre poble perquè a la vegada que esdevingués un poble lliure fos una nació generosa i útil a la llibertat de tots els pobles i a tots els homes del món. Fou ell qui digué que tot bon català havia d'ésser un bon ciutadà del món.

De Campalans féu constar la virtut extraordinàriament creadora que tingué tota la seva labor, realitzadora d'obres la completació de les quals ha d'ésser el millor homenatge que li pot fer el nostre poble i que pot fer-se aquest.

Acabat el discurs del senyor Serra i Moret, es tornà a interpretar "La Internacional", i es repetiren els aplaudiments amb els quals els assistents havien premiat tots els parlaments.

A tres quarts d'una del migdia es donaren per acabats els dos actes, i s'inicià la desfilada de les agrupacions i representacions, amb llurs banderes.

L'atracament a la Banca Escrivà d'Amposta

Cinc detinguts més: Sembla que només en manquen dos

Després de la detenció dels dos suposats autors de l'atracament comès al Banc Escrivà, d'Amposta, els agents els interrogaren. Semblà, tanmateix, que s'ha pogut arribar a conèixer del tot com va ésser comès l'atracament.

Ultra els primers detinguts, diumenge ho varen ésser cinc individus més. Ingressaren, rigorosament incomunicats, als calabossos de la Comissaria.

Ara ja se sap quins foren el que hi prengueren part i els que els facilitaren les armes.

També se sap que han estat trobades municions, les quals sembla que procedeixen de la caserna on complia el servei militar el caporal Cervera Cervantes que està detingut, i és un dels que van prendre part en l'atracament.

Demà, probablement, seran efectuades dues detencions més. Amb aquestes, el servei quedarà llest.

Una vegada detinguts els dos que cerquen, tots ells seran posats a la disposició del jutge de Tortosa, que està encarregat de la instrucció del sumari.

L'acte polític de Lleida

Després s'inauguraren un grup escolar i un pont

Diumenge se celebrà a Lleida l'acte polític anunciat. Hi assistiren el Conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, i altres personalitats de l'Esquerra. Va celebrar-se a la Joventut Republicana de Lleida. Presidí el senyor Ventura Gassol. Hi parlaren el senyor Bellí, la senyora Morros de Perenya i els senyors Humbert Torres, Josep Maria Espanya, Pere Mestres, i, finalment, el Conseller de Cultura, senyor Gassol, el qual abans la Lliga.

Tots els oradors foren aplaudits.

A Seròs se celebrà també la inauguració d'un Grup Escolar.

Reclamats pel públic, els Consellers i l'Ajuntament sortiren al balcó principal de l'escola i pronunciaren discursos els senyor Llongà, alcalde; doctor Bellí i el Conseller senyor Gassol.

De Seròs la comitiva es dirigí a la Granja d'Escarp, on havien d'inaugurar un pont. Acompanyava la comitiva l'enginyer de l'Estat senyor Emili Belda.

Els tècnics que s'esperaven allí explicaren al Conseller les obres Públiques, senyor Mestres, les característiques del pont. Té 112 metres de llargaria, tres travessers de 22 metres i set de sis metres. Ha costat 250.000 pessetes. El termini de lliurament era de divuit mesos i ha estat construït en catorze. S'han construït set quilòmetres més de carretera. Després de les explicacions fou lliurat al Conseller d'Obres Públiques un àlbum amb fotografies.

El Conseller d'Obres Públiques, senyor Mestres, agraí les explicacions i l'obsequi de l'àlbum, i pronuncià un breu discurs.

Després la comitiva es dirigí a la plaça del poble, on l'alcalde i els consellers adreçaren la paraula al poble. Més tard se celebrà un àpat. El senyor Ventura Gassol va pronunciar un discurs molt breu.

Assemblea de l'Associació d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament

Al cinema Broadway se celebrà diumenge l'anunciada assemblea de l'Associació d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament de Barcelona.

L'acte fou presidit pel doctor Tusó, acompanyat per tota la Junta directiva de l'entitat.

El president va donar compte de la tasca realitzada per la Junta directiva sobre les reivindicacions dels associats, entre les quals destaquen els augments de sou, la supressió de les gratificacions de totes menes, adaptació del personal fix i temporer eventual, així com tot allò que fa referència al compliment de les disposicions socials vigents.

Va ocupar-se del repartiment dels percentatges del 3 per cent als tècnics, qüestió en la qual digué, l'Associació no hi estava d'acord.

Exposà el per què havien estat suspesos durant tant de temps els treballs de la direcció, i va amb referència a l'execució de les reivindicacions dels obrers i empleats de l'Ajuntament de Barcelona, i què és el que ha donat motiu a reprendre les entrevistes amb l'Alcaldia per a exposar a l'alcalde les mateixes queixes que havien estat formulades abans.

Seguidament feren ús de la paraula el vice-president de l'entitat, senyor Marco, i els senyors Gener, Baldú, Blasco i Guipse.

Acabats els parlaments, el president llegí les conclusions següents, les quals foren aprovades per unanimitat:

Primera. — Augment de sou a tots els empleats que en el Pressupost vigent no hi hagin cobrat.

Segona. — Adaptació de tot el personal fix, temporer i eventual abans de la formulació del nou Pressupost.

Tercera. — Supressió en el Pressupost vinent de tota gratificació per cap concepte, que sigui un sou equitatiu i remunerador.

Quarta. — Manteniment de les bases presentades a l'Ajuntament el dia 3 de març.

Cinquena. — Reforma del Reglament general d'empleats.

La dimissió del Govern Samper

(Ve de la primera pàgina)

Insisteixo, doncs, que la nova Llei s'ajusta a l'Estatut i a la Constitució. No obstant, si algú no ho creu així, que ho exposi.

Quines facultats de l'Estat s'han alterat? Ja no existeix la primitiva Llei: es tracta d'ara que el Parlament pot examinar si s'ajusta a l'Estatut i a la Constitució. Jo dic que sí.

Es refereix a altres questions de la regió catalana, i diu que és natural que en aquests període d'implantació d'una nova estructuració del país es produeixin incidents i discussions que plantegen el problema de modificar els procediments, perquè el dilema és aquest: o modificar els procediments, o trencar la màquina, i trencar-la no crec que sigui del cas, perquè la màquina és bona.

S'ha parlat molt dels incidents de l'Audiència i de la detenció del fiscal senyor Sancho. El Govern intervingué immediatament i s'aplicà la sanció corresponent per la Generalitat, en admetre immediatament la dimissió al senyor Badia. Qui pot evitar que es produeixi un incident? Pot ocórrer un fet semblant a qualsevol Govern. Ara bé, hi ha hagut una extralimitació, i l'extralimitació s'ha castigat. Que més es pot demanar?

Existia, encara, un altre problema derivat de la nota tramesa pel Conseller de Justícia de la Generalitat al President de l'Audiència de Barcelona. Aquell pretenia atribuir-se facultats que no li corresponien, i per això el Govern intervingué, i disposà que la comunicació es considerés sense efecte. S'actuà en la forma que calia i es quedà. Pretenia la Generalitat una interpretació errònia, i aleshores el Govern de la República, en ús del seu dret, ha dictat un decret interpretant normes per tal d'evitar la repetició d'aquests casos.

Un altre conflicte plantejat fou el motivat pel senyor Companys respecte a les seves funcions. Segons l'article 64 de l'Estatut, el senyor Companys és cap del Govern de Catalunya, és president de la Generalitat, i és representant de l'Estat. Aquelles Corts Constituents que gallejaven de largues no trigueren inconvenient d'acabar en l'Estatut el mateix de la Somatenal Armada, i així el senyor Companys s'ha d'entendre amb les altres superiors a les que ell. Per això el Govern ha presentat un projecte de llei establint les facultats que competeixen al president de la Generalitat com a representant de l'Estat a Catalunya.

Passa després el senyor Samper a ocupar-se del plet dels ajuntaments bascos. Els ajuntaments bascos volgueren imposar-se a la forma allò que el Govern estava disposat a concedir de bon grat. Aquesta extralimitació no es podia tolerar, i el Govern intervingué immediatament, suspenent la constitució de l'Assemblea del 12 d'agost i del 12 de setembre. Aquesta ha estat l'actuació del Govern en la qüestió dels ajuntaments bascos. Ha impedit les extralimitacions, però està disposat a concedir allò que per la Constitució es pot atorgar.

La qüestió de l'ordre públic. En la qüestió de l'ordre públic el Govern ha intervingut amb eficàcia, sense rigors excessius i imposant la llei. Han existit inquietuds i alarmes com la vaga general del dia 8 i la preparació d'un moviment revolucionari que intentà desarticular el Poder públic, la qual cosa donà lloc al descobriment d'una conxorxa d'armes. Sintenaificaren els esmorcolls, i es trobaren nombroses armes. Actua el poder judicial, i el Govern deixa que la justícia seguisqui els seus passos.

No vull fer més extens. Així està reflectida l'obra del ministeri, de la qual està satisfet, però no de la meva, perquè quan jo acabo una obra sempre penso que si la tornés a emprendre la faria més bé.

De totes maneres, abans d'acabar vull fer constar la meva gratitud a la minoria radical i al seu cap, que és el meu, i als altres grups que atorgaren un vot de confiança a aquest Govern, que fins més obra de lliure generositat que dels meus modestos merixements.

INTERVE EL SENYOR GIL ROBLES

El senyor GIL ROBLES: —Jo em consideraria en el deure de parlar per explicar la nostra posició. Aquestes explicacions les he de donar davant la Cambra, perquè un cop concedit el vot de confiança al Govern ens lligàvem en una responsabilitat. Són indubtables els bons desigs de la V. S., però aquests mateixos actes, aquestes mateixes paraules que acaba de pronunciar, demostren una voluntat vacillant.

El vot de confiança que nosaltres concedirem al Govern no serà perquè la llei declarada nul·la pel Tribunal de Garanties Constitucionals, tingués una nova edició, sinó perquè es respectés la sentència del Tribunal de Garanties en totes les seves parts.

Fou, ben clara la nostra actitud quan es plantejà el problema de la llei de contractes de Conreu. En aquells moments, abans de la sentència, es podia actuar a l'expectativa, però després de la sentència, i després del vot de confiança que obtingué el Govern de la Cambra, la seva obligació era actuar amb tota energia, perquè es complís la sentència del Tribunal de Garanties en totes les seves parts. Jo insistiexo en que nosaltres donarem el vot de confiança perquè creíem que es faria complir la sentència del Tribunal de Garanties, i sévitarem les interferències de l'ordre públic.

Llavors ja advertírem que S. S. patia l'error que es tractava d'un problema jurídic. Presentant-hi en això ha estat encertat S. S., jo li he d'indicar que s'ha aprovat un Reglament per a desenvolupar una llei que es considera nul·la, i no tan solament està conforme amb la nova llei i amb el seu Reglament d'aplicació, sinó que, demés, avui mateix el ministre d'Agricultura presenta a la Cambra un projecte de llei concedint a Catalunya unes facultats que no té.

(El MINISTRE D'AGRICULTURA fa senyals negatius.)

S. S. no ha donat importància a l'incident ocorregut a Barcelona amb el fiscal senyor Sancho, i en té. Ens ha dit S. S. que fou destituït qui ordenà la detenció. Però no s'ha impedit que es tributés a aquest un homenatge, al qual han assistit les autoritats de Catalunya, el representant de l'Estat, amb la qual cosa queden malparats el nom d'Espanya i el prestigi del Govern. (Aplaudiments de la CEDA i dels monàrquics.)

Per indecisió S. S. no ha tingut cura del prestigi del Poder públic en la forma que nosaltres desitjàvem. Aquest Govern ha desenvolupat la seva actuació enmig d'enormes dificultats. En el règim parlamentari el sistema és el règim de majories, i aquest sistema no s'ha reflectit en els Governs que s'han constituït en aquesta Cambra, des que aquesta començà les seves funcions. No ha ocorregut així, i s'han desvirtuat les essències del mateix règim parlamentari.

Nosaltres ja ho hem advertit i no creiem que puguin continuar les coses així. Estem disposats a complir amb el nostre deure, i demanem als altres el mateix. ¿Que no es pot formar en aquesta Cambra un Govern que reflecteixi la majoria? Doncs cal aleshores que el poble rectifiqui o ratifiqui la seva voluntat expressada el dia 19 de novembre. Nosaltres no hi tenim inconvenient. La Cambra, els poders de l'Estat, el Govern tenen la paraula. (Aplaudiments a totes les dretes.)

EL SR. SAMPER RECTIFICA

El CAP DEL GOVERN: Si el senyor Gil Robles hagués començat per l'última part del seu discurs s'hauria pogut estalviar la resta. Les meves paraules no crec que poguessin donar a entendre que nosaltres teníem la pretensió de voler romandre al banc blau. Jo crec que la V. S., senyor Gil Robles, no parlaria el mateix aquí que ací amb totes les responsabilitats.

El senyor GIL ROBLES: Igualment.

El CAP DEL GOVERN: El Govern ha resolt per un procediment jurídic la Llei de Contractes de Conreu, i que aquest era el meu criteri del problema, no constitueix un secret per a ningú. Ho havia afirmat i repetit moltes vegades. El Govern s'ha ocupat de l'incident ocorregut amb motiu de la detenció del fiscal senyor Sancho. Era un assumpte en el qual l'autoritat judicial tenia la seva intervenció adequada i es va delegar el fiscal de la República per tal de depurar responsabilitats.

La V. S. i els qui us sequeixen heu estat repetint que heu obrat respecte al Govern amb bona intenció; però en consciència jo puc afirmar que els senyors diputats no han prestat suport al Govern en la forma com i podien fer-ho, sinó que han minvat el seu prestigi amb crítiques. La meva vida ha estat una vida trista des de la meva infantesa, semblant a la dels infants evocats pel gran poeta Emili Carrere. Serà una tristesa més. No puc baixar aquestes paraules meves, per molt alta que sigui la significació de la V. S., sense demanar als caps dels grups parlamentaris que presten suport al Govern, que exposin la seva opinió. Demano, doncs, als caps de minoria, especialment, als qui tenen representació al Govern, que exposin llur criteri (Aplaudiments en els radicals.)

NINGÚ NO DEMANA LA PARAULA

Ningú no demana la paraula. Passa temps i només se senten comentaris entre els diputats. En els membres del Govern es nota nerviosisme i agitació. Un secretari es dirigeix al senyor Melquiades Alvarez i li fa signes perquè parli, a la qual cosa el cap reformista respon amb signes negatius.

L'excitació en el Govern augmenta, i el senyor Cid pugna per abandonar el banc blau. Per fi, fent un esforç, aconsegueix desfer-se dels seus companys i obre la porta del saló, enmig d'aplaudiments de les minories de la Ceda i monàrquics. Poc després fa el mateix el senyor Villalobos. Per últim abandonen el banc blau els altres membres del Govern.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA fa una apellarió als diputats utilitzant l'altaveu, i diu que, ja que cap diputat no ha contestat el requeriment del cap del Govern, demana que se suspengui a sessió per deu minuts perquè els ministres puguin deliberar. (Grans rumors i comentaris.)

Se suspèn la sessió per deu minuts.

EL GOVERN PRESENTA LA DIMISSIO

A un quart de vuit es reprèn la sessió. Un secretari llegeix la comunicació del cap del Govern donant compte que ha presentat la dimissió total del Gabinet al President de la República.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Davant d'aquesta comunicació se suspenen les sessions fins que es resolgui la crisi. Per a la pròxima s'avisarà a domicili.

En aquest moment quedaven al saló de sessions molt pocs diputats. Els passadissos són un formiguer.

EL SENYOR SAMPER COMUNICA LA DIMISSIO AL CAP DE L'ESTAT PER TELEFON

A les set menys cinc minuts ha acabat la breu reunió que ha celebrat el Govern al Parlament, després de la seva sortida del banc blau.

En sortir el senyor Samper, ha dit als periodistes que anava al saló de sessions per tal de parlar breument amb el president de la Cambra sobre la crisi.

—¿Aneu ara a presentar la dimissió al President de la República?

—Sí. L'acord de dimissió col·lectiva l'he transmès a S. E. per telèfon, i ara aniré al seu domicili per comunicar-l'hi personalment.

Ha dit també el senyor Samper que el senyor Cid li havia manifestat que la seva actitud en abandonar el banc blau no expressava falta de solidaritat amb el Govern, sinó a una situació que considerava desairada, en no haver estat atès pel seu cap polític el requeriment que havia fet el senyor Samper als caps de minories.

Seguidament el cap del Govern Alt·mitit s'ha traslladat al domicili del senyor Alcalà Zamora per tal de presentar-li la dimissió del Gabinet.

EL SENYOR SAMPER PRESENTA LA DIMISSIO AL PRESIDENT DE LA REPUBLICA

El senyor Samper des del Congrés s'ha dirigit al domicili del President de la República, on ha arribat a les set i deu minuts de la tarda. Ha sortit a les vuit, i ha dit als periodistes:

—El President de la República iniciarà demà, a dos quarts de deu, les consultes per tal de resoldre la crisi. Aquestes versaran no solament sobre l'aspecte polític que planteja la crisi, sinó també sobre problemes d'ordre econòmic i financer. Encara que en la convocatòria s'expressa aquesta circumstància, interessa al President de la República fer-ho públic, perquè ningú no es vegi sorprès.

El senyor President de la República m'ha preguntat la meva opinió sobre la continuació de les actuals Corts i la seva dissolució, i jo, sense vacil·lar, li he contestat que havien de continuar, no solament per a complir tota l'obra posada en marxa i la que les circumstàncies reclami, sinó per a esgotar totes les qüestions de govern que hi descansen.

Els periodistes li han preguntat la seva opinió sobre la possible solució de la crisi, i ha contestat que creia que havia de formar-se un Govern a base del partit radical amb semblant contextura a l'actual i amb l'aportació d'alguns elements nous, la incorporació al republicanisme dels quals sigui inevitable.

El president del Consell s'ha dirigit després a la Presidència, on ja l'esperaven gairebé tots els ministres.

Ha afegit el senyor Samper abans d'acomiadar-se dels periodistes que després de la Presidència visitaria al seu domicili el senyor Lerroux.

A LA PRESIDENCIA

Des del domicili del President de la República, el senyor Samper s'ha dirigit a la Presidència, on ja havia arribat la major part dels ministres. Quan ha arribat el senyor Villalobos, s'ha deturat a conversar amb els periodistes, davant dels quals ha comentat el desenrotllament de la crisi.

Ha dit que realment, tant el senyor Cid com ell havien sentit alguna molestia per l'actitud de llurs respectius caps, encara que la cosa no té transcendència ni se li ha de donar. Ha afegit que precisament els reparà que s'han posat al Govern Samper es relacionen amb la qüestió catalana, que és la que al seu judici abordà amb més discreció.

Se li ha preguntat si el Govern havia pres algun acord important relatiu a Catalunya, i ha contestat:

—No; el Govern no podia prendre acords ni menys actituds heroiques quan es considerava dimitit, puix que adduc el senyor Samper tenia reiterada la dimissió.

Els periodistes l'han informat que les consultes del President de la República tindrien no solament caràcter polític, sinó econmic, i el senyor Villalobos ha dit:

—Doncs el desenrotllament de la crisi es prolongarà dos dies.

A les nou de la nit ha acabat la deliberació del Govern. Els ministres, en to humorístic, han dit als periodistes que ara eren ells qui havien de demanar-los notícies.

El ministre de Comunicacions, contestant preguntes de l'informador, ha dit que la seva sortida violent del banc blau obeïa no a un criteri contrari al Govern o al del seu cap polític, sinó que en les condicions en què estava no podia continuar allí assegut amb plena dignitat, i com que la meva dignitat la interpreto jo—ha afegit—, solament per això he deixat el banc blau.

El ministre de la Guerra ha manifestat:

—El meu testament de ministre consisteix en haver firmat un decret concedint la medalla de Sofriments per la Pàtria a les mares dels gloriosos capitants Galàn i García Hernández i a la viuda d'aquest últim. He volgut honorar així la meva última firma ministerial.

El ministre de Finances ha conversat també amb els periodistes, als quals ha dit que les consultes durarien dos o tres dies.

Ha afegit que el nou cap del Govern portarà segurament una solució al plet econòmic, i ha exclamat:

—Aquí es veu els homes! La pròrroma de l'actual pressupost és legal, però em sembla una bogeria, i eixamplar el marge de despeses, una ximpleria. Solament seria convenient un any d'austeritat per eixugar el dèficit de 200 milions.

Ha afegit que demà es reunirà el Govern a la Presidència, a les dotze, per seguir la tramitació de la crisi.

El senyor Samper ha abandonat la Presidència després de les deu de la vetlla, i ha dit als periodistes que no tenia cap notícia a comunicar.

Un informador li ha preguntat si visitaria el senyor Lerroux. Ha dubtat un moment, i ha dit:

—Espereu-vos.

Ha parlat per telèfon, i tornant amb els periodistes els ha dit:

—Demà al matí visitaré el senyor Lerroux, però aquesta entrevista no tindrà cap interès polític, perquè tot el que haviem de parlar, ja ho tenim parlat.

—Quina impressió teniu del desenrotllament de la crisi.

—No ho sé pas.

—Serà llarga la tramitació?

—Depèn de les derivacions que tingui, perquè el president de la República no cal dir que voldria que es portés amb gran rapidesa.

—I d'ordre públic?

—No hi ha res, o almenys el senyor Salazar Alonso no me n'ha dit res, ço que és un bon senyal.

PELS PASSADISSOS

EL SR. SAMPER NO TROBA CORRECTA L'ACTITUD DEL CAP AGRARI

Quan el cap del Govern ha abandonat el despatx de ministres, després del breu canvi d'impressions que ha celebrat el Govern, ha trobat als passadissos el senyor Martínez de Velasco.

El cap de la minoria agrària ha intentat justificar el fet de no haver intervingut en el debat, i el President li ha replicat:

—Creguem-me, estimat don Josep, i us ho dic sinceralment, que l'única vegada de totes les que m'haveu parlat que no us trobo en un terreny de sinceritat amb mi és aquesta. No sé el que m'aneu a dir després d'aquest preàmbul afectuós, però us asseguro que no m'ha semblat correcta la vostra actitud al saló de sessions.

—Jo—ha contestat el senyor Martínez de Velasco—sóc enemic sempre de dir a ningú coses desagradables, i quan puc les esvito. Jo no podia intervenir després del senyor Gil Robles, i d'haver intervingut l'única cosa que podia haver dit era que el Govern es retirés.

—Donos aquestes coses—li ha dit el senyor Samper—es diuen al saló de sessions. Us repeteixo que no em sembla bé la vostra actitud, i si hi ha via diferències, per a això estava plantejat el debat, perquè cadascú les expressés.

El senyor Martínez de Velasco ha agafat pel braç el senyor Samper i l'ha acompanyat fins al despatx del president de la Cambra.

ENTREVISTA ENTRE ELS SENYORS SAMPER I ALBA

L'entrevista entre els senyors Samper i Alba ha durat uns vint minuts.

En sortir ha dit el senyor Samper que havia hagut d'esperar uns moments. Jo havia fet la comunicació a la Cambra en un volant, i el President m'ha dit que havia de redactar el corresponent ofici, que havia de firmar.

Un periodista li ha preguntat quan aniria a veure el president de la República.

—Tan aviat com s'hagi llegit la comunicació a les Corts donant-li compte de la crisi.

Mentre el senyor Samper esperava als passadissos, ha sortit el senyor Lerroux, i tots dos han conversat una estona.

A darrera hora ha rebut els periodistes el president de la Cambra, als quals ha dit que no tenia notícies a comunicar-los. El president del Consell—ha afegit—ha tingut la bondat de venir a saludar-me i lliurar-me la comunicació oficial de la suspensió de sessions.

Els periodistes li han preguntat si demà aniria el primer a consulta, i ha contestat que ho ignorava, perquè encara no havia rebut cap comunicació oficial del cap de l'Estat.

Ha acabat el senyor Alba dient que durant la tramitació de la crisi acudiria cada tarda al seu despatx.

L'EXASPERACIO DEL SR. CID

En abandonar el saló de sessions el ministre de Comunicacions, senyor Cid, no ha fet d'una manera descomposta i pronunciant paraules durissimes per a tothom. El seguia el senyor Villalobos. S'ha dirigit al saló de ministres, i davant d'un grup de periodistes i diputats ha dit:

—Jo no aguanto aquestes impertinències; si volen, que les aguantin ells. Ara mateix me'n vaig a casa.

En iguals termes s'expressava el ministre d'Instrucció Pública.

Poc després han arribat al despatx ministerial tots els ministres, amb el president.

EL SILENCI DELS CAPS DE MINORIA

L'actitud dels caps de les minories governamentals que no han escoltat els requeriments dels senyors Samper i Alba perquè expressessin la seva opinió, ha produit en tots els diputats el natural revol. El cap dels reformistes, senyor Melquiades Alvarez, s'ha expressat en els següents termes:

—Aquest home ha perdut el seny. El cap del Govern ens ha fet el requeriment sense comprendre que l'actitud menys lamentable i benèvola per al Govern era la de guardar silenci. El millor servei que podíem prestar-li era no parlar, i no ho ha comprès així. Li ha faltat perspicàcia, perquè ell ha vist des del primer moment que li faltava la confiança de la Cambra, i tot seguit havia de plantejar la qüestió de confiança.

El discurs del senyor Gil Robles, encara que de temes moderats i benèvols, era retirar el seu vot al Govern. Això ho degué comprendre el senyor Samper, i no obstinar-se en el banc blau, on només ha fet, a partir d'aquest moment, un trist paper. Ara veurem el que passa amb la solució de la crisi.

ES REUNEIX LA MINORIA D'ESQUERRA DE CATALUNYA

Acabat el debat polític, s'ha reunit l'Esquerra Catalana.

En acabar la reunió, el senyor Santaló ha manifestat als periodistes que s'havien limitat a un canvi d'impressions per tal de conèixer l'opinió de tots els reunits respecta al descabdellament del debat i el seu abast polític, tractant d'explicar-se l'actitud rarissima dels grups que recolzaven el Govern.

També han canviat impressions en el sentit de propugnar una solució a la crisi que sigui eficaç en defensa de la República. La minoria de l'Esquerra és partidària de la dissolució de les Corts.

Ha afegit que demà tornarien a reunir-se per a un nou canvi d'impressions i per prendre una resolució definitiva.

ROMANONES I L'EMILIANO FELICITEN GIL ROBLES

Després de retirar-se el Govern del saló de sessions, l'ex-comte de Romanones ha visitat el senyor Alba al seu despatx, i en sortir, s'ha trobat als passadissos amb el senyor Gil Robles, al qual ha felicitat per la seva intervenció, i li ha dit:

—Heu estat magnífic. No heu pogut dir més ni podieu dir menys. Recorrent als termes taurins, heu donat una estocada al Govern, que l'ha tombat sense "puntilla".

El senyor Emiliano Iglesias s'ha acostat al senyor Gil Robles, i li ha dit:

—Feia falta que es parlés ací dins en termes estrictament constitucionals, com ho heu fet. Heu desfet amb la vostra intervenció totes les maniobres del projecte. La crisi s'ha plantejat al Parlament, i la solució que se li doni, sigui la que sigui, haurà d'esser una solució parlamentària.

El senyor Gil Robles ha replicat:

—Jo crec que no podia dir, ningú no tenia dret a esperar que digués, coses distintes de les que he dit. Es una crisi perfectament parlamentària i constitucional. Jo crec que és la primera crisi parlamentària.

CALVO SOTELO VOLIA PARLAR

El senyor Calvo Sotelo ha fet les manifestacions següents:

—La sessió l'ha presidida, no el senyor Alba, sinó una més alta personalitat, i s'ha vist la conjura a totes llums, no deixant parlar a les dretes i menys a nosaltres.

LES COMPANYIES DEL SENYOR LERROUX

Quan el senyor Lerroux ha arribat a la Cambra, sense fer manifestacions, s'ha dirigit al saló de sessions. Poc després es produeix l'esdeveniment polític, i el senyor Lerroux s'ha trobat, en un dels passadissos de la Cambra, amb el director d'"A B C", i ambdós s'han saludat amb gran afecte, canviant impressions. El senyor Lerroux ha dit:

—Esperem. Jo vinc ara de fer la migdiada, i me'n vaig a saludar el President de la Cambra.

En efecte, el senyor Lerroux ha saludat el senyor Alba.

Quan el senyor Lerroux abandonava el Parlament els periodistes li han preguntat:

—¿Ens podeu donar alguna notícia o impressió respecte de la crisi?

—Jo? Cap. ¿Què voleu que us digui, si això estava descomptat? Esperem. Ara només cal esperar.

LES DARRERES MESURES DEL SR. SALAZAR ALONSO

El senyor Salazar Alonso ha dit a la Cambra, quan hi ha arribat, que segurament avui no hi hauria crisi. Ha afegit el ministre de la Governació que havia donat compte al Consell de la reunió de la Junta de Seguretat de Catalunya, i que s'havien adoptat mesures que no es faran públiques, però que es portaran immediatament a la pràctica.

ROYO VILLANOVA NO ES MOSTRA GAIRE SATISFET

Els elements agraris es mostraven francament disgustats pel descabdellament del debat polític, i davant un grup nombrós de republicans i periodistes el senyor Royo Villanova va dir:

—A mi se m'han proposat diversos companys per dir-me que davant el requeriment fet pel president del Consell jo havia d'intervenir en el debat. Amb quin objecte? Únicament jo hauria fet per dir: Ací i ha el carro de les escombraries, perquè això no és un Govern! Jo vaig veure perfectament que la minoria estava preparada pels elements monàrquics perquè entre els agraris i la CEDA es produissin moviments i violències i llançar-nos els uns contra els altres, i per això vaig desistir de parlar.

Recordo a propòsit d'aquesta lamentable situació d'aquesta tarda, que abans que es tanqués el Parlament jo vaig proposar a la minoria agrària que el ministre de Comunicacions es retirés del Govern. No s'ha exceptà el suggeriment, i posar perquè els altis Poders ho impedia, i ara es produeix aquesta crisi en el més arrollós dels ridícula. Fa tristesa de veure el senyor Samper aferrat al banc blau després de retirar-li la confiança el grup més nombrós de la Cambra. Ara el que es veu perfectament és una maniobra tramada per dues parts, perquè les esquerres ocupin el Poder amb el decret de dissolució. Per això, ara més que mai cal enrobustir la unió de les dretes sense excepció.

MANIFESTACIONS DEL SENYOR MARRACO

El ministre de Finances, parlant amb un periodista, ha dit que la valoració del traspàs dels serveis a Catalunya s'havia fet per molt baix. No estem conformes amb l'actitud de la Junta Mixta, però els acords són revisables. La crisi es presenta un xic complicada, i no sé el que sobrevindrà. Les esquerres avançades estan aferrades en donar el pas a la Ceda. Però per a elles.

—¿No teniu por que els elements extremistes aprofitin l'ocasió per a qualsevol moviment?

—No, i de més a més, estan molt dividits.

GIL ROBLES HA CALCAT LES IDEES DE MAURA

El senyor Miguel Maura s'ha trobat e nun dels passadissos de la Cambra amb el senyor Rahola.

El senyor Maura no ha volgut donar la seva opinió als periodistes, i el cap del partit republicà conservador, ha dit que no volia que el seu nom sonés durant aquest període per res. Cal esperar. Viurà fa molt temps en completa insinceritat. I això no pot ésser.

El senyor Bravo Ferrer ha dit que el discurs del senyor Gil Robles no tenia desperdici. Si es llegeix, s'observarà que és calcat del que va dir el senyor Maura fa més de 20 mesos, que és impossible governar amb governs de tipus minoritari. A la vista està.

Doncs, veurem si persisteixen en l'assaig—ha comentat el senyor Maura—perquè seria perjudicial per a tots.

El cap del partit republicà conservador, ha acabat dient que les consultes no començaran fins demà.

El senyor Rahola ha afirmat el següent:

Aquest home—per Samper—ens ha fet passar una mala estona. No s'havia vist un espectacle semblant des de fa molt anys. S'ha posat en ridícul.

El senyor Prieto que s'ha apropat al grup ha dit:

—Però el més peregrí, és la lectura dels pressupostos. Demà vindré amb els contes de Calleja.

L'OPINIO DELS SOCIALISTES

Els diputats socialistes deien que el senyor Samper hagués explicat bé la seva gestió, hauria pogut deixar malparada la Ceda. Els caps governamentals havien d'atendre els requeriments del senyor Samper, i parlar.

LA CONDICIO D'ADVOCAT HA FET FRACASSAR SAMPER

Un dels ministres, amb el qual han parlat els periodistes, ha dit que, en el canvi d'impressions que ha tingut el Govern, el senyor Cid ha explicat els motius de la seva indignació, que eren que els dirigents de la seva minoria no haguessin intervingut després del requerriment del Govern. La notificació de la crisi ja la teníem redactada, i el president havia de llegir-la, però se'ns oblidà que el senyor Samper és advocat i que havia de replicar al senyor Gil Robles, i d'aquí el fracàs.

EL QUE DIU EL DIPUTAT COMUNISTA SENYOR BOLIVAR

El diputat comunista senyor Bolivar ha dit als periodistes que no creia que el President de la República acceptés una solució Ceda. El senyor Gil Robles tampoc no crec que s'atrevissi a intentar-ho. Seria la preparació d'un cop d'Estat semblant al d'Alemanya. El partit comunista propugna per la possessió del poder per a la classe treballadora, i lluitarà amb tots els seus anhels per tot el que sigui anar, per tots els camins, contra el feixisme.

REUNIO DE L'EXECUTIVA DEL PARTIT SOCIALISTA

El Comitè Executiu del partit socialista s'ha reunit aquesta nit, a les deu.

Acabada la reunió, el senyor Prieto ha manifestat que s'havia acordat redactar un escrit que no es farà públic fins que es reuneixi la minoria del partit, que ho farà aquesta nit, a dos quarts de dotze, en una de les seccions del Congrés.

ELS SOCIALISTES DESIGNEN EL SENYOR FERNANDO DE LOS RIOS PER EVACUAR L ACONSULTA

Madrid, 2 (1'30 de la matinada). — A les nou del vespre ha quedat reunida al Congrés la minoria socialista amb l'Executiva del partit.

Després de la reunió han quedat deliberant els senyors Prieto, de los Ríos i Lamoneda fins a les dotze de la nit.

En sortir han manifestat que han estat reunits per tal de redactar una nota que serà facilitada avui, dimarts, en sortir d'evacuar la consulta amb el president de la República.

També ha estat designada la persona que ha de representar la minoria en les consultes. Aquesta designació ha recaigut en el senyor Fernando de los Ríos. Aquesta designació ha estat comentada, per haver recaigut precisament en una de les persones més ponderades i allunyades de tot extremisme del partit socialista.

L'ORDRE DE LES PRIMERES CONSULTES

Madrid, 2 (1'30 de la matinada). — Les consultes del cap d'Estat s'han iniciat avui amb el senyor Alba, com a president de les Corts. Després acudirà al Palau el senyor Besteiro, com a ex-president del Parlament; a continuació ho aniran fent els ex-presidents del Consell per aquest ordre: Azaña, Lerroux i Martínez Barrio.

Seguidament evacuarà la seva consulta el cap de la minoria de la Ceda, senyor Josep Maria Gil Robles, i després els altres caps de les distintes minories.

EL PROPOSIT DE LA CEDA

Madrid, 2 (1'30 matinada). — Sobre els acords adoptats en la reunió de la minoria de la CEDA s'ha manifestat absoluta reserva. No obstant, es creu saber que un dels acords presos és el de prestar collaboració, directa o indirecta, al Govern que es formi, si aquest es compromet a "restablir la normalitat davant la subversió".

Encara que la nota que ha facilitat la CEDA no es parla per a res de cap programa de govern, se sap que aquest es farà públic per mitjà d'una declaració i abarcarà els següents extrems:

Restabliment absolut de l'ordre i del principi d'autoritat.

Sotmetiment de la rebellia nacionalista a Euscadi i a Catalunya.

Llei contra l'atur obrer.

Política econòmica d'austeritat en els pressupostos.

Llei municipal, provincial, electoral, etcètera.

El Consell de ministres d'ahir

(Ve de la primera pàgina)

A un quart de tres de la tarda ha abandonat el seu despatx el senyor Samper. Contestant preguntes dels periodistes, ha dit que no podia dir res sobre els esdeveniments polítics que es desenrotllarien aviat, perquè les impressions vindrien després, però mai abans del debat polític.

Un periodista li ha dit:

—Sembla que, segons rumors, s'allunya la crisi.

El senyor Samper ha contestat:

—No sé el que devien tractar ahir els senyors Gil Robles i Lerroux. Jo no em vaig poder detenir a San Rafael perquè acompanyava el President de la República.

Avui — ha afegit — el senyor Lerroux dinarà al Ritz, i potser el veuré. Per la meva banda, en la meva exposició d'aquesta tarda a les Corts, penso fer un resum succint i objectiu, sense cap comentari, i hem concretaré a aquests quatre temes: Catalunya, Pressupostos, Bascònia i Ordre Públic.

La sessió començarà un xic més tard, cap a dos quarts de cinc, perquè així m'ho ha pregat el senyor Aizpun de part del senyor Gil Robles, degut a què aquest ha tingut una obligació derivada d'un sensible accident d'automòbil sofert ahir per un dels seus secretaris. El senyor Aizpun també ha fet análoga gestió sobre el president de la Cambra.

—Llavors, ¿quines creieu que seran les conseqüències del debat polític? ¿No teniu la impressió que l'ambient ha canviat?

—No ho sé — ha contestat. — Ja us dic que jo només conec quina serà la meva línia de conducta, breu i objectiva, però ignoro el que als altres els recomana llur patriotisme i l'interès de la República.

Contestant altres preguntes, el cap del Govern ha dit que tampoc no coneixia la nota aprovada pel Consell de la CEDA i que fins al present no s'ha fet pública.

Ahir a Salamanca — ha prosseguit dient el senyor Samper — vaig parlar amb el senyor Gil Robles uns moments, però sobre temes relacionats amb l'acte que se celebrava.

L'homenatge a Miguel de Unamuno amb motiu de la seva jubilació

Salamanca, 1. — A les deu, aproximadament, han arribat a aquesta ciutat el President del Consell de ministres, senyor Samper, i el ministre de Marina, senyor Rocha. També ha arribat a la dita hora el senyor Miguel Maura. Han estat rebuts per les autoritats. La ciutat, des de les primeres hores, oferia un aspecte imponent. El públic omplia els carrers, valcons i finestres, que estaven endomassats.

A les onze ha arribat al paranimf de la Universitat el senyor Alcalà-Zamora, a l'efecte d'assistir a l'homenatge. Durant el trajecte ha estat objecte d'una continuada manifestació d'entusiasme. Al vestíbul ha estat rebut pel Claustre de Doctors amb grans manifestacions d'entusiasme. El Paranimf estava totalment ocupat, veient-se distingides senyoretes, ministres, autoritats, doctors i periodistes. També s'han habilitat els claustres, on s'han col·locat altaveus. Han rebut el President de la República, amb el Claustre de Doctors, el President del Consell i els ministres d'Instrucció Pública, Marina i Comunicacions.

A la Mesa presidencial han pres seient: A la dreta del senyor Alcalà-Zamora, els senyors Samper, Pita Romero i Villalobos. A l'esquerra, el senyor Miguel Unamuno, el rector de la Universitat de Coimbra, senyor Oliveira, i el senyor Eugenio de Castro.

L'acte ha començat amb un discurs del professor senyor Francesc Maldonado de Guevara, en el qual ha fet un estudi del professor portuguès senyor Castro. Seguidament el senyor Unamuno ha investit de mestre i birret de doctor "Honoris Causa" l'eminent senyor Castro. Aquest s'ha aixecat, i ha pronunciat un sentit discurs, en el qual, després de mostrar la seva gratitud pel nomenament, ha parlat de les Universitats germanes de Coimbra i Salamanca. Després ha fet un estudi del senyor Miguel Unamuno com a estudiant, poeta, pensador professor, home i ciutadà. En acabar ha estat molt aplaudit.

Després el tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Bilbao ha llegit un missatge que aquell Ajuntament dirigeix a la Universitat de Salamanca. Al final el públic ha aplaudit llargament.

Ha parlat després el senyor Miguel Unamuno, el qual ha estat acollit, en aixecar-se, amb una gran ovació.

Donà lectura de l'"Oració inaugural del curs 1934-35" que la Universitat de Salamanca dirigeix als seus companys i deixebles, estudiants tots. El discurs, molt extens, fou llegit amb ven emocionada. Les primeres paraules del discurs foren un record per a l'època en què per primera vegada es presentà a la Universitat de Salamanca. Recordà la seva iniciació en l'ensenyança, fa quaranta anys. Ara he de dir—continuà—el que vaig manifestar en començar la carrera. "L'aprendre les lletre pàtries és anar a la fonació dels pobles. He manifestat alguna vegada que la veritable Universitat espanyola han estat els cafès i les places públiques. A Espanya s'ha vessat l'ingeni en cafès i en accidentals reunions d'amics, i no s'ha perdut perquè els enginyosos han cuitat a recollir aquestes ensenyances i ens han llegat els noms."

Afirmà després que en l'home el substancial és la persona, i digué que definir-se és donar-se nom, així com el nom és el que immortalitza.

Definí el que és la paraula i recordà com la definí quan es féu càrrec del Rectorat de Salamanca. En la paraula s on cal buscar e [illegible]

Ni comèdia d'exàmens ni mentida de diplomes

Poseeu o voleu adquirir cap coneixement o aptitud?

Us convé de llegir tot seguit el llibret sobre Exàmens i Diplomes, que us ofereix, de franc, el LICEU DALMAU, carrer de VALENCIA, 245, BARCELONA. — Demaneu-lo avui mateix.

Nom vostre .....

Carrer .....

Ciutat .....

ció històrica nacional. Tot l'universal, l'econòmic, el lírtet, l'art, la saviesa, està en el llenguatge, i volem sentir i pensar, i és perquè pensant parlem amb nosaltres mateixos.

Afirmà que cal recobrar el patrimoni de la nostra raça històrica, i respectar la consciència del nen. Explicà com ha procurat seguir sempre una línia civil i ha procurat conèixer el seu poble.

Acabà dirigint-se als estudiants, tal com es dirigeix a altres, perquè tinguin fe en la paraula, que és la cosa viscuda. Esser home de paraula i home de Déu. En acabar el seu discurs fou aclamat entusiàsticament.

DISCURS DEL PRESIDENT DE LA REPUBLICA

S'aixecà a parlar el cap de l'Estat. Fou acollit amb una gran ovació. No amagà l'emoció que li produí el parlar a la Universitat de Salam: ·, però—digué—, per la meva representació, parla algú més que jo. Si no fos aixi seria més concret, però tinc una representació, cmo us he dit, i aquesta representació és Espanya.

Perquè la més alta magistratura de la Nació parla sempre per i per a Espanya. En aquest cas, volgut mestre, parlaré només per Espanya i per a Espanya. Vinc a saludar aquestes dues figures excelses. Primerament he de dirigir-me a ldoctor Castro, enfonsant-me en diversos actes en què ha participat recentment a Portugal.

Sobre Unamuno he de dir que és la multiplicació de tota la puixança de la raça biscaïna amb el sentiment castellà. Representa la potència basca. Es el basc tipus que es desplaça per tal d'aconseguir la universalitat. Recorda els deutes que l'Estat i el règim tenen amb Unamuno, el qual, en lloc de parapetar-se egoisticament en el seu càrrec, es posà en empreses que l'obligaren a sortir al carrer, a presentar-se davant els Tribunals i a marxar a l'exili. Ell donà alguna cosa més que una bandera a la protesta espanyola: donà un nom a l'emigració. Una notorietat i una nota de renovació a les Corts Sonstituents.

Afirma que l'ace d'avui li ha suggerit dues reflexions: la meditació sobre la llei i la rectificació d'un error. Sobre la meditació m'he preguntat si seria més just a l'interès general que la inflexibilitat de la jubilació s'aturés davant l'esperit conservat en la plenitud de les seves facultats, i s'ha contestat que cal sotmetre's a la llei donan l'exemple de l'acatament, perquè obrir una porta del darrera seria facilitar el frau i el favor. Per això, salvada la justícia ciutadana, la igualtat davant la llei, es pot anar a actes com el d'avui, i l'Estat concedir les mercès que cregui útils a la nació: la rectificació de l'error. Ho he advertit en el programa de l'acte: es diu l'última lliçó d'Unamuno, i no és la d'avui l'última, com no fou la primera la que pronuncià en aquesta Universitat, perquè entre aquella i aquesta no hi ha hagut interrupció, ja que la lliçó constant d'Unamuno ha estat la ciutadania.

El discurs del senyor Alcalà-Zamora ha estat molt aplaudit.

Amb ell s'ha donat per terminat l'acte. En acabar, el cap de l'Estat, els ministres, les autoritats i personalitats s'han traslladat al Palau d'Anaya, on el senyor Alcalà-Zamora ha descobert el bust que del senyor Unamuno ha fet l'escultor Victorio Macho. Allí el professor senyor Josep Canon ha pronunciat un discurs estudiant la personalitat d'Unamuno. Aquest ha donat les gràcies per l'homenatge que se li tributava i ha fet unes disquisicions sobre l'Unamuno autèntic i el de la llegenda, i ha dit que ell es lliura a la llegenda. Després hi ha hagut un banquet amb el qual la Universitat ha obsequiat el senyor Alcalà-Zamora i els ministres, així com les personalitats espanyoles i lusitanes que han assistit a la memorable sessió d'avui.

Terminat el dinar, el president de la República, els ministres i les autoritats han anat a la plaça de toros, on s'ha celebrat un festival, en el qual han participiat la Banda Municipal de Madrid, l'Orfeó de Zamora i un cor portuguès. Terminada la festa, les personalitats que han vingut a Salamanca han tornat a llurs punts d'origen.

A la nit hi ha hagut illuminacions i la ciutat ha presentat un espléndid aspecte. Les festes han transcorregut en mig de gran animació i han estat l'esdeveniment més destacat en aquesta capital de molts anys ençà.

NO OBLIDIN QUE SÓN

4

els volums de que es compon un exemplar del

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailly-Bailliere — Riera)

Guías del Comercio, Industria, Profesiones, etc. d'Espanya i Possessions

Unes 8.800 pàgines
Més de 3.500.000 de dades
Mapes Geogràfics - Indexos

Secció Extrangera
o petit Directori Universal

Preu d'un exemplar complert
CENT PESSETES
(franc de port a tota Espanya)

¡Si vol anunciar eficaçment, anunciï en aquest Anuari!

Anuario a Bailly-Bailliere y Riera Reunidos, S. A
Serie Grenados, 69 y 69 — BARCELONA

L'afer del contraban d'armes

Madrid, 1. — El jutge especial, senyor Alarcón, ha conferenciat avui extensament amb els perits armes que han redactat un informe en relació amb les armes trobades al domicili del portuguès Salveiro. Els armers han dictaminat que els cartutxos foren construits a la fàbrica militar d'Oviedo, i les bombes trobades al domicili del portuguès Menéndez, foren construïdes a Eibar. Al domicili d'aquest senyor també fou trobar un tambor de metralladora.

S'ha rebut una comunicació de les autoritats marítimes de València, donant compte que s'han fet càrrec d'un submarí propietat del senyor Echevarrieta en el moment que anava a sotrir cap a Turquia. D'això no es tenen més detalls.

Fins ara les autoritats franceses no han informat el jutge especial sobre si han practicat algun escorcoll en el vaixell "Turquesa".

A Portugal han estat detingudes algunes persones de les que prengueren part en el darrer intent revolucioari. Sembla que estaven en relacions amb emigrats d'Espanya.

Se sap que l'emprèstit de mig milió de pessetes el féu el senyor Echevarrieta als politics republicans demócrates Faust de Figueiredo i Domènec Pereira. Aquests han manifestat que ignoraven el relacionat amb la troballa d'armes.

Encara que Mouras Pinto, Jaume Cortesaus i Jaume Moras es troben refugiats a França, seran jutjats i sentenciats per un tribunal portugués.

També s'ha sabut que el senyor Cances Méndez rebé una carta del conegut politic Alfons Costa, en la qual, després de lamentar-se de l'escassa activitat dels revolucionaris portuguesos, deia que calia abandonar dues dotzenes de farsants que gasten els diners destinats al bé de la pàtria mentre moren a l'exili i a les presons molts patriotes portuguesos.

EN UN ESCORCOLL ES TROBEN ARMES INSERVIBLES

Huelva, 1. — S'ha ordenat un escorcoll al domicili del diputat socialista Crescencià Bilbao. També s'ha practicat un escorcoll al domicili del capità de corbeta portugués anomenat Castro. S'han trobat armes i documents. Després ha estat posat en llibertat perquè les armes són inservibles. No obstant, se'l creu complicat en el contraban.

Bordeus, 30. — En virtut d'un edicte de les autoritats judicials de Madrid, el vapor "Turquesa", antic pesquer espanyol, que es troba actualment a Bordeus, ha estat retingut per les autoritats franceses en aquest port.

Com se sap, se sospita que el "Turquesa" ha servit per al transport d'armes i material de guerra.

El cònsol d'Espanya a Bordeus espera instruccions de les autoritats espanyoles sobre la forma en què ha de seguir-se aquest assumpte.

Sembla que el "Turquesa" prenia els seus carregaments a Bèlgica amb destinació a Portugal.

Sant Sebastià, 1. — El governador ha dit que espera que vindrà aviat a Espanya el vapor "Turquesa", detingut a Bordeus. Suposa que vindrà a Sant Sebastià, per pertànyer a aquesta matrícula.

La 1ª Setmana Gastronòmica Catalana

Abans d'ahir, diumenge, el president accidental de la I Setmana Gastronòmica, senyor Sabater, acompanyat d'altres elements del Comitè executiu, celebrà diverses visites amb el fi d'enrobustir les collaboracions foranes. Entre altres, visitè, a Granollers, el senyor Riera, president del Centre de Gremis; senyor E. Noguera, president del Gremi de Consaladers, i l'alcalde de la població, els quas quedaren en convocar una reunió genera el dijous vinent per a fixar la classe de cooperació que concediran.

A Vic, es visità l'alcalde senyor Traveria, i el senyor Arnaus, president de la Unió Mercantil de Vic, que així mateix quedaren en celebrar una reunió amb els mateixos fins que l'anterior.

A Santa Coloma de Farnés hom tingué una entrevista amb els principals industrials fabricants de productes típics, els quals, en principi, acordaren llur collaboració; i a Girona els representants de la Setmana saludaren l'alcalde, senyor Francesc Tomàs, i els senyors Joaquim Cendra, director de la Fira Comercial i Agrícola de Girona; Martí Regàs, vice-president de la Federació Gremial de les Comarques Gironines, i el secret de la Cambra de Comerç i Indústria de Girona, amb els quals es decidí portar a cap una Assemblea de les entitats econòmiques i gremials per a organitzar la collaboració d'aquests importants sectors gironins.

— Ha començat la distribució de cartells anunciadors de la Setmana Gastronòmica. Tot· els interessats en propagar-la poden passar per les oficines, soterranis Plaça Catalunya (Estació de Sarrià), on els seran facilitats.

— Segueix en augment la venda de targes de lliure circulació, la finalitat de les quals és Poder entrar gratuitament a totes les festes organitzades per la I Setmana Gastronòmica. El seu preu és de cinc pessetes, i es poden adquirir a les oficines i als local; de totes les entitats cooperadores de l'esmentada Setmana.

Ha mort el P. Miquel d'Esplugues

(Ve de la primera pàgina)

L'enterrament tindrà lloc a dos quarts d'onze del matí.

El vinent dilluns, a dos quarts d'onze, se celebrarà un ofici funeral a l'església de Nostra Dona de Pompeia.

S'han rebut al convent de Sarrià molts telegrames de condol.

Al matí es rebé una carta autògrafa del pare general de l'Orde Caputxí, interessants-se per la salut de l'illustre malalt. El pare general fa remarcar que la mort de l'eminent caputxí constituirà una gran pèrdua per a la provincia de Catalunya, a la qual ha prestat tants de serveis.

NOTES BIOGRAFIQUES

El pare Miquel d'Esplugues va néixer el dia 10 de juliol de 1872; entrà a l'Orde Caputxí el dia 8 de juny de 1887, i fou ordenat sacerdot el 25 de febrer de 1893. Tot eguit fou lector de Filosofia i Teologia.

En 1898 inicià la llarga i alhora intensa tasca de governar la província de caputxins de Catalunya amb el càrrec de definidor provincial, fins a l'any 1906.

En 1906 fou elegit provincial i, cas insòlit en l'Orde Caputxí, fou reelegit dos triennis més seguits, fins a l'any 1915, per la qual cosa calgué dispensa especial de la Santa Seu. Ho tornà a esser en 1918.

Després intervingué continuament com a definidor, gairebé tots els triennis, en el govern de la provincia catalana de caputxins.

També ha estat custodi general diverses vegades, i visitador i delegat apostòlic dels Religiosos Teatins, en 1911-1913.

Demés d'innombrables articles i assaigs, el pare Miquel d'Esplugues deixa les següents obres:

"Sursum Corda" (conferències), "L'Esperit de Sant Francesc de Sales", "Maragall" (notes intimes), "El primer comte de Güell", "Semblances", "El Pare Nostre" (4 volums), "Miscellània de filosofia religiosa" (2 volums), "La vera efigie del Poverello", "L'ideal de la Mercè", i "El missatge a Israel", a punt d'esser lliurat al públic.

Fundador d'"Estudis Franciscans", n'ha estat director fins darrerament. També fundà "Criterion". Una altra obra, somni d'or de tota la seva vida, és la publicació de la Biblia en català, de la Fundació Bíblica Catalana, que ell ha dirigit fins a l'últim moment.

FETS DIVERSOS

Al dispensari de Rius i Taulet fou assistit el noi de vuit anys Joan Bordes i Paiau, habitant al carrer del Congost, 31, entresol, el qual presentava diverses contusions a la cama esquerra, ocasionades en caure casualment al carrer de Salmerón, en el precís moment que passava un autotaxi. Després de curat, passà al seu domicili, i el xofer, junt amb el diagnòstic, a la Delegació de Policia del districte.

— Mentre es trobava a l'interior d'un pis del carrer de Girona, on havia entrat violentant els panys de la porta, amb el propòsit de robar, fou detingut un individu que digué anomenar-se Gener Blanco i Fontbuena. Li foren ocupades unes palanquetes i altres estris per al robatori.

— Ahir, a primeres hores de la tarda, a l'enterenament dels carrers de Mallorca i Sardenya, l'auto particular número 39166 envestí Dolors Ramirez Diasa, de cinquanta anys, casada, domiciliada a la barriada de Can Baró, carrer de Polonia, número 34, baixos, i li ocasionà diverses ferides contuses amb pèrdua de teixits a ambdós peus i contusions i erosions al genoll esquerre, de pronòstic reservat. La lesionada fou assistida de primera intenció a la Casa de Socors del carrer de Salmerón, i després fou traslladada a l'Hospital de Sant Pau.

— A l'Hospital, on havia estat portat, va morir Antoni Cantos, a conseqüència de les ferides que li foren inferides en rebre una descàrrega de perdigons mentre caçava als afores de Sant Cugat del Vallès, en disparar-se-li l'escopeta a un altre caçador que l'acompanyava.

— Ahir, a dos quarts de cinc de la tarda, a l'estació del Bogatell, un tren ascendent de Barcelona atropellà el peó Joan Ora i Avillón, de quaranta anys, mentre treballava a la via i el deixà mort a l'acte.

Finances

Moviment borsari

MERCAT LLIURE

A partir del moment d'obertura al Borsí i en el transcurs de la sessió, així com en la celebrada a Borsa, hom notà una millor disposició entre l'element contractador, en especial el dedicat al rotlle carrilaire; això ha produït una reacció general de posicions, i es tocaren canvis que feia algunes dies que no s'havien cotitzat.

Les compra-vendes assoliren un nombre crescut, i més encara si tenim en compte la marxa ensopida d'aquest sector en els darrers temps.

De moment només fem remarcar el desenvolupament de la jornada, sense voler augurar possibles tendències dels dies successius, ja que, donada la delicada situació política dels actuals moments, segons el caire que prengui aquesta, el sector especulatiu es veurà influit més o menys favorablement.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la reunió de Borsa:

Valors	*Dia 1*	*Tanca anterior*	*Alça o baixa*
Nords	46'25	45'00	+1'25
Alacants	36'70	35'05	+1'65
Andalusos	10'50	9'75	+0'75
M. Rif	51'00	49'85	+1'15
Filipines	326'00	324'00	+2'00
Explosius	107'00	105'00	+2'00
Colonial	45'75	44'85	+0'90
Aigües	163'75	162'15	+1'60
Ford	174'00	173'50	+0'50
Petrolis	5'95	5'75	+0'20
Hulleres	47'00	46'00	+1'00
Gas E	112'25	109'75	+2'50
Felgueres	34'00	33'00	+1'00
Asland	54'50	55'50	—1'00

La tanca anterior de Gas E és del dia 13 del mes de setembre passat: del 14 la corresponent a Felgueres; del dia 21 la d'Asland, i del dia 27 la d'Andalusos.

BORSA AL COMPTAT

Els rotlles d'obligacions, un xic influit per la disposició del mercat d'especulació, presenten millor tònica en canvis que en dies precedents, considerant les pèrdues normals del venciment trimestral, que afecta la major part de valors contractats.

Els Deutes de l'Estat, no gaire efectius, queden en general a posicions sostingudes; les emissions que ahir tallaren cupó, com ja hem fet esment, presenten les baixes normals a causa del venciment.

Obligacions Tresoreria Generalitat cotitzen a 98'25: abans de la tanca, però, queden al mateix canvi anterior, 98'50.

Els valors Municipals, amb regular efectivitat, cotitzen en general a posicions sostingudes. Les Diputacions gairebé inoperades: un xic més actives les cèdules, les quals queden a nivells sostinguts.

El sector ferroviari, tot i no veure's molt actiu, influït per la fermesa dels valors carrilaires tractats a termini, presenta bona disposició en canvis: és de remarcar l'avanç d'Almanses adherides. 40'50 (+1'00); Alacants série C, 51'50 (+1'00); Alacants 3 per 100 primera série, 11'00 (+1'00). Del grup de tramvies cal notar la millora dels General Tramvies 4 per 100, que no s'havien operat des del mes de juny i cotitzen 68'75 (+2'75).

El sector d'indústries diverses, amb regular efectivitat contractadora, queda en general a canvis ben orientats.

Mercat de Llotja

La primera sessió de la setmana en aquest mercat va transcórrer amb regular concurrència; les compra-vendes, però, molt poc animades.

Blats: Gairebé no val la pena de fer-ne referència, perquè aquests compradors no fan cas dels ofertments que hom pugui presentar-los.

Ordi i civada: Tal com férem avinent, els preus pel gènere de l'interior són cada dia més ferms; es canvi, per aci la manca de compradors fa difícil tot negoci.

Per ordi i civada d'Extremadura pretenen ja a una pesseta més per cent quilos, o sia a 28 i 25 pessetes, respectivament, damunt vagó d'origen.

L'ordi de la comarca de Lleida es cotitza a 31 pessetes en vagó sortida, però sense vendre.

Investigacions privades
Informacions confidencials
Ramon Pineda Estela
Comissari cap, jubilat, d'Investigació i Vigilància. Director a Espanya de "Service Secret Europeen", de Ginebra. Oficina Rambla de Catalunya, 80, pral., primera. Tel. 74364 - Barcelona

SOLER i TORRA Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3

Negociem els cupons venciment primer d'octubre

CAMBRA BLINDADA — CAIXES DE LLOGUER
per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor
Compartiments des de 22 pessetes anuals

La Rifa de Madrid

Premiat amb 100.000 ptes.

30.769 **Barcelona**, València, Portugalete, Jerez.

Premiat amb 60.000 ptes.

16.163 **Barcelona**, La Línea, Oriola.

Premiat amb 30.000 ptes.

9.281 **Barcelona**, Granada, Màlaga, Saragossa, Madrid.

Premiat amb 20.000 ptes.

21.049 **Barcelona**, Bilbao, Reus, La Línea, Sevilla.

Premiats amb 1.500 ptes.

4.683 **Barcelona**, Màlaga, Sevilla.
40.976 Osuna.
30.697 Oviedo, Pueblo Nuevo del Terrible.
14.785 Madrid, Múrcia, Màlaga.
9.849 **Barcelona**, Ceuta, Figueres, Cartagena, València.
28.987 **Barcelona**, Madrid, Còrdova, Sevilla, Bilbao.
12.877 València, Manacor, Valdepeñas.
36.278 **Barcelona**, Madrid, Ellin, Bilbao.
16.159 Bilbao, El Escorial, Gijon, Estella.
31.603 Alacant.
40.122 Madrid.
27.140 **Barcelona**, Madrid, Santander, Saragossa.
36.245 Madrid, Ceuta, Màlaga, Sevilla, La Felguera.
27.076 **Barcelona**, Ceuta, Còrdova, Sevilla.
8.842 **Barcelona**, Sabadell, Madrid, Vigo, Saragossa.

Premiats amb 300 ptes.

DESENA

26 71 87 95

CENTENA

100 117 135 154 180 215 223 263 281
287 291 338 347 370 374 382 386 404
431 437 490 526 536 560 643 650 693
705 749 799 811 817 827 833 837 889
904 915 946 955 974

MIL

044 054 097 107 113 134 152 186 201
204 210 220 241 257 326 343 392 439
452 485 531 554 560 564 619 633 649
661 669 672 674 677 691 698 703 719
726 731 735 750 764 772 775 798 804
806 885 955 985

DOS MIL

003 009 014 023 038 053 075 086 096
190 207 223 245 250 259 291 303 312
420 425 431 513 523 597 612 616 621
637 691 692 699 720 737 740 833 889
889 896 934 945 995

TRES MIL

072 083 086 088 126 140 153 174 178
191 232 280 318 325 345 362 365 374
384 392 424 467 480 496 516 519 558
570 598 614 626 663 714 772 781 816
818 837 839 856 894 917 920 923 951
954

QUATRE MIL

061 112 150 172 234 278 300 341 370
386 389 430 431 473 487 498 501 554
562 659 663 678 750 769 788 899 864
875 901 974

CINC MIL

076 098 100 104 107 129 136 183 192
210 236 239 248 286 374 379 404 419
432 456 461 470 532 591 611 648 659
686 719 727 737 770 794 843 851 888
916 932 949 955

SIS MIL

050 059 092 123 177 195 255 266 297
310 315 319 338 342 381 390 408 411
412 441 466 481 500 524 534 537 556
572 592 627 666 712 762 769 800 803
824 949 959 989

SET MIL

002 065 069 095 117 139 165 201 204
209 227 298 325 326 335 341 347 371
384 389 408 460 514 537 592 632 636
737 746 765 773 787 866 876 879 900
945 958 988

VUIT MIL

010 036 074 080 124 131 202 250 298
317 337 355 412 418 421 473 506 526
529 538 635 706 709 717 828 916 923
952 966 976

NOU MIL

015 112 117 137 290 396 330 341 378
397 405 408 430 496 531 610 632 686
718 719 731 733 745 771 839 844 858
859 872 948 955 970

DEU MIL

008 044 049 131 138 143 208 229 247
280 307 454 539 578 584 607 607 730
808 856 950

ONZE MIL

031 060 079 090 117 136 155 209 251
261 275 351 367 377 392 403 419 427
430 447 480 532 560 570 577 595 616
622 650 662 723 733 745 812 819 843
853 859 884 922 958

DOTZE MIL

008 114 121 144 216 251 277 301 311
316 321 377 389 406 425 448 456 484
520 537 557 577 649 655 663 675 695
706 740 860 888 895 966

TRETZE MIL

008 054 066 067 080 113 122 173 182
195 217 220 227 234 261 286 303 321
347 359 406 445 463 477 523 561 587
588 622 661 693 778 840 863 950

CATORZE MIL

009 066 091 142 156 162 182 222 258
293 301 323 327 374 384 387 417 517
522 575 615 621 630 648 690 698 743
759 768 786 803 849 860 867 932 948
961

QUINZE MIL

005 008 011 017 033 040 060 088 096
287 341 398 405 407 426 441 459 478
479 483 536 542 628 635 723 765 766
772 774 795 806 843 896 906 908

SETZE MIL

017 034 036 065 237 258 261 286 356
360 362 366 368 443 457 507 514 520
525 526 557 640 642 659 655 666 722
873 887 947 948

DISSET MIL

004 013 022 029 032 046 062 075 129
172 191 220 238 240 296 302 344 393
425 482 483 494 587 666 704 748 755
790 814 844 892

DIVUIT MIL

011 019 032 036 057 077 127 135 191
197 227 329 340 377 387 439 443 461
474 533 573 581 599 627 636 645 649
673 754 759 761 770 777 800 818 823
831 885 918 967 968

DINOU MIL

005 014 046 078 126 153 207 214 229
329 354 403 431 446 455 504 551 556
557 558 559 610 643 706 725 739 756
779 808 822 841 976 977

VINT MIL

042 053 055 098 101 125 130 199 202
203 205 207 211 234 287 328 330 339
374 402 420 457 487 501 508 549 597
607 621 683 700 707 749 830 846 999

VINT-I-UN MIL

008 024 025 084 125 142 157 168 272
359 370 400 415 427 449 454 492 527
534 549 594 660 666 669 616 621 649
645 650 672 845 873 899 937 957 979
974

VINT-I-DOS MIL

041 074 082 092 110 126 131 152 199
229 236 254 287 372 383 391 394 412
436 462 486 507 525 547 565 574 583
602 606 630 643 648 662 695 701 737
744 774 784 788 793 805 869 934 943
985 994

VINT-I-TRES MIL

003 009 064 079 111 125 180 183 228
329 352 382 408 457 458 480 519 528
594 601 618 648 668 670 715 739 759
771 778 801 815 840 861 869 903 910
913 914 942 982

VINT-I-QUATRE MIL

028 048 120 187 225 239 303 308 316
321 330 345 353 370 426 442 478 499
511 514 542 547 551 579 571 689 719
747 759 790 853 876 925 941 989 999

VINT-I-CINC MIL

022 044 062 102 141 184 260 261 299
303 374 394 418 419 424 442 558 586
588 611 675 710 725 753 759 799 818
886 999 938 948

VINT-I-SIS MIL

002 004 084 087 104 110 147 165 250
262 270 296 318 336 346 359 370 383
387 424 499 491 516 530 581 632 652
079 082 706 711 738 818 994

VINT-I-SET MIL

037 096 100 114 202 230 233 239 359
305 311 316 338 339 344 368 405 417
491 466 486 493 541 557 714 777 785
793 841 844 894 876 881 893 905 933
931 979

VINT-I-VUIT MIL

017 019 073 098 112 115 160 177 178
179 226 230 265 343 357 371 400 422
432 453 400 467 489 496 539 536 588
635 665 668 703 706 741 772 776 784
788 702 813 821 837 844 867 898 951
990 997

VINT-I-NOU MIL

008 020 031 036 038 069 102 104 152
161 174 198 206 235 243 245 319 325
342 400 405 421 442 448 455 480 493
500 609 627 636 660 677 689 723 726
727 764 768 813 828 837 854 871 913
923 954 967 998

TRENTA MIL

027 042 053 055 098 107 132 140 175
177 187 197 215 302 321 336 337 374
376 397 409 419 423 424 428 439 517
539 571 584 626 686 704 742 747 807
811 861 907

TRENTA-UN MIL

020 054 063 064 071 072 087 091 112
119 182 184 188 213 148 346 312 362
375 387 395 424 438 441 536 564 588
607 619 620 641 642 648 681 728 757
764 775 798 799 802 968 986

TRENTA-DOS MIL

015 030 059 091 126 147 159 172 219
281 286 336 359 385 408 420 435 492
535 538 545 568 590 618 647 695 713
752 780 789 815 821 835 882 904 920
958 974 977

TRENTA-TRES MIL

000 035 040 043 077 081 082 090 111
165 166 211 250 287 293 316 354 481
505 553 548 578 594 603 712 758 804
813 819 925 826 839 843 858 904 961
995

TRENTA-QUATRE MIL

053 050 087 110 112 116 121 178 203
312 317 323 328 346 381 398 412 427
436 440 475 470 478 490 502 521 597
619 620 653 659 666 691 719 722 788
797 830 860 809 880 933 950 961 987

TRENTA-CINC MIL

045 078 080 135 136 138 140 198 214
238 341 312 330 353 372 427 436 464
505 508 520 529 550 560 564 566 574
582 591 631 650 692 666 706 708 716
775 788 805 834 878 942 948

TRENTA-SIS MIL

005 033 040 046 098 116 140 177 [illegible]
224 239 274 279 284 309 330 399 [illegible]
407 409 416 435 461 500 536 644 [illegible]
709 774 789 813 819 824 833 858 [illegible]
874 995

TRENTA-SET MIL

042 054 149 181 224 270 278 288 312
322 323 332 356 405 417 440 444 492
482 521 557 560 503 571 573 583 605
620 712 727 739 741 771 788 789 844
849 850 852 889 977

TRENTA-VUIT MIL

035 044 093 228 231 261 276 292 295
335 340 357 364 412 456 478 510 527
567 573 599 655 753 784 789 812 813
823 842 852 857 874 920 966

TRENTA-NOU MIL

006 051 055 078 098 104 106 122 153
199 201 212 293 329 331 366 381 384
415 421 457 493 507 512 551 561 597
587 601 606 614 749 768 790 812 815
820 916 989

QUARANTA MIL

012 057 062 087 126 149 167 222 264
276 283 326 353 364 366 390 408 415
427 431 433 440 441 485 486 527 536
545 557 583 594 609 639 685 689 704
704 733 735 756 785 799 883 851 854
898 900 928 950

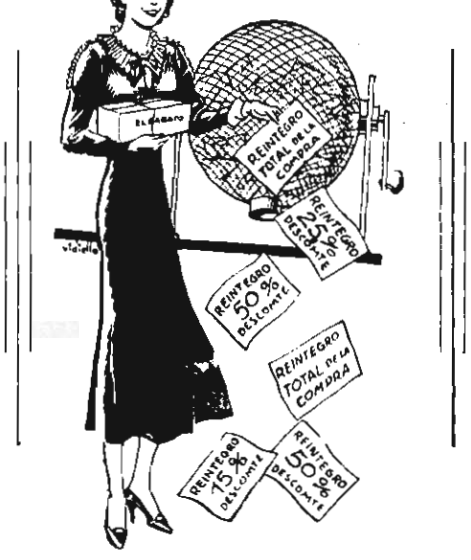
QUARANTA-UN MIL

000 031 050 076 082 093 104 109 113
131 139 140 146 177 189 205 274 325
356 385 398 409 433 441 454 455 497
474 476 494 495 493 497 509 508 562
545 547 570 586 603 625 636 687 608
750 787 812 814 820 848 609 908 959
994

SENSACIONAL VENDA DE LA SORT

El Barato

ha implantat un original sistema de venda en la Secció de Calçat per mitjà del qual es poden obtenir calçats amb **descomptes fabulosos** i fins completament de franc

Aprofiteu l'ocasió de provar la sort...!

Sempre toca...!!

Vegeu detalls als aparadors

Al mateix temps **tots els articles de punt** actualment es venen amb **gran rebaixa** i amb un **deu per cent de descompte**

ESTRANGER

El Führer pronuncià un discurs més, igual als precedents, en la «Festa del Blat»

Berlín, 1. — Ahir, la Festa de la Collita fou celebrada a tot Alemanya, i més particularment a Bückeberg, vora Hamehn. Es una de les grans festes populars instituïdes pel tercer Reich, com és dedicada als obrers la del primer de maig. La d'ahir era la festa dels pagesos. Aquesta és la assenyalada en el calendari com "Esstekankfert", que significa festa de regraciament per la collita.

Però en el calendari hi ha aquesta nota: "El pagès ha de regraciar Déu, que ha fet madurar el seu gra, i el Führer, que li ha donat la prosperitat.

La cerimònia d'ahir, com la de l'any passat, fou presidida per Hitler.

El ministre d'Agricultura va fer l'elogi de la política agrària del nou règim, que ha permès — digué — de donar feina a més de dos-cents mil obrers que es trobaven en atur forçós.

Després el senyor Goebels es dirigí més directament al Führer, per tal d'expressar-li el reconeixement de la nació, per haver-li tornat l'honor, alliberant-la de la vergonya de Weimar.

En aquest moment, una cambrera féu lliurament al senyor Hitler de la Corona de la recollecció, formada d'espigues.

Després el Canceller pujà a la tribuna i pronuncià un discurs.

Digué que havia hagut de lluitar contra la indiferència i la desesperació, però que la nació alemanya té plena consciència de les seves forces.

Recordà l'obra de socors d'hivern, que fou organitzada pel senyor Goebels i en la qual es dedicaren 350 milions a la lluita contra la misèria. El resultat aportat a la primavera a l'atur forçós no ha tingut l'èxit que era d'esperar, però cal tenir en compte que només seran decisius els resultats de conjunt.

Nosaltres —seguí dient — no som homes que ens deixem abatre per un fracàs.

Recordà després les vicissituds de la seva carrera política durant vuit anys, al final dels quals va aconseguir assolir l'èxit.

Abordant la qüestió política, afirmà que Alemanya desitja en tot moment la pau, però que no renunciaria mai a la igualtat de drets. En els dotze mesos darrers Alemanya s'ha fet més forta, però moltes coses anirien millor si no hi hagués persones que es dediquen a sembrar obstacles en el camí empresa.

Adreçant-se als camperols, afirmà que eren el contrapès en el treball de l'intellectualisme, i a continuació féu una viva crítica de l'intellectualisme jueu.

Després elogià el Servei de treball, el qual anuncià que es convertirà en una institució, per tal d'aconseguir un avenç en les compensacions i límites de classe.

El discurs del Führer fou acollit amb aclamacions, i un cop establert el silenci, foren entonats l'Himne alemany i el Horst Wessel.

Comentaris anglesos :: ::

Londres, 1. — S'esperava amb viva curiositat en els medis polítics anglesos el discurs que Hitler havia de pronunciar a Hamehn, perquè donada la situació internacional, es creia que hauria de contenir quelcom d'original. No obstant, la desil·lusió ha estat completa. Hitler ha repetit les frases d'costum sobre la voluntat de pau, pau tat de drets, etc.

A propòsit de les seves paraules pacifistes — en les quals mai ningú no ha pregut — s'observa que en tot moment contrasten amb els fets. Ho proven una vegada més les disposicions preses sobre la instrucció militar dels estudiants alemanys que constitueix una oberta violació dels articles 175, 177 i 178 del tractat de Versalles.

General romanès estafador de 20 milions de leis

Bucarest, 1. — L'enquesta realitzada sobre un important frau a l'administració ha demostrat que el general Dimitrescu està complicat en un frau de més de vint milions de leis. El general coneixia l'estafada i es beneficià personalment amb ella.

A Tòquio desmenten els rumors d'una aliança germano-nipònica

Toquio, 1. — El portantveu del ministeri d'Afers Estrangers oposa un desmentiment categòric i rotund a les informacions que s'han publicat a l'estranger relatives a una supo sada aliança germano-japonesa.

Les properes eleccions cantonals a França

Léon Blum exposa a Narbona el programa de la S. F. I. O.

Narbona, 1. — Organitzada per la Federació Socialista de l'Aude tingué lloc ahir una gran manifestació en el curs de la qual el senyor Lleó Blum, cap del partit socialista, va pronunciar un discurs per a fixar la posició del seu partit en les vinents eleccions.

Aquest any — ha dit el cap socialista — les eleccions tenen una importància extraordinària perquè és la primera vegada, des del 6 de febrer, que el poble farà sentir la seva veu sobirana. Hem demanat la dissolució de la Cambra; demanem a l'obrer d'expressar la seva voluntat.

El senyor Doumergue ha començat per declarar la guerra als funcionaris republicans. Per a defensar la república el senyor Doumergue es prepara a instaurar el feixisme. El projecte de reorganització comprèn la prohibició dels sindicats de funcionaris. La unió dels dos partits, comunista i socialista, defensarà els drets dels funcionaris.

Doumergue ha parlat amb el seu somriure del pacte de la unitat. Però la unitat d'acció ha sortit del 6 de febrer, com el seu ministeri d'Unió Nacional. Lleó Blum diu que ha defensat sempre la unitat d'acció del proletariat francès quan els esdeveniments eren greus per a les llibertats obreres. Nosaltres, els socialistes, no tenim dret a posar la nostra mà sobre la mà dels comunistes, però el Govern pot posar la seva en la del Govern soviètic a Ginebra.

A Doumergue, en el que es refereix a la desvalorització, el partit socialista demana que els presenti un article del programa de partit, preconitzant la desvalorització monetària.

A continuació Lleó Blum ataca Doumergue i fa història de la vida política de l'actual cap del Govern. Diu que l'amenaça feixista mai no ha estat més insolent que aquests últims dies. L'acció de Doumergue ha fracassat. En canvi ha beneficiat els plens poders parlamentaris. Encara que Doumergue és astut, no és capaç de coordinar l'acció divergent dels seus collaboradors.

Doumergue vol establir a França una mena de Consolat. La dissolució serà l'eix de la política. Doumergue vol dissoldre la Cambra sense el consentiment del Senat, hipòcrita alemptat contra el sufragi universal. Doumergue no necessita el Senat en matèria de dissolució, però s'ha remarcat que tampoc no parla del President de la República?

No considerem que la constitució de 1875 sigui adaptada a les necessitats de l'Estat. La reforma de l'Estat solament és un fragment del problema que pesa sobre nosaltres. Adhuc amb els poders que reclama a l'opinió pública, què pensa fer Doumergue?

Cal fer un guariment audaç i no una falsa higiene.

La raça de França és un factor decisiu en el progrés. Cal que els seus homes aportin les institucions d'abir i els petits homes d'avui per a instaurar el socialisme que farà la noblesa de la humanitat.

EXPOSICIONS D'ART

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 84
Exposició de Joan Pasqual
Fins al 8 d'octubre
RETRATS

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 96
Mobles i objectes d'art

MONTFALCON
Quadres. Gravats. Relleus. Miralls
Tapisses. Marcs. Motlures
SOTERS, 4 - PINAL PORTAFERRISSA

SYRA
Galeries d'Art
DIPUTACIO, 262 - TELEFON 18710
Marcs - Objectes per a presents
Inauguració el dia 6
Exposició retrospectiva del pintor Torrescassana

SALA GASPAR
C. DE CENT, 259 - TELEFON 12066
Marc - Gravats - Miralls
EXPOSICIONS D'ART

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarelles
al preu insignificant absolutament de gravats de Barcelona
exposició i venda a preus inversemblants
diumenge 6:
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda, 21, Palau de la Rada Mercat

Crisi ministerial a Romania

Bucarest, 1. — Aquest matí el cap del govern, senyor Tatarescu, ha presentat al rei Carol la dimissió del gabinet romanès.

El sobirà ha acceptat la dimissió, i ha iniciat ràpides consultes. A la tarda ha cridat el senyor Tarescu per a donar-li l'encàrrec de formar nou Govern. Aquest ha acceptat i demà presentarà al rei la llista dels seus nous collaboradors.

Existint encara el règim de censura en la premsa — cosa que ha provocat una viva protesta dels diaris, els quals segons una decisió presa a Constança per les associacions de premsa, suspendran totes les publicacions si no es retorna a la normalitat — és poc sabut del públic el veritable moliu que ha provocat la crisi.

Als cercles internacionals s'assegura, però, que la crisi és deguda a divergències entre Titulescu i el rei Carol, el qual probablement vol prendre la revenja de la desfeta que Titulescu li ha inferit després de l'assassinat de Duca, obligant-lo a alliberar-se d'un "entousage" perjudicial als interessos nacionals. Recordem que tractava principalment de la feixista "Guàrdia de Ferro".

Es diu també que la crisi és deguda a divergècies sorgides entre Titulescu i el cap del partit liberal, Brabiano, però aquests rumors semblen no tenir fonament seriós.

Als cercles polítics s'assegura que Tatarescu ha telegrafiat a Titulescu perquè conservi la cartera d'Afers Estrangers, però malgrat no ésser coneguda la resposta, alguns pretenen que ha estat o serà negativa.

La creença general és, però, que la política estrangera no pot ésser presa de les mans hàbils del gran home polític estimat a tota Europa.

El que diuen els que acompanyen Titulescu :: :: ::

Ginebra.. — Les persones que acompanyen el senyor Titulescu, ministre d'Afers Estrangers de Romania, que actualment passa una temporada de descans a Montreux, a la vora del llac Leman, observen una gran circumspecció en el que es refereix a les causes i conseqüències de la dimissió del gobinet romanès.

Amb tot, segons noticies que ha pogut adquirir el representant de l'Agència Havas, resulta que en l'ordre cronològic, fou el senyor Titulescu el primer a enviar la dimissió al cap del govern romanès, la qual cosa va efectuar fa tres dies.

El senyor Titulescu ha sabut avui que la seva dimissió havia provocat la de tot el Govern, i ignora, no obstant, les circumstàncies en les quals s'haproduït aqueixa dimissió collectiva.

L'origen d'aquesta crisi ministerial sembla estar relacionat amb el desig diverses vegades reiterat pel senyor Totulescu de seguir essent el cap de la política estrangera del seu país, assumint tota la responsabilitat del seu càrrec, i ha dimitit per haver trobat resistències fermes i prolongades en relació amb aqueix desig.

Roosevelt, en un missatge al poble americà, traça les línies del seu programa polític i econòmic

Washington, 1. — El President Roosevelt ha adreçat un missatge al poble americà, exposant els seus punts de vista referents a la política i als plans per a l'hivern vinent.

El President Roosevelt anuncia que durant el mes d'octubre es reuniran a Washington els representants del capital i del treball a fi d'arribar a una cooperació per tal de resoldre els greus conflictes que hi ha plantejats. Això constituirà un assaig per a arribar a la pau industrial.

El President Roosevelt s'ha referit al problema de l'atur forçós que continua preocupant seriosament el Govern i contra el qual estan disposats a lluitar amb tots els elements.

Referint-se a l'organització de la N. R. A. el President fa constar en el missatge que continua essent l'organisme bàsic del ressorgiment nacional, però que serà objecte de les modificacions que la pràctica ha fet necessàries. En canvi, aquells organismes que han tingut èxit seran ampliats i reforçats.

Referent a les vagues que han tingut lloc durant aquests darrers temps el missatge diu que el President no demanarà mai als obrers i als patrons que no utilitzin les armes de què disposen, sinó que cercarà la pacificació per mitjà d'aquells organismes de conciliació per ell creats.

El President fa constar que els obrers tenen els mateixos drets a associar-se i a organitzar-se que els patrons, i que mai no alemparà contra aquesta llibertat.

El President acaba anunciant que la reorganització de la N. R. A. serà portada al Congrés.

Reivindicacions de la Federació laborista :: :: :: ::

San Francisco, 1. — El Comitè executiu de l'American Federation of Labour ha exposat les següents reivindicacions, votades en el seu Congrés anual.

Setmana de trenta hores. Assegurança contra la vellesa; supressió del treball dels infants; mesures radicals contra l'atur forçós; reorganització de la N. R. A.; participació dels delegats de treball en la redacció dels Codis; supressió dels Sindicats controlats per patrons i la collaboració dels representants del treball en el Govern.

Anuncia que el nombre d'afiliats és de 2.000.000.

Uncomunicat italià sobre les relacions amb Etiopia

Roma, 1. — A conseqüència d'una declaració de l'encarregat d'afers d'Etiopia a Roma, Gabre Jesus, que afirma formalment que el govern imperial d'Etiopia no ha tingut mai cap intenció agressiva contra Itàlia, procurant atenir-se estrictament e l'esperit i la lletra del tractat d'amistat italo-etiopià del 1928, el govern de Roma ha publicat un comunicat afirmant que aquest no té més que intencions amicals vers Etiopia.

Itàlia — diu el comunicat — pensa continuar mantenint amb Etiopia relacions molt amicals, base necessària per al desenvolupament de les relacions polítiques i econòmiques entre els dos països.

Aquestes declaracions vénen, doncs, a desmentir les veus que circulaven fa moltes setmanes segons les quals s'estava a la vella d'esdeveniments importants.

Es parlava àdhuc de mesures militars.

A propòsit d'això és oportú recordar que a Roma s'ha begut amb malhumor l'actitud d'Abissínia, la qual augmenta els seus armaments amb ritme accelerat.

Se sap, en efecte, que l'armada del Negus és moderna i el material de guerra subministrat pel Japó, i que la instrucció militar es fa a l'europea, a càrrec d'una missió d'oficials belgues.

Aquesta darrera notícia no deixarà de produir sorpresa.

Invocant la fi del conflicte del Chaco

Buenos Aires, 1. — Diversos milers de fidels, pertanyents a diverses nacionalitats, han assistit a una cerimònia que s'ha celebrat avui per a sollicitar que acabi la guerra que vénen sostenint al Chaco els exèrcits de Bolívia i Paraguai.

La cerimònia ha revestit gran solemnitat; es considera com un preludi impressionant del Congrés Eucarístic que se celebrarà el dia 10 d'aquest mes.

Presidits pel Nunci Apostòlic Monsenyor Courtesi, els fidels es traslladaren als tossals de Zamora, situats als voltants d'aquesta capital, utilitzant trens especials i automòbils.

L'aspecte que oferia el lloc on se celebrava l'acte era veritablement impressionant. S'hi veien les delegacions espanyola, italiana, alemanya, austriaca, paraguaia, boliviana, belga, suissa, holandesa, uruguaiana, irlandesa, anglesa, americana, xilena, portuguesa i argentina, agrupades darrera els representants eclesiàstics de llurs respectius països.

IDIOMES
ESCOLA MASSE
Rambla dels Estudis, 14 i Canuda, 2
FRANCES pel Mètode Francès-Català
Massé-Sugranyes

PROTESTA ANGLESA PER LA CREACIO D'UNA AMBAIXADA ITALIANA A XINA

Londres, 1. — A conseqüència de la resolució que acaba d'adoptar-se elevant a la categoria d'Ambaixada la Legació d'Itàlia a Pequin, sir Ronald Druhum, ambaixador d'Anglaterra a Roma, ha fet una gestió prop del Govern italià, fent observar que aquesta decisió abans d'ésser adoptada havia d'ésser comunicada al Govern anglès, de conformitat amb els termes de l'acord adoptat immediatament després de signar-se la Convenció de les Cinc Potències.

EL PARLAMENT FRANCES S'OBRIRA NORMALMENT

París, 1. — Als cercles ben informats d'aquesta capital ha estat desmentida la informació publicada pel periòdic "Le Matin" segons la qual el President senyor Doumergue tenia la intenció de proposar en el Consell de ministres que se celebrarà aquesta tarda la convocatòria de l'Assemblea Nacional per a finals del proper mes d'octubre.

UN AUTOBUS ENVESTIT PER UN TREN A ITALIA

Milà, 1. — En un pas a nivell de la línia de Bergamo, i degut a una distracció d'una guardabarrera s'ha produit un accident dels qual han resultat 21 víctimes.

Un tren de mercaderies ha atropellat un autòmnibus que es dirigia de Bergamo a Lieco amb 21 passatgers, nou dels quals han resultat morts, i els dotze restants ferits de més o menys gravetat.

La guardabarrera fugí i no s'ha pogut trobar encara.

El maquinista del tren ha manifestat que es donà compte de la imminència de la catàstrofe, però que malgrat els esforços que féu no li fou possible detunar el comboi.

EL CONGRES EUCARISTIC DE BUENOS AIRES I LA GUERRA DEL CHACO

Buenos Aires, 1. — En ocasió del Congrés Eucarístic d'aquesta ciuta, l'arquebisbe de Buenos Aires intentarà obtenir la intervenció dels arquebisbes de La Paz i d'Asunción prop dels Governs respectius perquè cessin els conflictes del Chaco.

Les catastròfiques condicions econòmiques de l'Ajuntament de La Haia

Lieja, 1. — En sessió celebrada pel Consell Comunal el Burgmestre ha anunciat que la vila de Lieja es veu en l'obligació de suspendre els seus pagaments per al mes d'octubre.

Ha estat impossible per a l'Ajuntament obtenir per a aquest mes una quantitat a compte de l'emprèstit que ha sollicitat del Crèdit Comunal.

En el mes de setembre es pogueren continuar els pagaments gràcies a una bestreta de sis milions que li fou concedida.

Les comissions reunides examinaren les mesures que cal adoptar en vista de tan greu situació.

Llegiu cada dijous
MIRADOR

ACADEMIA CHERIGNY
VERGARA, 9
IDIOMES

¿Demanarà Polònia la revisió de les seves fronteres?

Inquietud a Romania

Londres, 1. — Segons informacions que els diaris reben de Varsòvia, però que als cercles polítics anglesos són considerades com "ballons d'essai", Polònia pensa demanar una rectificació de les seves fronteres establertes pel tractat de Versalles i insistir especialment a obtenir en detriment de Txecoslovàquia una frontera directa amb Hongria. Però no és la primera vegada que circulen rumors com aquests, es manifesta a Txecoslovàquia i especialment a Romania. El refús de Polònia d'adhesió al pacte oriental planteja un greu problema a la política estrangera romanesa.

Als cercles polítics de Bucarest es deploren certs contactes entre Polònia i alguns ambients hitlerians de les minories alemanyes a Romania.

Així mateix als cercles oficials s'obre camí la idea que Romania podria ésser induïda a signar amb Rússia el pacte que Polònia no ha volgut acceptar.

Pilsudski imita Mussolini

Varsòvia, 1. — El President de la República polonesa va signar un decret que instituexi el servei militar obligatori per a tots els ciutadans polonesos, homes i dones, els primers des de l'edat de disset anys fins als seixanta, i les dones des de la mateixa edat fins a quaranta-cinc.

La sortida de Sofia del rei de Iugoslàvia

Sofia, 1. — Els reis de Iugoslàvia, acompanyats del senyor Jevtitch, han marxat d'aquesta capital cap a Belgrad. Han estat aclamats per una gran multitud.

Ambdós sobirans s'han abraçat en acomiadar-se.

Un comunicat oficial que ha estat facilitat fa ressaltar que les entrevistes que acaben de celebrar-se sobre totes les qüestions que interessen ambdós països, han transcorregut en una atmosfera d'absoluta sinceritat, confiança i amistat.

Per tal de desenrotllar i afirmar les relacions econòmiques entre ambdós països, els ministres han decidit obrir nous llocs de pas ala frontera, posar en bon estat les carreteres que hi porten, i simplificar en tot el possible el que fa referència als passaports.

També han decidit estudiar la forma de donar impuls al tràfic ferroviari entre ambdós països.

Després de la marxa, el President del Consell parlà amb els periodistes i els digué que els temps de conflicte que separaren ambdós països han desaparegut per sempre, i que ja no hi ha obstacles ni dificultats que privin la intel·ligència entre ambdós pobles.

La cursa automobilística del «Gran Premi Masaryk»

Praga, 30. — Davant una multitud que els periòdics estimen en cent mil espectadors, s'ha disputat a Brno, provincia de Moràvia (Txecoslovàquia) la cursa automobilista Gran Premi Masaryk, a la qual han assistit les autoritats txecoslovaques i representants de les Legacions acreditades en aquesta capital.

La cursa ha estat molt interessant, i el seu resultat ha estat el següent:

Primer, Von Stuck, que ha cobert els 495 quilòmetres de què constava el recorregut en 3 hores, 53 minuts, 27 segons i 9-10, o sia a una velocitat mitjana de 127'440 quilòmetres. Rècord batut per més de 10 quilòmetres.

Segon, Faggioli, que ha emprat 3 hores, 56 minuts, 24 segons i 5-10.

Tercer, Nuvolari, que ha invertit en el recorregut 3 hores, 57 minuts, 14 segons i 1-10.

Els quarts i cinquè llocs de la classificació han estat atorgats a Leimingen i Varzi, respectivament.

Classificació de la cursa de 1.500 c. c.:

Primer, Farina, en 3 hores, 58 minuts, 40 segons, a una velocitat mitjana de 109.800 quilòmetres.

A segon lloc s'ha classificat el corredor Bargaller.

El congrés del Partit Laborista anglès

Londres, 1.—El Congrés anual del partit laborista, que ha començat els seus treballs aquest matí, al cap de divuit mesos de les eleccions legislatives, presenta una importància grandíssima per a l'esdevenidor del partit.

Hi assisteixen vuit-cents delegats que representen prop de tres milions d'afiliats al partit.

En el curs de les sessions que han de celebrar-se és segur que l'ala esquerra tractarà d'aconseguir que el Congrés adopti tesis radicals, i, pel contrari, els elesinó en les possibilitats que es tradueixin en actes les tendències que han vingut manifestant-se a favor de la purificació del partit de totes les influències comunistes.

En aquestes condicions, no és difícil de predir que les discussions seran molt violentes i que el seu resultat podrà influir d'una manera definitiva no solament sobre l'esdevenidor del partit sinó de les possibilitats que aquest pugui tenir d'entrar en el Govern.

En el curs dels dos darrers anys, els laboristes han guanyat diverses eleccions legislatives parcials i aconseguiren instal·lar-se al Consell Municipal de Londres, d'on havien estat allunyats durant trenta-quatre anys, però al costat d'aquest balanç polític el partit laborista ha passat per situacions molt difícils.

El seu programa de govern, a desgrat de l'extraordinària extensió dels problemes que comprèn, no serà la qüestió més important, puix que segurament tot restarà supeditat a l'oposició que ha de manifestar-se entre els elements contraris al feixisme i els d'una política de consolidació a ultrança.

Per altra part, el Congrés permetrà d'apreciar la importància de l'antagonisme doctrinal entre la majoria que vol la implantació de mètodes constitucionals i parlamentaris i la minoria partidària d'una dictadura socialista.

LA CONFERENCIA INTERPARLAMENTARIA

Estambul, 1. — En la reunió celebrada avui per la Conferència Interparlamentària, el delegat txecoslovac proposà l'admissió de la U. R. S. S. en la unió interparlamentària, com a conseqüència lògica de l'entrada de Rússia a la Societat de Nacions.

Aquesta proposició donà lloc a molts comentaris; no s'arribà a adoptar cap resolució ni fentse observar que a Rússia noexisteix parlament.

Schuschnigg vol estar en bones relacions amb Alemanya

Viena, 1. — El canceller Schuschnigg ha publicat un article en el periòdic "Neues Wiener agebiatt" en el qual diu que Austria té un gran interès a conservar les seves bones relacions amb Alemanya.

Nosaltres no hem volgut el conflicte actual, que ha estat provocat per maniobres polítiques de l'exterior. Tenim l'obligació de conservar la independència d'Austria i la conservarem a tot preu.

La clausura de la Conferència Econòmica de la Petita Entesa

Belgrad, 1. — La tercera Conferència del Consell Econòmic de la Petita Entesa, s'ha donat per acabada aquesta tarda.

Als circols econòmics es considera que un dels resultats més importants a què s'ha arribat és al nomenament d'una comissió econòmica permanent, que estarà encarregada de descabdellar i unificar la collaboració econòmica dels tres Estats, entre ells, i en relació amb un tercer.

ADVERTIMENT IMPORTANT

Els particulars i entitats que ens trameten notes per a la seva publicació, són pregats que tinguin present que la redacció esportiva de LA PUBLICITAT és al carrer de Barbarà, 11 i 13, que és on cal adreçar tota la correspondència destinada a aquesta secció. La publicació dels originals que no vinguin amb aquesta adreça, sofrirà, d'ara endavant, un retard mínim de vint-i-quatre hores.

EL MÓN DELS ESPECTACLES

Charles Chaplin ha començat la seva nova cinta

Arreu del món els amants del cinema acolliran amb entusiasme la noticia que Charles Chaplin ha començat a treballar en una nova pel·lícula. Puix no obstant les comptades vegades que ha aparegut al llenç durant aquests darrers anys, segueix retenint l'aprecí i l'admiració mundial. El temps—tan implacable amb altres reputacions artístiques—no ha fet més que afiançar el seu alt lloc en la glòria cinemàtica.

La nova del retorn del primer mímic del llenç a les activitats productores després d'una absència de tres anys—la seva darrera pel·lícula, "Las Jueces de la ciudad", fou exhibida en 1931—, arribà ahir rescentment a les oficines centrals de United Artists, la distribuïdora dels films de Chaplin, en un comunicat oficial de l'estudi.

Si bé es coneixen gairebé tots els detalls, la qual cosa per si sola ja denota un canvi radical en els mètodes de producció de Chaplin, i s'ha començat ja el muntatge dels "sets", encara no s'ha anunciat el títol que portarà la cinta. No obstant, podem avançar que, seguint la tradició, la propera pel·lícula de Chaplin serà silent, sense cap diàleg, però realçada amb originals efectes sonors i un brillantíssim acompanyament musical.

El tema de la producció ha estat pres dels problemes que avui dia confronten a les masses. Chaplin ha mostrat sempre profund interès en els efectes que produeixen els esdeveniments mundials en la vida diària de l'home del poble, i en aquesta cinta ens donarà la seva interpretació de les observacions que ha fet.

Paulette Goddard tindrà el primer paper femení. Aquesta jove actriu, que fins ara ha representat només papers de menor quantia—era una de les Goldwyn Girls en la cinta de Eddie Cantor "Torero a la fuerza"—i a la qual, naturalment, molt pocs tindran present.

Chaplin calcula poder acabar la pel·lícula a temps per a ésser presentada al públic a primers de gener de 1935.

Encara que Charles Chaplin és un dels astres dels que més s'ha parlat, tant als Estats Units com a la resta del món, comptats són, àdhuc entre els seus més íntims amics, els que saben que mancà molt poc perquè l'actor es convertís en tot un senyor sacerdot protestant.

Això gairebé va ocórrer després d'arribar Chaplin als Estats Units per primera vegada, amb una companyia de varietats anglesa que va fer una tournée per tot el país. Chaplin obtingué un èxit sorollós, però les taules no eren la seva més gran devoció. Volia ésser sacerdot. Tan entusiasmat estava amb això, que durà més de cinc anys que carregava sempre amb ell un bagul ple d'obres sobre teologia, filosofia i religió. Sempre que tenia un moment lliure, d'amagat dels seus companys de treball, es dedicava a l'estudi d'aquestes profundes matèries.

Precisament quan havia ja pres la resolució de deixar el teatre per sempre, creuà el seu pas Mack Sennett, el director de comèdies, i li oferí l'oportunitat d'entrar al cinema. Chaplin acceptà el nou treball amb moltes vacil·lacions..., i la resta ja es conegut de tothom.

La darrera feta de Mae West

Mae West ha fet una pila de coses que encara no havia fet ningú a Hollywood, però la darrera ha estat una estrena imprevista.

No fa gaire, quan "Belle of the Nineties" acabava d'ésser muntada, Mae es presentà amb Libby, la seva criada negra, a la taquilla d'un cinema de San Diego. Portava sota el braç un gros paquet, i demanà l'empresari.

—Us agradaria d'estrenar el meu darrer film? — li preguntà Mae.

L'empresari, quan va poder parlar, li va preguntar:

—Quan?

—Ara mateix — li contestà Mae.

—On el tenim?

—Aquí — li contestà Mae, donant-li el paquet.

Tívoli

DIJOUS, 4,

Solemnitat inaugural

¡ORO!

Es despatxen localitats per als quatre primers dies

EL TITAN DEL CINEMA ha llegado con sus gloriosas producciones!!

VOLANDO HACIA RIO JANEIRO

LAS CUATRO HERMANITAS

Cuando el Empresario presente — Cuando el publico admire

Peliculas como estas reconocerán unánimemente el insuperable valor de los films de la Radio.

DISTRIBUIDORES

RADIO FILMS, S.A.E

Radio Films

EL CINEMA

Les estrenes

"Reunión" - "El Mundo es mío". - "Fruta Verde" - "Un Capitán de Cosacos"

"Reunión"

URQUINAONA — M. G. M

Film titulat en anglès "Reunion in Vienna", dirigit per Sidney Franklyn, basat en l'obra teatral de Robert E. Sherwood, adaptada al llenç per Ernest Vajda i Claudine West. Música del doctor William Axt.

Repartiment: Rudolf, John Barrymore; Elena, Diana Wynyard; Anton Frank Morgan; Krug, pare, Henry Travers; senyora Lucher, May Robson; Poffy, Eduard Cianelli; Ilse. Una Merkel; Kathie, Bodil Rosing; música, Bela Loblov; música, Morris Nussbaum; comtessa von Stainz, Nella Walker; comte von Stainz, Herbert Evans.

DOBLAT EN ESPANYOL!

La guerra—la darrera—i les revolucions que se'n varen seguir, dividiren el món en dos: el d'abans de la guerra i el de després de la guerra. D'ací a cinquanta anys, com ara pel que fa a la Revolució francesa, les coses ens semblaran molt simples, perquè el món de la post-guerra ens apareixerà com una realitat i l'altre com una ficció. Però ara no: ara tenim una realitat i els fantasmes d'una altra. Això, un film de fantasmes sembla ésser "Reunió a Viena". Els fantasmes del passat, de la cort dels Habsburg, tornen a Viena per celebrar una festa. I també tornen a la vida d'Elena, la muller d'Anton Krug, psiquiatra famós, que abans havia estat una de les dones més brillants de la cort. Així, doncs, en ella es reuniran el passat i el present: per l'un o per l'altre s'haurà de decidir. Però el seu marit l'ha posada en situació de jutjar, de comparar el que ja no és més que en el record i el que és en la realitat actual i la impossibilitat de tornar enrera, al passat esplendorós, sense arrossegar el present espellifat. Naturalment, hi ha lluita, i lluita dura, si no, no hi hauria conflicte i, per tant, no hi hauria drama ni film. Però venç el que ha de vèncer, el temps.

Elena, dama de la cort, està casada ara amb Rudolf Krug, eminent psicoanalista. El seu marit, al qual ella havia confessat el seu passat, els seus amors pel príncep Rudolf, sap que no ha aconseguit matar del tot l'atracció d'aquells temps brillants, i desitja una prova definitiva. L'ocasió es presenta amb una reunió que van a celebrar a l'hotel Lucher, de Viena, iamós en els temps imperials, els nobles tronats i exiliats per Europa, que van a commemorar a l'antiga cort la festa del difunt emperador. Rudolf hi anirà, si pot burlar la vigilància a la frontera. Pot, però, disfressat de titrolès, i així arriba a l'hotel, on Elena va, pregada pel seu marit que li recomana que es diverteixi, que es lliuri al passat. Rudolf es vesteix amb el seu vell uniforme constellat i es troba amb la seva antiga amant. Però aleshores és el present el que l'obsessiona. No, el passat no torna, encara que es vulgui lliurar, com li ha recomanat el seu marit. Rudolf és, ara, xofer de taxi. El seu marit ha escrit una obra sobre aquest membre de la família imperial, titulada "Elefantíasi del Jo". I en efecte, en tots els actes de Rudolf ella hi veu aquesta terrible i ara desproporcionada i grotesca deformitat. Fuig i l'impetuós Rudolf la segueix a casa seva i la disputa al seu marit. Aquest, un moment, cedeix als seus impulsos d'home ultratjat, però veu sobtadament el ridícul en què va a caure, reacciona, i quan es rep avís que la policia cerca Rudolf, ell surt decidit a salvar-lo amb la seva influència. I deixa a la casa la seva muller i l'home que la hi disputa. Això és la victòria. El jo diforme de Rudolf se sent vençut, dominat per alguna cosa superior a ell, i el que és pitjor, se sent ridícul com una criatura. La pietat, aleshores, temptarà Elena, però ell no ho veurà i renunciarà a la darrera possibilitat. El passat és ben mort. L'endemà ell mateix, inconscientment, l'acabarà de rematar, el seu infantilisme fúgubre, la seva alegria d'ultratomba durant l'esmorzar serà la darrera esfondrada, i quan marxarà per ésser portat a la frontera semblarà com si per sempre s'esvaís una fantasma.

Sidney Franklyn expressa amb la seva tècnica les diverses fases del procés psicològic, sempre que no s'aparta del drama; ja no ens agrada tant, però, quan en fuig o quan vol introduir-hi l'element còmic, com per exemple aquelles explicacions "ex cathedra" sobre el subconscient i sobretot la intervenció lamentable del pare del doctor. Els altres actors, en canvi, són meravellosament ben escollits: l'egolatria de John Barrymore fa que aquest actor expressi, sense saber-ho, el seu propi caràcter; Diana Wynyard hi prova tota la seva finor, i Frank Morgan, en un paper difícil, hi revela la seva gran classe.

Però... però tot això s'endevina més que no pas es veu, perquè l'horrible expoliació de què són víctimes els actors en robar-los la veu amb el "pretext" dels dobles fa que acompanyi constantment a aquest film una sensació desagradabilíssima. ¿Quan es convenceran les cases distribuidores que els dobles són una cosa intolerable?

Capitol

El proper dijous, dia 4

ESTRENA de la producció de gran espectacle

La Venècia del segle XVIII, la cort de la Pompadour, tot el faust i l'elegància d'una gran època

Es un film excepcional de SELECCIONS CAPITOLIO

"El mundo es mío"

KURSAAL — ARIEL-FILMS

Film d'Harry Piel, en el qual, aquest, vitra d'autor, hi ha actuat de director artístic. La música que acompanya el film és de Fritz Wenneis, i l'argument és de Hans Ramian.

Aquest film ha estat produït per Ariel-Films i distribuït per Unica-Films.

Acompanyaven Harry Piel Fritz Odensa i Annamaria Jorensen.

Un "Home invisible" alemany. Com que es tracta, però, d'un producte germànic, el procediment per a la invisibilitat ha estat perfeccionat i posat a l'abast, si no de totes les fortunes, de tothom que usi l'aparell. Perque es tracta d'un aparell. Amb aquesta idea, hom hauria pogut fer un film de guerra futura ple de truculéncies. Harry Piel, però, seguint el seu caràcter, n'ha fet un film d'aventures i acrobàcies, distret i divertit, i l'ha acabat d'una manera lògica i tornant a la realitat.

Uns robatoris misteriosos obsessionen la gent i la policia. Es parla d'un home que es fa invisible per cometre'ls. Un dia un taxista troba al seu cotxe una maleta que un individu misteriós s'hi ha deixat, i se l'endú a casa seva; l'obre i hi troba un casc i un aparell estrany; se'ls posa, connecta casc i aparell i tot d'una deixa de veure's en el mirall: s'ha fet invisible. A un seu amic, que arriba mentre ho és, li juga unes quantes passades i finalment li explica de què va. L'amic troba que es podrien apoderar de tot el que volguessin, però el xofer és honrat i s'acontentarà amb guanyar a les curses fent que arribi primer el cavall més dolent, sobre el qual aposta. Això li permet comprar un castell i viure com un nabab. Però l'amic li pren l'aparell i fuig. I comencen aleshores els robatoris audaços. Com que l'aparell fa invisibles les coses que hi estan en contacte, els diners que roba el que el porta també s'ho fan, i això fa més difícil evitar els robatoris. La falla, naturalment, està en què, per exemple, l'auto que guia no és fa invisible; però això no és res, perquè el film no es proposa fer ciència, sinó distreure i divertir. El xofer, arruinat, emprèn la persecució del lladre, i així entra el Harry bata, l'home de les lluites i els salts. Fritz s'embarca en un dirigible i el seu perseguidor s'arra a una corda que arrossega per l'aigua d'un llac. Per ella puja al globus i hi entra, i en la baralla fa visible el lladre. Perquè resulta que la tragèdia d'aquest era que no sabia el procediment per tornar a la visibilitat, perquè, naturalment, no veia les peces de l'aparell. Aleshores ve la lluita final, el protagonista és llançat a l'espai... i no volem explicar el final perquè és la sorpresa. Només direm que, com és de rigor, el taxista es casa amb la noia que estima.

Un film fet amb molta gràcia, que, sense proposar-se batre cap récord de tecnica, distreu, entreté i diverteix. I, sobretot, un film molt mogut: res de lentituds alemanyes.

"Fruta verde"

FEMINA — UNIVERSAL

Adaptació cinematogràfica de l'obra francesa "Le fruit vert", de Regis Gignoux i Jacques Thery, produita i dirigida als estudis de la Universal de Viena per Richard Eichberg, interpretada per Franziska Gaal en el paper de Ocizi, amb Hermann Thiming, Anton Edthofer, Tibor von Halmay, Anton Pointner, Leopoldine Konstantin i d'altres, amb música de Nikolaus Bredszky i fotografia de G. Bruckbaner.

La gràcia deliciosa d'aquesta gran i bella actriu que és Franziska Gaal torna a reinescar-nos de l'encarcarament de tanta heroina sofisticada per deliquescències sentimentals, pel maquillatge carregat dels caràcters de vampiresa o per les exageracions dels còmics. Franziska Gaal, a més, al costat de Mae West, però en una direcció totalment contrària, moralment, s'entén, ha contribuit a renovar el tipus femení—s'entén, el tipus femení d'exit—fent-lo més femení i rehabilitant la carn damunt dels ossos. Però en ella no és puramet la carn el que compta, sinó el nervi, la vitalitat. Els americans ho han vist prou bé, que ja se l'han enduta.

En "Fruta verde" ens dóna Franziska Gaal una alta prova de tot el que acabem de dir, però en la seva actuació en el doble paper ens posa davant d'una paradoxa, i és que quan va vestida de dona gran és d'una ingenuitat adorable, mentre que quan es posa els vestits de nena la volta com un halo de perversió. Això, potser, és l'únic que desentona una mica en el seu caràcter, perque Franziska Gaal té una enorme quantitat de malicia, però de perversió gens, o almenys si n'hi ha en el seu tipus, no li està gens bé.

Una cantatriu que a Paris té un gran èxit, té, a Viena, la mare, pretesa per un advocat, que, per una circumstància una mica complicada, es pensa que la que vol que sigui filastra seva és una nena i, per tal de no enrellir-se, la mare li ho deixa creure.

La noia, però, es presenta a Viena; el pretendent de la mare li regala un patinet, i ella, jugant-hi com una boja, es troba sobtadament en presència d'ell. Fuig, i veient que s'ha de presentar, ho fa amb un dels vestits de quan tenia dotze anys. I fa la nena. Però coneix el soci del pretendent i li agrada, i aleshores ho farà tot per retenir-lo i per evitar que altres dones se li acostin. Per anar a un cabaret, ella hi entra i l'advocat l'ha de seguir. L'home, però, sent una atracció inexplicable per aquella nena i no sap com defensar-se'n: es creu ésser un monstre, fins que per una fotografia que el seu criat, que en col·lecciona, prén a un admirador de l'artista que era a Paris, sap de qui es tracta. Però aleshores és ell qui segueix la broma fent veure que ja ho sabia. El pretendent de la mare també diu que dissimulava; però havia anat a un col·legi correccional per internar-hi aquella noia impossible que fumava, bevia i anava als cabarets, i hi va la directora a cercar-la; però la noia li diu que per a sortir al carrer s'ha de vestir, i es posa un vestit blanc que, amb l'esverament natural de la professora, li fa creure que és per casar-se. I, en efecte, la cosa va per aquest camí. Un film molt divertit i ple d'interès i d'incidents còmics.

"Un capitán de cosacos"

FOX — CATALUNYA

Film musical segons argument de Stuart Anthony i John Reinarht; aquest últim ha actuat també de director. Josep López Rubio ha fet el diàleg i l'adaptació en la seva versió espanyola, amb el següent repartiment: Sergi Donskoff, Josep Mojica; Tonya, Rosita Moreno; Olga, Mona Maris; Nicky Bagliaff, Tito Coral; Petrotich, Andreu de Segurola; Ivan, Juli Peraga.

Novament és la Fox Film qui ens presenta una producció americana en espanyol. Aquesta vegada está interpretada i cantada, com sempre, per Josep Mojica. Evidentment, un nom discutit, discussió que nosaltres allunyarem d'aquestes ratlles. No obstant podem, però, constatar, i la repetició ja n'és una prova eloquent, que un film de Mojica continua essent un film comercialment assegurat, i diem això referint-nos al públic que omplia la sala el dia de l'estrena, que murmurava frases d'elogi i admiració durant el film, més ben dit, des del principi en fer la presentació de Mojica, rumors que es repetien en veure Mona Maris i els altres; això significa que aquest públic no era ocasional, sinó que hi havia admiradors, els quals hi anaren expressament per aquest film. Diem això únicament com a informació. Podríem afegir també que aquestes pel·lícules són força apreciades en els cinemes de les barriades, per completar l'explicació sobre els motius que industrialment té l'editora d'aquestes produccions.

John Reinarht no ha fet més que explotar els gustos acusats pel públic, i ens presenta Mojica de dues maneres en el transcurs del film: una diríem, per captar simpaties, que es quan és capità de cosacs, abillat amb un llampant uniforme militar; l'altra, que és quan és presoner, malgrat portar una camisa bastant ben planxada, serveix per a enternir—serveix a la vegada de *part sentimental*—a qui ja l'ha trobat simpàtic, i al final tot acaba bé.

En un film així, fóra abusar exigir del director quelcom més, i igualment resultaria inútil cercar en l'argument una major solidesa i lògica, atès mateix que criticgessim l'actuació de Mojica, la presencia del qual en escena és suficient.

1910 a Rússia. Un oficial viatja en un tren, en el qual van uns revolucionaris que rapten l'amant del governador per tal d'exigir a aquest un fort rescat. El germà d'una noia que ha fet coneixença amb el capità (Josep Mojica) és el cap dels revolucionaris, aquest es agafat i la noia germana va a veure el capità perquè l'alliberi; amb una idea original d'aquest acompanyeix del governador (Andreu de Segurola, aquesta segurola sense monocle) una ampolla general. Poc temps després, el governador s'assabenta de les simpaties del capità de cosacs pels revolucionaris i l'envia a treballs forçats, on trobarà alhora per solidevar els condemnats en sant victorios i retrobarà en Tanya la germana del cap revolucionari, el seu amor.

A més del treball dels protagonistes, hi ha el d'Andreu de Segurola en el seu paper de governador malhumorat, Mona Maris, que s'identifica del de dona fatal, i Juli Peraga, el revolucionari.

Un film fet de cara als espectadors que en altres produccions s'han entusiasmat i als quals assegurem que aquesta vegada no es veuran defraudats.

Douglas Fairbanks parla del seu darrer film

A Anglaterra poden fer-se tan bones pellícules com als Estats Units, però Elstree—el centre de la producció cinematogràfica britànica—mai no reemplaçarà Hollywood. Així, almenys, opina Douglas Fairbanks.

Fairbanks regressà fa poc a Hollywood, amb Joseph M. Schenck, president d'United Artists, i Darryl F. Zanuck, cap de producció de 20th Century Pictures, després d'haver passat catorze mesos a Anglaterra filmant "Los amores de Don Juan", sota la direcció d'Alexander Korda, de London Films.

—Elstree mai no reemplaçarà Hollywood—declarà Fairbanks enfàticament—, però no existeix cap raó que impedeixi que es facin a Anglaterra cintes tan excellents com les produccions de Hollywood. Naturalment, de moment no és tan fàcil produir pel·lícules a Anglaterra com aquí. Hollywood té a la seva disposició milers de figurants de primera categoria. A Anglaterra el nombre de bons comparses és limitadíssim.

Aci hi ha sempre almenys deu actors o actrius entre els quals poder escollir per a qualsevol paper d'importància. A Londres sols pot comptar-se amb dos o tres.

En preguntar-li per què havia deixat Hollywood per Elstree, Fairbanks replicà:

—En realitat pot dir-se que vaig anar a Anglaterra sols a passar les vacances i a jugar a golf, però essent London Films afiliada amb United Artists, companyia de la qual sóc membre-productor, vaig ésser invitat a veure "Els amors d'Enric VIII".

L'extraordinària atracció mundial d'aquesta pel·lícula em deixà sense esma. Alexander Korda havia plasmat genialment al llenç un dels més difícils episodis de la història, realitzant una cinta de gran èxit, no sols per a Anglaterra, sinó per al món. Els alts avanços artístics i cinemàtics de la pel·lícula feren néixer en mi una fe implícita en la direcció de Korda, i a això es deu que anés a Elstree a posar-me a les seves mans almenys per una pel·lícula.

Ara, que "Los amores de Don Juan" ha estat completada sota la supervisió de Korda, jo sóc un romàntic incorregible. Korda, per altra banda, és essencialment un satíric. Es cert que el presenta Don Juan com un amant romàntic, però al mateix temps no hi ha dubte que es riu d'ell. El meu Robin Hood era un heroi que no podia fer res dolent: Don Juan comet molts errors. Robin Hood era l'amant perfecte; Don Juan és sols un home que fa l'amor.

Durant 19 anys he dirigit totes les meves pel·lícules: pel·lícules del calre de "Robin Hood" i "El ladrón de Bagdad". Per posar-me a les ordres d'un director estrany caigué que aquest despertés en mi una fe completa.

"Los amores de Don Juan" és un experiment meritori. Estic fortament interessat—quasi tant com si no hi tingués part en la cinta—de veure l'efecte de l'art satíric de Korda realçant el meu treball.

FANTASIO

Aquesta nit

SOLEMNE ESTRENA

que **Warner Bros First National** i l'**Empresa Fantàsio** dediquen al món elegant de Barcelona

1.ª part del programa: REVISTA PATHE CORAZON DE PARIS (DOCUMENTAL) REVISTA FEMINA SINFONIA RUSSA (PER L'ORQUESTRA RAVE APOLLON) GRAN FILM MUSICAL WARNER FIRST PREMIER DE LA SERIE QUE ES PROJECTARA EN AQUEST LOCAL

NOTA: Encarregueu immediatament les vostres localitats

EL MÓN DELS ESPECTACLES

ALADY I LEPE
els populars còmics que avui s'acomiaden del públic de Barcelona des del Teatre Nou

El dancing Stambul ha inaugurat la seva temporada

Ahir s'inaugurà, amb un èxit franc, la temporada que per a aquesta tardor ha preparat el dancing Stambul.

El programa que ha servit d'inauguració és el seu conjunt un bell encert.

Entre les atraccions destaca Jane Reynell, vedette franco-espanyola que obtingué un bon acolliment. Formen també part d'aquest programa les cobegudes orquestres "Melodian's Orchestra" i "Richard", molt ajustats en les seves respectives actuacions: a més el negre Thompson i la seva "parteraire". Miss Anita, que obtingueren un gran èxit, igualment que Xalma, el popular "chansonneur". Pilarin Soto, cupletista, i Carme Welten, ballarina, que foren llargament aplaudits.

Hem de remarcar també la presència en aquest programa de la parella de balls acrobàtics que ja admirarem anteriorment, Lany i Dan.

En resum un bon espectacle.

TEATRE VICTORIA
Dimecres, 5 d'octubre, debut del formidable espectacle
MERCE SEROS
gran cançonetista, amb
ORQUESTRA DOIZ
els 10 músics del ritme. MARIA ANTINEA, vedette corpulentíssima. ELS TRES DIAMANTS NEGRES, màgica atracció. BALLETS COLISEUM GIRLS, conjunts coreogràfics, i altres atraccions. Preus populars

Només cinc dies de l'Espectacle Mercè Serós al Victòria

Obligada a emprendre aviat la seva projectada "tournée" per províncies amb el seu espectacle, Mercè Serós ha d'acomiadar-se del públic de Barcelona.

I com que fa molts anys que la cançonetista no ha actuat al Paral·lel, ha volgut que allí tingui lloc el seu acomiadament i per això ha escollit el teatre Victòria.

I és que Mercè Serós vol donar a aquests cinc dies d'actuació la màxima popularitat, per a la qual cosa els preus de les localitats seran reduïts, no obstant la qualitat de l'espectacle, en el qual figuren artistes tan notables com Rulito, còmic patinador i intermediari; Maria Antinea, estrella coreogràfica i directora del jazz; Els Diamants Negres, dels quals forma part la mulata Mercè Blanco, amb els seus balls americans i cubans; el Ballet Coliseum Girls i altres importants atraccions.

A fi de donar *una major* varietat a l'espectacle, ha estat contractada per a aquestes actuacions l'orquestra Doiz, anomenada formació musical que gaudeix de prestigi als medis musicals.

Quant a Mercè Serós, primera vedette de l'espectacle, no cal posar de relleu les seves excel·lències artístiques, sobrerament conegudes.

Aquest espectacle, que, com diem, tan sols podrà actuar cinc dies, debutarà demà, dimecres, dia 3, al teatre Victòria, i forma part dels "Circuits Catalans".

Teatre Nou
Avui adeu a Barcelona dels populariíssims
Alady i Lepe
des de aquest teatre
Avui i cada dia
El cantante enmascarado
per l'eminent
MARC REDONDO
L'obra preferida per les senyores

De l'actual temporada de circ a l'Olympia

A mesura que van succeint les representacions, més i més creix l'èxit del programa actual.

Des de Remy Ventura amb vedette Coco, l'intelligent lloro, fins als augustos, passant per Chrysis, la gentil acròbata, Els Weldons flegmàtics, els Quatre Bragars (els atletes olímpics), el Trio Ryer (el de les acrobàcies còmiques), la notable troupe ciclista Els Sylvets, l'acte eqüestre de Houcke, amb la seva magnífica col·lecció de cavalls, i els clowns Carpi-Nonny-Nitto, no hi ha més remei que aplaudir.

Aquesta nit, a les deu, una altra espl·èndida funció de circ eqüestre.

Demà, dimecres, no hi haurà funció, per tal de donar lloc a la vetllada de boxa.

Dijous, a dos quarts de cinc de la tarda, i a les deu de la nit, dues grandioses funcions.

El mestre Manén dirigirà les representacions de "El Cavaller de la Rosa" al Liceu i Adrià Gual la part artística

Després de llargues i laborioses gestions, el Comitè Pro-Liceu i el director general d'aquest han vençut tots els obstacles i dificultats, obtenint que el mestre Joan Manén ajorni la *tournée* que tenia contractada per Alemanya, Àustria i Hongria i dirigeixi les representacions del "Cavalier de la Rosa", que en el nostre idioma es donaran amb tota solemnitat i que serviran per inaugurar la gran temporada d'hivern.

El mestre Manén, per correspondre a tal deferència, no ha omès el sacrifici dels seus propis interessos en bé de l'art líric nacional i de la gran manifestació artística que seran les representacions de l'obra de Ricard Strauss cantada per primera vegada en català, segons la traducció de Joaquim Pena.

Un altre element que cal tenir en compte és Adrià Gual, que s'ha encarregat de la direcció escènica de la referida òpera.

Amb aquests allicients i la vàlua dels intèrprets, Mercè Capsir, Carlota Dahmen, Concepció Oliver i Vicenç Bottoni, pot dir-se que està assegurat el major triomf, i per tant la inauguració de la temporada revestirà tots els honors de màxima solemnitat.

Stambul Cabaret-Dancing American - Bar
El més sumptuós cabaret estil Gran Casino
Totes les nits, d'11 a 4
Programa internacional de Grans Atraccions en Pista
El negre **Thompson** amb **Miss Anita**
Xalma — Popular chansonier
Pilar Soto — Estrella dels cuplets
Lany & Dan — Parella de balls acrobàtics
Carme Welten — Estrella de ball espanyol
JANE REYNELL
Vedette franco-espanyola
Melodian's Orchestra i Richard

EL TEATRE

Un exemple

Andrè Ferrier explica com creà i viu el Teatre Francès de San Francisco

André Ferrier, director del teatre francès de San Francisco, ha mantingut a fora de França el prestigi del seu teatre. Ferrier no fa molt que ha estat al seu país, on ha seguit les discussions plantejades per la situació del teatre.

L'ilustre director del teatre Francès de San Francisco ha escrit un article força interessant, que creiem oportú de donar a conèixer, en el qual explica com es fa viure un teatre, i que la pensió és possible si hom hi aporta enginy, voluntat i fe.

André Ferrier escriu:

"Cada dia segueixo amb interès i amb curiositat les discussions dels homes de teatre sobre la situació difícil de l'espectacle.

A totes aquestes discussions jo no vull oposar més paraules, sinó fets.

Allí fa vint anys que jo tenia el camp lliure; sense diners, i trobant-me en un país del qual àdhuc ignorava la llengua i costums, primerament vaig haver de collocar-me en un posat de prudència. Havia de crear-ho tot, construir-ho i organitzar-ho. ¿Qui hauria dit aleshores que un teatre francès hauria pogut viure?

Permeteu que us exposi els resultats d'aquest any, i seguidament veurem com i per quines dificultats jo he passat per arribar-hi.

La direcció de la nova Opera de San Francisco ha presentat l'any darrer "Le Coq d'Or", i ha despès la quantitat de 30.000 dòlars, o siguin 450.000 francs. Aquest any la direcció, des d'aquest fet, ha desistit de donar "Pélleas et Mélisande", de Debussy; els 16 decorats l'espantaren. En el meu petit escenari de nou metres d'amplada per dotze i mig de profunditat ja hi he establert aquests setze decorats per un procediment especial d'il·luminació per la mòdica quantitat de 12'75 dòlars de despeses de material, però amb tres mesos d'assaigs. A l'escenari de l'Opera de San Francisco les despeses haurien estat almenys de dos mil dòlars. "Pélleas", segons la representació que en el meu teatre es féu, va ésser considerada pel seu mateix autor com l'ideal.

Tranquil·litzat per aquesta primera experiència, vaig decidir donar el "Bourgeois gentilhomme" integrament, amb orquestra, cors, solistes, ballets, etc... Ningú no m'ha comanditat; jo mateix no posseia cap fons, però l'assajarem tres mesos i mig.

Com a decorat em serviren uns cortinatges de vellut negre que vaig adquirir per la suma de quatre-cents francs. Aquests cortinatges estaven disposats de tal forma, que les llums podien jugar sobre els plecs sobresortints.

Demés, vaig disposar de plataformes i d'escales per crear una atmosfera en volum.

Anunciarem dues representacions, tarda i nit, i establírem els preus raonables i més baixos dels teatres d'Amèrica: un dòlar i cinquanta cèntims.

El meu punt de partida era que el teatre, com una religió, havia de dirigir-se a les masses. Jo he anat per totes les escoles, i he parlat als estudiants en francès i en anglès per estar segur d'ésser comprès per tots.

Als atacs dels diaris i dels amics jo he respost amb calma, però amb netedat.

Els atacs?

Que jo estava boig per voler donar una obra en francès en una sala de tres mil cinc-centes butaques, quan encara tenia treballs per omplir el meu petit teatre de cent cinquanta-dos seients!

Que les companyies angleses de comèdia s'abstenien de donar representacions a l'Opera a causa de les grans dimensions que farien perdre als espectadors una bona part del text.

Que la meva companyia d'actors estava composta en la seva major part d'amateurs, els quals es trobarien ofegats en aquest gran local.

Que jo no sabria posar en escena aquella obra, especialment en un escenari de dimensions tan enormes com les de l'Opera de San Francisco.

Que Molière en francès no podria interessar ningú.

El mateix mestre de ball que havia acceptat d'adaptar el ballet, Adolf Bohn, dels Ballets Diaghilev, em va posar al davant unes dades extretes d'una representació del "Bourgeois gentilhome" a la "Comèdia Francesa", signat, em sembla, per Emili Foguet. S'hi deia que la representació havia estat enutjosa, que els autors del Teatre Francès, en interpretar-lo, semblaven enfadar-se, que la música de Lully era antiquada i sense esperit; breu, que aquesta obra era una farsa per la qual no s'interessava ningú.

A tots aquests atacs jo he respost amb el treball, explicant el que jo volia provar.

Primer. Que dirigint-se el Teatre a les masses, jo establiria preus a l'abast de tots, i tothom es podria donar el luxe de venir a jutjar si jo tenia raó o estava equivocat.

Segon. Que les lleis de l'acústica eren conegudes de tots.

Tercer. Que els meus actors eren amateurs, i treballaven amb mi des de feia divuit anys, i que els sabria posar a l'alçària que els corresponia.

Quart. Que posar en escena al meu petit escenari o en un de gran no diferia més que per l'extensió.

Cinquè. Que Molière, en escriure el "Bourgeois Gentilhomme" havia anunciat una farsa, i talment l'havia escrita.

TEATRE APOL·LÓ
COMPANYIA
Casals - Clapera - Torres
Aquesta tarda: LA BORDA
Nit:
LA TAVERNA DELS VALENTS
L'èxit de Poal-Arogall

El resultat anà més enllà de totes les meves previsions.

Prop de set mil persones, de les quals cinc mil eren estudiants, assistiren a l'espectacle. Es crearen cent-deu vestits nous. Jo vaig rebre més de cent lletres de felicitació; i el Comitè d'honor m'ha promès per a la vinent temporada una ajuda financera.

Quina conclusió cal extreure'n?

Que si es vol tornar a collocar el Teatre al seu terreny cal efectuar coratjosament reformes violentes i necessàries.

Els nostres teatres de París es construiren en el període del darrer segle. Certament, no pretenc d'haver donat sempre representacions que possessin el vigor dels grans espectacles francesos de París. Però asseguro que mai no he donat cap espectacle dolent.

Nosaltres assagem el temps necessari; no ens podem comparar amb els grans actors francesos, que posseeixen tots una consciència i desimboltura remarcables. Nosaltres no donem l'obra per la "vedette" (entre nosaltres no existeix, i el programa indica tots els noms amb els mateixos tipus de lletra).

Heus ací la nostra manera de treballar:

Primerament jo faig una lectura; seguidament explico tota la idea principal, analitzo els diversos personatges, els faig veure les relacions entre un acte i l'altre, i entre una escena i una altra.

Després es posen els vestits, s'instal·len els decorats i al cap de tres setmanes hom comença de prendre el text.

La més gran camaraderia no deixa d'existir, i fàcilment es comprendrà si tenim en compte que tinc els mateixos principals actors des de fa divuit anys.

Jo retinc els meus intèrprets matí i tarda i àdhuc mengem aplegats per conservar la bona amistat.

Fora de rares excepcions, no interpretem més que els clàssics, per tal d'evitar els drets massa cars per a la nostra organització.

Frapat per les belleses de l'"Annonce faite à Marie", de Paul Claudel, tan injustament atacat, jo he donat dues sèries de representacions presentades de forma que hom ha dit original. Hem fet d'aquesta obra cent catorze representacions, i l'èxit ha estat gran.

Per la meva banda declaro que cal:

Grans sales ben equipades, però sense despeses d'importància, de dues mil localitats;

Actors conscients i treballadors;

Bons arguments;

Nombrosos assaigs;

Companyies entrenades, amb actors que posseeixin el costum de treballar junts;

Suprimir els porters i acomodadors que admeten propina;

Oferir el programa gratuitament;

Rebre el públic amb deferència i amabilitat;

Res de vedettes de preu, sinó que tots els actors tinguin sous raonables.

A totes aquestes consideracions es deu la realitat del Teatre Francès de San Francisco, creat sense capital, que entra ara en el seu segon decenni d'existència, i és considerat a tot Amèrica. Faig totes aquestes declaracions perquè són l'expressió de la veritat. Faig teatre, des de sempre per amor al teatre lluny d'intrigues i combinacions.

No sóc ric; lluny d'això, però, tinc l'arrogància d'haver assolit quelcom, tot sol i pel meu treball.

En escriure això, no tinc altra intenció que la d'aportar la meva petita contribució al ressorgiment del teatre.

Si hom no em creu, m'excuso, i vaig a continuar l'obra de vint anys de treball desinteressat."

Com hem dit al principi, trobem interessants les opinions d'André Ferrier pel fet d'ésser basades en un treball veritablement alliçonador i en uns resultats comprovats.

Les mateixes objeccions que es feren al teatre de Ferrier són el leitmotiv de totes les lamentacions que es fan a casa nostra sobre la misèria del teatre. ¿Per què no hauria d'ésser el mateix el remei? ¿Per què no fer del teatre popular un teatre que, simplement, arribés al poble?

La Passió d'Oberammergau d'aquesta temporada ha estat un èxit

L'Oficina de Turisme alemanya comunica la següent nota respecte al nombre de viatgers que han assistit als recents espectacles donats a Beyreuth i Oberammergau.

Del 15 de juny al 23 d'agost, és a dir, en acabar el festival, han desfilat per Bayreuth més de 13'000 viatgers, entre ells 1.441 estrangers.

Les representacions de la Passió a Oberammergau, que van acabar el dia 26 de setembre, el dia 10 del dit mes ja ascendia el seu nombre a 330.000, dels quals, de 55 a 60.000 procedien de l'estranger. (23.000 anglesos i 14.000 nord-americans.)

Les noves obres de Masarych

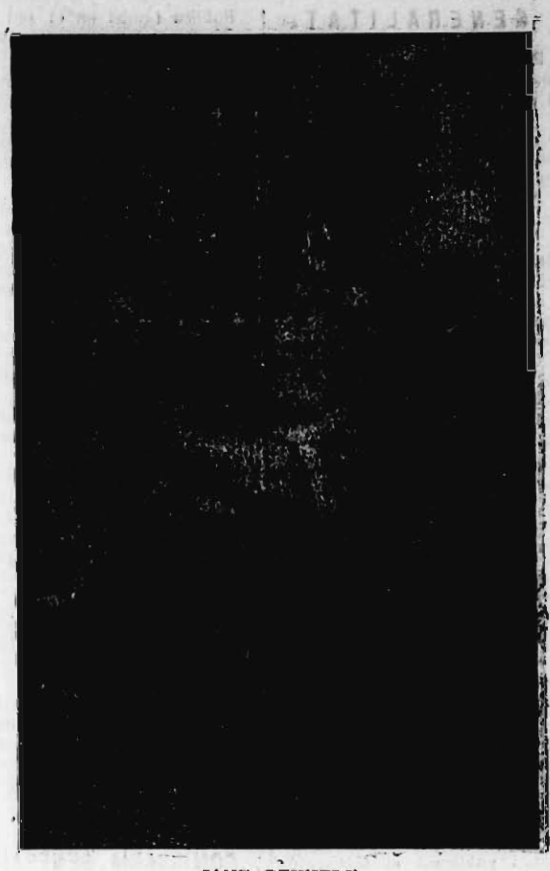
Una casa editora vienesa, ha encarregat a un grup d'escriptors hongaresos, agrupats a Txecoslovàquia sota la direcció d'Aladar Varady, la tasca de traduir les obres de Masaryk per al públic d'Hongria.

Comprendran les seves obres cinc volums: "L'home modern i la religió", traduïda per Andor Sas; "Problemes ètics", traducció de Reszó Szalanak; "Pensaments polítics", traducció de F. Szereny. I en fi, un cinquè volum relatiu als punts de vista de l'escriptor sobre la qüestió jueva i que portarà el títol de "L'acusació ritual de Polna".

Excelsior
Music-hall Internacional
American Bar Dancing
AVUI, GRAN DEBUT
LUISITA ESTESO
Supervedette espanyola
D'11 a 4 matinada, GRAN CABARET 2 orquestres, 2

MERCÈ SERÓS
coneguda cupletista, que demà debutarà al teatre Victòria

JANE REYNELL
vedette franco-espanyola que debutà ahir al dancing Stambul

EDEN CONCERT
Nou de la Rambla, 12 - Telf. 19623
El primer Music-hall d'Espanya
LES FLORETTE
eminent parella de ball parisenca
MERCE SICILIA
gran cantatriu regional
LOLITA GRANADOS
l'ànima que balla
ANITA GUERRI
gran estrella de la cançó, nova a Barcelona

El teatre a Itàlia

S'ha inaugurat al teatre Donizetti, de Bèrgamo, la temporada lírica amb l'òpera "Falstaff", de Verdi, dirigida pel mestre Del Campo.

El protagonista ha anat a càrrec de Marian Stabille, acompanyat de la Zamboni, l'Alfani-Tellini, la Cassazza i la Tornari, que formaven el quartet de les "Comares"; el tenor Fort, el baríton Borgonovo i el baix Umbert di Lellio.

A Milà ha estat estrenada al teatre Odeon, la comèdia en tres actes, de Marco Reinach, "Una donzina senza lògica".

El primer acte s'havia representat fa dos o tres anys; l'autor ha ampliat l'assumpte en tres actes.

La protagonista és un tipus de dona que executa sempre el que s'oposa a la lògica.

Carpi - Nonny - Nitto actuaren en la festa de "Els Petits Mutualistes"

Els coneguts clowns de l'Olímpia Carpi, Nonny, Nitto, que formen part de l'actual programa de circ de l'Olímpia, foren cedits galantment per l'empresa d'aquest local per a actuar en la festa celebrada al Palau Nacional, amb motiu del festival dels "Petits Mutualistes". Obtingueren un merescut èxit.

OLYMPIA
CIRC EQÜESTRE
TERCERA TEMPORADA
1934 - 35
Direcció artística
MANUEL SUGRANYES
Companyia de Circ Eqüestre i Grans Espectacles Internacionals
110 NOTABILÍSSIMS ARTISTES. 110
21 ATRACCIONS DE PRIMERÍSSIM ORDRE, 21
(totes noves a Barcelona)
AVUI, NIT, A LES DEU: GRAN FUNCIO DE CIRC
CARPI - NONNY - NITTO
clowns parodistes i musicals
SPIRAS
el camàlic núm. 17
THE 10 RIAZEED
célebre troupe de saltadors
REMY VENTURA Diversitats
COCÓ
la vedette que canta, balla, parla i vocalitza admirablement
BEDINI - TAFANI
vedettes de tots els Circs d'Europa
PAOLO
la novena meravella
Els 6 cavalls de Houke
fantasia eqüestre de grandiós mèrit
10 Sylvets, formidable llevar d'equilibri; The Weldons, 5 Arjaklins, Chi-Syhs, autoaeri de gran mèrit
ELS 4 BRAGARS
acròbates olímpics del Flora Temple Yi-OIKA-TEKIE. Augustos de sorpresa: Toni, Sebastiada, Pepi, Goliat i Silva
BUTAQUES: 3 PESSETES
GENERAL: 1 PESSETA
Demà, dimecres, no hi haurà funció per a donar lloc a la vetllada de BOXA
Cada nit, a les 10, fogons, dissables i festius, gran matinée
Encarreguen les vostres localitats amb temps a la comptadoria de l'Olympia i al centre de localitats, Plaça de Catalunya, 9

La Música

Associació de Cultura Musical

Quartet de corda de Barcelona

L'Associació de Cultura Musical ha reprès ja la seva activitat i ha iniciat el curs amb una sessió confiada, amb molt bon encert, a una prestigiosa agrupació barcelonina: el Quartet de Corda de Barcelona, que formen els coneguts artistes senyors Martí Cabús i Joan Ferrerons (violins), Claudi Arell (viola) i Santa Sagrera (violoncel).

Aquest conjunt, que és dels darrerament formats a la nostra ciutat, ha sabut en poc temps conquistar una jerarquia a què moltes agrupacions d'aquest gènere no arriben ni amb molts anys d'actuació: la fe i la vocació, ultra la preparació excel·lent dels seus components, han fet el miracle i avui podem enorgullir-nos de comptar el Quartet de Corda de Barcelona entre els millors conjunts de cambra que aci hem tingut.

Shang-hai
RDA. CATALUNYA, 24 — TEL. 24810
EMPRESA ESQUERRA
L'Acadèmia selecta
Inauguració el dijous vinent
Orquestres Centauros i Napoleon's Band

El programa de la sessió a què ens referim era magnífic: el quartet de Mendelssohn op. 44, núm. 2, el de Debussy, op. 10 i el de Beethoven, op. 18, núm. 2, dues obres que tant per les dificultats d'execució que ofereixen com pel seu caràcter tan divers, representaven una prova difícil per als artistes més experimentats. Els nostres concertistes les interpretaren amb tota correcció i saberen donar a cadascuna el sentit precís i l'expressió justa.

L'auditori reaccionà amb entusiasme els quatre artistes i sortí ben complagut d'aquesta primera sessió de la Cultural, esperada amb particular interès després del dejuni de música que les vacances estivals imposen.

Concert per la Banda Municipal

En compliment de l'acord de la Comissió de Govern la Banda Municipal donarà un concert a la Rambla del Teatre (Poble Nou) avui, a un quart d'onze del vespre, si el temps ho permet, amb el programa següent:

1.—Weber, "Der Freischutz", obertura; Grieg, "Peer Gynt", sute. a) Matinada. b) Mort d'Ase. c) Dansa d'Anitra. d) Final; Saint-Saens, "Dejanire", selecció simfònica.

II. Marcha, Lecuna i dansa del foc de l'òpera "Tassarba"; Jiménez, "El baile de Luis Alonso", intermedi; J. Lamote de Grignon, Sardana sobre la cançó popular "Rosa del folló"; Wagner, "La cavalcada" de les Walquiries.

La inauguració de les classes de Música de l'Ateneu Enciclopèdic Popular

Ahir, a les vuit del vespre, tingué lloc la inauguració del curs 1934-35.

Una de les novetats que enguany ofereix aquest Ateneu és que hi podran concórrer menors de 14 anys, edat aquesta la més favorable per a assimilar-se l'ensenyament.

Segueix oberta la matrícula.

BARCELONA AL DIA

Pels Centres Oficials

GENERALITAT

El President. — El senyor Companys va rebre ahir al matí al seu despatx de la Residència el Conseller senyor Lluhí, amb el qual conferencià extensament sobre la reunió de la Junta de Seguretat a Madrid.

Posteriorment el visità el Conseller d'Obres Públiques, el qual li donà compte del viatge a Lleida i Reus on se celebraren diverses festes.

Acompanyat d'aquest darrer es traslladà al Palau del Parlament, on estava reunida la majoria per tal de tractar del nomenament del seu nou cap i del nou secretari, càrrecs vacants per la dimissió dels senyors Mestres i Tauler.

Conselleria de Governació. — Ahir al migdia el senyor Dencàs no va rebre els periodistes. Al vespre tampoc, car no es trobava al despatx de la Conselleria.

El Butlletí Oficial de la Generalitat. — En el seu número corresponent a diumenge publica el següent sumari:

Presidència. — Ordre nomenant, en virtut de concurs-oposició, els senyors Joan Alavedra i Seguranyes i Joaquim Vilà i Bisa per ocupar els càrrecs d'Oficial primer i Auxiliar primer del Servei de Premsa, adscrit a aquest Departament. — Pàgines 1817 i 1818.

Justícia i Dret.—Decret aprovant i publicant el text refós dels preceptes vigents de les disposicions legals a què fa referència la Llei del 11 de setembre, que han d'ésser invocats amb la denominació de Llei de Contractes de Conreu. — Pàgines 1818 a 1851.

Cultura. — Decret posant sota el patronatge de la Generalitat les Associacions escoltistes "Germanor de Guies Excursionistes", "Germanor de Minyons de Muntanya" i Germanor de Noies Guies". — Pàgina 1851.

Decret atorgant als funcionaris de la Generalitat i als de l'Ajuntament de Barcelona el benefici d'un descompte en els drets de matrícula a les Escoles de la Generalitat. — Pàgina 1851.

Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària. — Decret disposant que, a partir de primer d'octubre vinent, les Prefectures d'Obres Públiques i dependències del Circuit Nacional de Ferms especials, en territori català, dependran exclusivament del Govern de la Generalitat i restaran adscrites a aquest Departament. Pàgina 1851.

Departament de Finances. — Anunci de pagament dels cupons referents a Obligacions dels empréstits emesos per les antigues Diputacions catalanes, la Mancomunitat de Catalunya i les interprovincials de la Caixa de Crèdit Comunal. — Pàgina 1851.

Publica també en el seu número d'ahir les següents disposicions:

Cultura. — Ordre designant el Tribunal que ha de resoldre el concurs per a la provisió de les càtedres de Zootècnia general i de Zootècnia especial de l'Escola Superior d'Agricultura.

Treball. — Ordre nomenant els vocals obrers i patrons elegits per a formar part del Consell de Treball de Catalunya, d'acord amb la proposta presentada per la Junta d'escrutini.

Ordre nomenant vocals obrers del Consell de Treball els senyors Silveri Palomas i Tudó, Cristòfor Rebull i Capdevila, i vocal patró el senyor Casimir Baides i Fascio, per a ocupar llocs que no havien estat proveïts.

Ordre determinant que la fabricació de bombetes elèctriques és de la jurisdicció del Jurat Mixt del Treball en les Indústries de la Siderúrgia, Metal·lúrgia i Derivats.

Ordre nomenant Vocals del Consell de Treball els senyors Enric Valero i Alentorn i Josep Maria de Sucre i Grau.

Administració Principal de Correus de Girona. — Anunci de subhasta per al transport de la correspondència en automòbil entre l'Oficina de Sant Feliu de Guíxols i l'estació del ferrocarril.

COMISSARIA GENERAL D'ORDRE PUBLIC

* Pel personal del rondí de vigilància d'espectacles i persecució del joc, s'ha procedit a la incautació d'una màquina de les anomenades "Tragaperras".

* A Centelles va descarrilar un tren que procedia de Sant Joan de les Abadesses. No ocorregueren desgràcies personals.

Amb aquest motiu el tren que venia de Barcelona quedà detingut a l'estació de La Garriga.

DELEGACIO ESPECIAL DEL GOVERN DE LA REPUBLICA A CATALUNYA

Ha passat a la presó, per a ésser expulsat, el súbdit portuguès Francesc Rodríguez Comella.

Aquest individu fou guàrdia d'assalt i prestava servei a la Comissaria General d'Ordre Públic. A conseqüència de les denúncies que es reberen, en les quals hom explicava la mena de vida sospecta que portava, fou expedientat i expulsat del cos. Més tard la policia va detenir-lo perquè vivia a costa d'una dona i a més de maltractar-la també feia el mateix amb dues filles d'aquesta. Aleshores es va descobrir que era portuguès.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Major quantia: M. Felipe contra M. Casals. Incident: J. Torrent contra Banc d'Espanya. Divorci: Pere Grasa i Agell contra Roser Estany i Ferrer.

Sala Segona. — Divorci: J. Espada Escayola contra Llúcia Bius Azurmendi. Menor quantia: Carme Artés de Miguel contra Estanislau Puiggros. Menor quantia: Amadeu Pueyo i Mesple contra Ferrocarril de l'Estat Lleida-Saint Girons.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció Primera. — Dos orals per furt contra Francesca Romero i Josep Alonso. Un oral per robatori contra Didac Benabent. Un divorci. M Roca contra J. Garcia.

Secció Segona. — Quatre orals per lesions, furt, imprudència i vagabund, contra L. Araemia, Joaquim Ros, Esteve Farré i Gabriel Martínez, respectivament.

Secció Tercera. — Un oral per furt contra Ferran Díaz.

Secció Quarta. — Tres orals per robatori, furt i falsedat contra Miquel Daniel Alonso, Glòria Esteves i Aureli Mar i un altre, respectivament.

ANUNCIS JUDICIALS

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el señor Juez de primera instancia número cuatro de los de esta ciudad, en providencia de esta fecha, dictada en los autos de juicio ejecutivo promovidos por el Comité Liquidador del Banco de Cataluña, contra don Emilio Vilaseca Orri, se anuncia la venta en pública subasta, por segunda vez, término de ocho días y con rebaja del veinticinco por ciento del precio de evalúo, de los siguientes bienes, existentes en el domicilio de dicho demandado (Pedro IV, 199), en depósito de D. Angel García Pierna:

Un molino triturador para granos, sistema David, con sus correas, embarrados y transmisiones, su ventilador y su motor eléctrico de 10 HP., marca Vivó Torres, núm. 2150, y una báscula de 350 kg. fuerza (empotrada). Valorados en tres mil cuatrocientas veinte pesetas.

Se ha señalado para el acto del remate de tales bienes, que tendrá lugar en la sala audiencia del antes expresado Juzgado, el dieciocho de octubre próximo y hora de las doce, previniéndose a los licitadores que no se admitirá postura alguna inferior a las dos terceras partes del precio del avalúo, y a la que no precede el depósito de la mesa del Juzgado o en el establecimiento destinado al efecto, de una cantidad igual por lo menos al diez por ciento de dicho precio, con la rebaja indicada, y que los gastos de subasta y demás, hasta la entrega de bienes al rematante, serán de cargo del mismo.

Barcelona, veintiocho septiembre de mil novecientos treinta y cuatro.

El Secretario
P. H.
Ernesto Pascual

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 1 D'OCTUBRE DE 1934

Des d'Alemanya i França Fins a la Península Ibèrica domina el règim anticiclònic que determina temps abonançat i humit amb moltes boires baixes.

Al nord d'Europa persisteixen les baixes pressions que produeixen pluges abundoses a Bretanya, a les Illes Britàniques i a les costes de Noruega.

Al Marroc s'accentua el descens del baròmetre iniciat ahir, i s'assenyala la proximitat d'una depressió la trajectòria de la qual sembla dirigir-se cap a la Mediterrània.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

Persisteix a la meitat costanera el règim de cel nuvolós i boires propi de l'anticiclò regnant a la meitat meridional d'Europa.

Les boires més fortes tenen lloc al matí, al Penedès, a Bages i al Vallès, i a les comarques de Girona.

A l'interior del país, des dels Pirineus fins a l'Ebre, fa bon temps, amb cel completament serè i vents fluixos de direcció variable.

La temperatura màxima d'ahir fou de 24 graus, a Serós, i la mínima d'avui ha estat de 7 graus, a Ribes i a l'Estangento.

(Les observacions del temps a Barcelona, a les set, van a la capçalera de la primera pàgina.)

Tribunals i Jutjats

CAUSES VISTES AHIR

A la Secció Primera es veié una causa contra Francesc Machado Rius, acusat d'un delicte de robatori. El fiscal sol·licità que li fos aplicada la pena d'un any, 8 mesos i 21 dies de presó.

* A la Secció Segona començà la vista de la causa per danys i lesions contra Pere Hugeen. En el judici, hom s'adonà que un dels lesionats encara no estava curat. Per aquest motiu l'acte fou suspès i s'ordenà que la causa tornés a l'estat sumarial.

* A la Secció Tercera s'havia de celebrar la vista, davant del tribunal del jurat, d'una causa contra Antoni Baron. Fou suspesa per no haver-hi comparegut un nombre suficient de jurats. Ha estat assenyalada per al vinent dia 4.

* A la Secció Quarta hi va comparèixer Antoni Pou, el qual atropellà guiant un auto, un grup de persones i en matà una.

El fet ocorregué al carrer de Provença. El fiscal sol·licità que li fos aplicada la pena d'un any de presó.

VARIA

A les vuit del matí d'ahir se suïcidà, llançant-se del terrat al carrer, Josefa Mateu, de 33 anys. El fet va ocórrer al carrer de Pizarro. El cadàver fou dipositat a l'Hospital Clínic per ordre del jutge.

* Ahir al matí va declarar el senyor Miquel Badia en el sumari que se segueix arran de la detenció de l'uixer senyor Basili Monterde, ocorreguda el dia que se celebrà la vista contra el lletrat senyor Xammar. La seva declaració no va tenir importància.

* Ha passat al Tribunal Suprem la causa seguida contra "El Correo Catalán", amb motiu de la publicació d'un article del qual es declarà autor el diputat a Corts senyor Bou.

* Ahir foren posats a disposició del jutjat Isabel Riu, Josep Sales i Coromines i Josep Maria Creuhet. La primera, acusada d'una temptativa de coacte en pretendre donar diners a un criminalista. Els segons, per haver-los trobat, essent al domicili d'aquella, periòdics monàrquics.

Després d'haver declarat foren posats en llibertat, menys el Creuhet, el qual està reclamat per un jutjat d'instrucció.

* Al carrer Consell de Cent, número 137, es llançà des del terrer pis la inquilina Joana Lapeza, i quedà morta a l'acte. El Jutjat hi acudí, ordenà l'aixecament del cadàver i la seva conducció al dipòsit judicial.

* El fiscal del Tribunal d'Urgència ha ordenat que es revoqui la causa instruïda pel Jutjat de Mataró amb motiu de l'intent d'atracament a un Banc d'aquella localitat. Arran d'aquest sumari estan detinguts i processats Roc Alonso, Lluís Juli, Joaquim Aubir i Juli Valls.

També està processat en rebel·lia Josep Martorell.

En la diligència de revocació s'ordena que s'instrueixin noves diligències.

* A la Ronda de Sant Antoni un tramvia atropellà la noia Pilar Claret i Coromines, de quinze anys, i li produí tan greus ferides que li causaren la mort.

El conductor del tramvia va fugir. El jutge de guàrdia que va acudir a ordenar l'aixecament del cadàver va ordenar així mateix la detenció del conductor.

* La causa que fou suspesa davant el Tribunal d'Urgència per tal d'obrir una informació supletòria en vista que el processat per l'article de "Solidaridad Obrera" va dir en l'acte de la vista que no n'era l'autor, ha estat novament qualificada pel fiscal.

Degut a les noves diligències, apareix com a responsable Adolf Campos, per al qual sol·licita el fiscal la pena de tres anys, sis mesos i vint-i-un dies d'exili i 500 pessetes de multa.

Butlletí Pedagògic

UNIVERSITAT AUTONOMA

Proves d'ingrés. — Per al dijous que ve, dia 4 del corrent, a les nou del matí, són convocats tots els aspirants a ingrés a la Universitat Autònoma de Barcelona, grup de Ciències, que encara tinguin pendents les proves d'ingrés, per tal d'efectuar l'exercici a) de les proves comunes.

S'adverteix als interessats que no serà cursada cap més convocatòria.

Per al mateix dia 4, a les onze del matí, són convocats tots els aspirants a ingrés, grup de Lletres, que tinguin pendents encara les proves d'ingrés. Realitzaran l'exercici a) de les proves comunes.

ENSENYAMENTS ESPECIALS

Ateneu Català Republicà del districte VI. — Han estat inaugurades les classes populars de català, iranrès, anglès, taquigrafia, solfeig i cant, i tall i confecció, organitzades per l'Ateneu Català Republicà del districte I (Arlbau, 98). Continua la inscripció fins a cobrir les poques places que queden encara disponibles.

Associació de Perits i Tècnics Industrials de Catalunya. — Aquesta Associació, desitjosa de facilitar l'estudi de l'idioma català als seus socis i amics, organitza un curset de català elemental, que tindrà lloc en el darrer trimestre de l'any que som. Es compondrà de vint lliçons, professades els dimarts i dijous, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre, a càrrec del senyor Narcís Maçó i Valentí, professor del cens oficial de professors de la Generalitat.

La matrícula resta oberta a la secretaria de l'Associació (Rambla dels Estudis, 12, principal) tots els dies feiners, de les set a les nou de la vetlla. Els senyors socis hauran d'abonar una pesseta per a despeses; els no socis podran matricular-se abonant deu pessetes.

Escola Maçana, Conservatori Municipal d'Oficis d'Art. — El termini d'admissió de sol·licituds de matrícula per a l'ingrés a l'Escola Maçana, Conservatori Municipal d'Oficis d'Art, ha estat ampliat fins al dia 10 del corrent mes d'octubre, durant els quals continuarà oberta la matrícula tots els dies de les sis a les vuit del vespre. Mentre durin les obres d'instal·lació definitiva de l'Escola a l'edifici de l'antic Hospital de la Santa Creu, totes les seves dependències continuen instal·lades als baixos de la Casa de l'Ardiaca. Arxiu Històric de la Ciutat, carrer de Santa Llúcia, 1.

Escola d'Assistència Social. — S'avisa totes les senyoretes inscrites a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona (Corts Catalanes, 669, principal) que el dia 12 d'octubre quedarà tancada la matrícula, per a la qual cosa se'ls agrairà que passin per la secretaria de l'Escola els dits feiners d'onze a una. Igual que els anys anteriors, queda oberta la matrícula d'oient tius a començar el curs.

NOTICIES SOLTES

En el sorteig públic del Capó dels Cecs de Catalunya, efectuat ahir, dia 1 d'octubre al Passatge de la Pau, 7, telèfon 14372, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 pessetes, el 992, i amb 3 pessetes, el 92, 192, 292, 392, 492, 592, 692, 792 i 892.

La Delegació d'Hisenda ha assenyalat per a avui els següents pagaments: Subministraments Elèctrics 2.709'50 pesseles; Marc Benet, 1.500; Manuel Bigas, pessetes 10.000; Josep Costa, 1.000; Salvador Gomis, 198; Josep Gunovart, 6.000; Julià González, 1.225; Agnès Moncau, 1.500; Josep Sala Amat, 9.980; Julià Valon, 150; Joan Albertin, 9.032'41; Eduard Albors, 5.815'97; Joan Amer, 125.207'33; Josep M. Castellví, 36.612'02; Lluriá Cervera, 19.529'06; Lluís Fajardo, 75.216'42; Francesc Fernàndez, 65.305'88; Francesc Gómez, pessetes 70.200'85; Josep Garcia, 103.817'68; Cristòfol Garcia, 202.021'68; Eduard Isasi, 464'09; Carles Mas, 16.988'34; Manuel Marquès, 237'50; Josep Mataix, 930; Vicenç Martorell, 46.626'25; Sebastià Raucaño, 21.783'41; Emili Rovira, 7.061'22; Carles Rosal, 47.293'24; Jaume Rosselló, 84.202'20; Manuel Valle, pessetes 124.753'36; Enric Viala, 135.946'11; Francesc Terrades, 31.684'89; Josep Maria Xaudrí, 6.982'39; Francesc Albiac, pessetes 66.938'75; Manuel Alonso, 205.357'50; Ramon Bardia, pessetes 3.426'25; Josep M. Castellví, 157.989'22; Eugeni Cobos, 5.717'24; Lluís Capdevila, 1.974; Ignasi Domènec, 7.186'13; Ildefons Garcia, 3.293'12; Pere Garcia, 16.985'14; Vicenç Hernàndez, 25.871'64; Josep Jofre, pessetes 25.850'05; Eugeni López, pessetes 1.527'99; Casimir Manzanares, 2.604'15; Daniel Morlanes, 1.494'58; Ramon Marquès, pessetes 7.698'70; Josep Marfà, pessetes 7.698'70; Josep Marfà, 3.350'39; Manuel Marquès, pessetes 619'99; Robert Oms, pessetes 178.328'88; Jaume Poch, 12.024'84; Josep Real, 1.961'06; Plàcid Rey, 303.419'83; Joan Rubio, 6.677'62; Emili Rovira, pessetes 201'04; Constantí Sànchez, 550'04; Lluís Thomas, 840; Manuel Vilches, 37.194'10, i Virgili Zamorano, 9.942'03.

MOBLES BADRINAS
DIAGONAL, 460

Relació dels objectes trobats a la via pública i dipositats a la Majordomia Municipal a disposició de les persones que justifiquin tenir-hi dret: Una cartilla militar a nom de Juli Gutierrez, i altres papers. Una ploma estilogràfica. Unes tenalles mecàniques. Un carnet de xofer i una cèdula a nom d'Antoni Vicente. Un billet quilomètric a nom d'Isabel Mur. Una documentació a nom de Ramon Furné. Un moneder de pell amb metàl·lic. Una cèdula i una llicència de caça a nom de Pere Ricart. Una placa per a automòbil. Una clau. Un rellotge polsera per a senyora. Una clau. Un mocador, metàl·lic i una clau. Una cartera amb documents a nom d'Enric Vives. Un moneder per a senyora amb metàl·lic, dos flascons d'essència i un mirallet. Un maletí amb una bossa moneder amb metàl·lic, objectes de tocador, mitges, mocadors i unes sabatilles. Set claus lligades amb un cordill. Una cartera amb documents a nom de Joaquim Fernández. Un moneder per a senyora amb metàl·lic i una cèdula a nom de Lisbet Maier.

EL CANTABRICO
OSTRAS-MARISCOS

La Secció de Literatura i Belles Arts de l'Ateneu Enciclopèdic Sempre Avant (Riego, 2, primer, Sants), fa avinent al públic en general que el diumenge dia 23 d'aquest mes tindrà lloc, a les dotze del matí, la inauguració de la Primera Fira del Dibuix, de Sants, la qual podrà visitar-se tots els dies feiners, de set a nou del vespre, i els festius, d'onze a una del matí i de quatre a vuit del vespre.

—SYRA INAUGURA LA SEVA TEMPORADA. — Definitivament ha estat assenyalada la inauguració de la temporada d'art SYRA, la qual s'escaurà el pròxim dia 6 d'aquest mes.

A fi de donar més relleu al molt interessant conjunt d'exposicions que han d'efectuar-se durant la temporada, s'ha decidit que l'exposició inaugural de SYRA constitueixi ja un esdeveniment artístic. Res millor, doncs, que dedicar aquesta exposició a restituir i valoritzar l'obra del pintor Torresecassana, aquesta exposició que tindrà caràcter d'homenatge aplegarà, hàbilment seleccionada, tota l'obra pictòrica del notable artista nouecentista Torresecassana.

L'art del jardí serà el títol d'una important exposició de cartus que pròximament tindrà lloc a les Galeries SYRA organitzada per l'estudi Maaz-Narbe-haus.

SASTRERIA
F. VEHILS VIDAL
7 - PLAÇA UNIVERSITAT - 7
Direcció: M. PELLICER
Rebuda una nova col·lecció de vestits
per a entretemps
PREUS LIMITATS

L'Activitat Política

ACCIO CATALANA A LES TERRES LLEIDATANES

REUNIÓ DE DELEGATS A LLEIDA I MITING A ALMENAR

Diumenge va tenir lloc a Lleida, a l'estatge social d'A. C. R., l'anunciada reunió de representants de les entitats i delegacions del Partit a les Comarques lleidatanes.

Hi assistiren, en representació del Consell Executiu, els senyors Ramon Peypoch i Ferran Cuito, i pel Comitè d'Organització i Propaganda, el senyor Eduard Ragasol. Hi havia representants de les entitats i delegacions de Lleida, Tàrrega, Agramunt, Guissona, Almenar, Ager, Organyà, Sort, Benavent, Albesa, Algerri i Vilanova de Segrià. Trameteren llur adhesió les entitats de Pobla de Segur, Ciutadilla, Verdú, Biscarri i Seu d'Urgell. Hi hagué un ampli canvi d'impressions, en el qual intervingueren la totalitat dels reunits. Exposaren tots ells l'estat de les respectives organitzacions i les possibilitats de llur expandiment i de la creació d'altres de noves. Es prengueren diversos acords encaminats a enfortir l'organització del Partit per terres de Lleida, i es fixaren les directrius d'un pla de propaganda la realització del qual començarà immediatament.

Finalitzada la reunió, un grup d'assistents acompanyà els representants del Consell i del C. O. P a dinar al Restaurant de l'Estació, on continuà la conversa, i tots junts es traslladaren al poble d'Almenar, on havia de tenir lloc un acte públic inaugural de les tasques del Grup Republicà Democràtic, adherit a Acció Catalana.

L'ACTE D'ALMENAR

El miting tingué lloc al teatre Catalunya, que estava ple de gom a gom. En entrar, els oradors foren saludats amb una ovació. Prengueren seient a J. Gasparroques, de l'entitat d'Almenar, els senyors Cuito, Peypoch, Regasol, Obiols, Morà (d'Agramunt), Magrinyà, Salzes i molts d'altres.

Fé la presentació dels oradors el senyor Gasparroques, el qual donà la paraula al senyor Vicenç Morà, d'Agramunt. Aquest féu un vibrant discurs d'exposició de l'ideari d'A. C. R, i assenyalà els deures dels catalans en aquests moments de perill per a l'Autonomia i la República.

A continuació prengué la paraula el senyor Armand Obiols, el qual féu una crida a la unió de tots els catalans per a plantar cara als perills de l'hora actual. Combaté els sistemes de govern dictatorial, tant el comunisme — dictadura roja — com el feixisme — dictadura blanca —, i féu l'elogi dels ideals democràtics en els quals s'inspira Acció Catalana Republicana.

Després féu ús de la paraula el regidor d'A. C. R. a l'Ajuntament de Lleida, senyor Pau Guimet.

Saludà l'auditori en nom del president d'A. C. R. de Lleida, senyor Comes i Sorribes, el qual es trobava impossibilitat d'assistir a l'acte.

Remarcà que les entitats catalanistes i republicanes de les comarques de Lleida anaven a inaugurar un nou baluard dels exèrcits del nostre Partit. Donà la benvinguda als amics d'Almenar, i digué que A. C. és un partit noble i elevat, que no mira interessos particulars i sols procura servir Catalunya. Contestant unes interrupcions, remarcà amb energia que els homes d'A. C. no poden admetre lliçons de catalanisme ni de republicanisme de ningú.

S'estengué en consideracions sobre el problema social, i digué que l'obrer havia de tenir el necessari per a la seva subsistència. Acabà explicant l'abast del principi de justícia social tal com l'entén A. C. R.

En acabar el senyor Guimet s'aixecà a parlar el senyor Eduard Ragasol. Aquest, referint-se a l'estat d'apassionament que un grup d'energúmens intemperants, pseudo-feixismes, havien provocat prenent com a pretext questions locals, hagué de fer un discurs de tons enèrgics reclamant del grup pertorbador el degut respecte als oradors d'Acció Catalana.

Digué que en aquell acte, com en tots els que organitza A. C., el que anaven a fer era predicar per la grandesa de Catalunya. La República ha reconegut a Catalunya uns drets: hem de procurar ampliar-los. Els catalans, a través del temps, hem constituït un patrimoni espiritual que ens dóna personalitat pròpia. Glossà el concepte de Catalunya nació.

A. C. R. pot tenir l'orgull de dir que sempre ha servit amb noblesa la pàtria catalana.

Després s'estengué en consideracions sobre la demagògia. Digué que els homes d'A. C. R. no prometen mai al poble allò que d'antuvi saben que no li podien donar. Fou molt aplaudit.

* * *

No volem acabar aquesta informació sense referir-nos a l'actitud d'un grup de veïns del poble d'Almenar que s'havien proposat obstaculitzar l'acte. Aquest, malgrat tot, se celebrà per l'actitud enèrgica i decidida dels oradors i del públic addicte a A. C., el qual no pogué contestar en forma prou contundent les provocacions perquè els organitzadors de la petita bullanga l'havien encarregada a les dones. El grup d'avalotadors era constituït per comunistes i anarquistes, i el fet que el delegat governatiu, nomenat pel senyor Martí Cabot, s'hagués absentat el dia abans, abandonant el seu lloc, fa suposar que tots aquells autoritat de Lleida com el delegat i els seus amics d'Almenar tingueren l'equivocació de no fer res per evitar l'acte.

L'incident no té cap transcendència, ja que no passà d'un intent de pertorbació fracassat; però una imparcialitat informativa ens obliga a assenyalar-lo, convençuts que per la nostra posició ningú no els suposarà altra intenció que la d'evitar que fets com els que comentem i que son resolts amb irrisió pels enemics del règim, es repeteixin.

Comitè Comarcal de Barcelona-Ciutat

Demà, dimecres, a les vuit en punt del vespre, es reunirà el Comitè Comarcal de Barcelona-Ciutat.

Acció Catalana Republicana del Guinardó

Rambla Volart, 39

El Consell Directiu d'Acció Catalana Republicana del Guinardó, desitjós de fomentar l'estudi de la nostra pàtria, ha organitzat un curset en el qual podran prendre part tots els afiliats al Partit. Començarà el dia 15.

Aquest curset, que durarà uns tres mesos, anirà a càrrec d'un expert professor. Com que la inscripció és molt limitada, son pregat — cas d'interessar-vos — de passar com més aviat millor pel nostre estatge qualsevol dia d'aquesta setmana de les set a les nou del vespre o de les deu a les onze de la nit.

També aquest Consell, correspondent als desigs de molts afiliats, ha organitzat per a la segona quinzena d'aquest mes un curset d'esperanto.

Creiem que trobaren bé aquesta iniciativa, i fins creiem que la farem nostra, inscrivint-vos-hi o bé propagant-la a la vostra família o amics.

Agraint-vos per endavant la vostra atenció, us renovem el testimoni de la nostra amistat.

* Diumenge al vespre marxaren a Madrid, en l'exprés, els senyors Amadeu Hurtado, Nicolau d'Olwer, Cambó, Ventosa i Calvell, Rahola i Anguera de Sojo.

* Ahir a la nit marxaren en l'exprés cap a Madrid els senyors Sbert i Bertran i Musitu.

Cursos i Conferències

CURSETS DE TARDOR

La Secció Pro-Cultura de l'Ateneu Martinenc, dins les seves Tasques de Tardor, ha organitzat un curs de català, a càrrec del professor de la Generalitat senyor Manuel Colomines; un curset d'educació sexual i història de la prostitució, a càrrec del doctor Cosme Roies; un curset d'estudis socials i història dels moviments socials a Catalunya, a càrrec de Joaquim Maurín, i finalment, uns cursos d'esperanto (elemental i pràctic).

Aquestes tasques començaran a primers d'octubre, i els obrers en atorgós hi tenen la matrícula gratuïta.

PER A AVUI

Associació d'Idealistes Pràctics (Santa Anna, 28). — A les vint, conferència pel senyor Josep de Via. Tema: "Evolució de la vida i de la forma".

L'ACTUACIO SOCIAL

ELS OBRERS

Sindicat d'Obrers Metal·lúrgics. — Es prega a tots els delegats i obrers metal·lúrgics adscrits a aquest Sindicat, que se serveixin passar a partir d'avui per l'estatge social (Primer de Maig, 7, per tal de recollir uns manifestos que han editat exposant la situació que existeix en la indústria metal·lúrgica.

— Es comunica als obrers de Llàmpares i Material Elèctric que ha estat resolta en el sentit que pertanyen a la indústria metal·lúrgica la qüestió de competència que tenien plantejada. Així mateix, pel dret que tenen a gaudir de la millora de les 44 hores, el Sindicat d'Obrers Metal·lúrgics està procedint a una revisió de les cases del Ram de l'Aigua i del Tèxtil on treballen mecànics per tal de preparar un moviment que posi fi a la incertesa de la condició dels esmentats treballadors, que ni cobren com a obrers tèxtils ni fan l'horari de mecànics.

Assemblea. — La Secció de Dependents de Taulell de la Indústria Hotelera i Cafetera de Barcelona convoca tots els seus associats a l'Assemblea extraordinària que se celebrarà al seu estatge (Rambla del Mig, 30), avui, dimarts, a les deu de la vetlla de primera convocatòria i mitja hora després de segona.

Sindicat General de Tècnics de Catalunya. — Aquest Sindicat posa a coneixement dels seus afiliats i dels tècnics de la indústria metal·lúrgica en general, que ha estat demanada al Conseller de Treball la creació d'un Jurat Mixt de Tècnics, a la qual petició el senyor Barrera ha respost que s'interessaria per tal que fos efectiva com més aviat millor.

ELS ESPORTS

CICLISME

...es 6 hores de Reus

...gran èxit de públic. -- L'equip Cañardo-Albi...ana s'adjudicà la victòria. -- Bachero-Cebrian ...rer, classificats segons, animaren constant...at la cursa. -- La prova fou disputada amb gran ...ó per tots els participants. -- S'obtingué una mitjana de 37'800 quilòmetres per hora

...ll, després de molt de temps, ens ...gràt possible de presenciar una ...a l'americana de sis hores. ...entusiastes de la Casa del Poble ...ors per als quals el ciclisme és una ...veritable, han volgut donar im... a una mena de proves que sem... que havien desaparegut per com... del nostre món ciclista. I com a ...ent assenyalés la ruta que ha de se... aquesta bella modalitat de l'esport ...ual, posà en peu una americana ...hores que en virtut de circumstàn... especialissimes, aplegà el bo i millor ...ui per avui es pot formar entre ...ors peninsulars. Contribuïren en bo... a què l'èxit que registrà ja inso... fos absolut les ocasionals controvèrsies ...gestes darrers dies sostingueren des... prema Canyardo. Bachero i Fi... l'interès que l'un i l'altre d'a... corredors, i, principalment, el ...gant que s'inicià entre Figueres i ...ardó de Catalunya després de la ...24 Vendrell, del diumenge anter... prengueren per la cursa, es va ...t en una inscripció valuosa que, ...més amunt, arrenglerà els nos... millors pedalejadors.

...cal dir que a Reus el sol anunci... cursa desvetllà molta expec... interès que enraonà ben clar a la ...lla, ja que el popular velòdrom de ...va del Poble es veié envair per ...ació d'entusiastes.

LA CURSA

...xova, tot i tenint en compte que ...rtava d'unes 6 hores a l'Americana, ...ció a gran tren.

...la primera meitat ja els equips ...bancaren a una lluita aferrissada ...per alguns reportà caigudes que en ...l cas, però, resultaren greus. ...a les tres primeres hores hi ha... anunciada una prima de 100 pesse... destinada a l'equip que prengués un ...d'avantatge.

...igrat els esforços de Canyardo i ...ro, tothom respongué quan hi ha... "clatellades", i no passà res.

...després de disputar-se nombrosissi... primes donades per uns quants en... principalment moltes d'entre ...Basco-Catalana, s'entrà a la se... cursa de la cursa amb Marià Ca... al davant de la classificació, se... per Nicolau-Ferrando que prece... el format per J. Cebrià Ferrer ...ro. La diferència entre aquests ...equips quan marcaven dues hores de ...era molt petita.

...s a la cinquena hora, la situació ...tria; però quan marcaven tres ...e dura de cursa, Bachero, que ...distingí per la seva valentia i ...ssa, fugí i prengué mitja volta al ...anyardo i P. Albinyana respon... admirablement, i aquests des... a un gren fortíssim, aconseguiren ...ne una volta a l'equip que fins ...s s'havia mantingut en segon ...

...lució de Bachero i la fantàstica ...ació que aquest a temps principal... Cañardo, feren alçar de espec... ...ors, la força actuaries les posi... el tren, alimsà un xic, però es va ...tenir una excellent marxenia.

...a acabar les 6 hores, la classifica... quedà com seguidor:

...Mariu Canyardo - P. Albinyana, ...metres, 1.495 volts. 110'600 km.h. ...ància de 37'800 km. per hora. ...Bachero-Cebrian i Ferrer, 20 pts. ...Nicolau - Ferrando, 39 punts, a ...volta.

...Sans - Pujol, 7 punts, a 7 voltes. ...Pons i Sol, 22 punts, a 9 voltes. ...Van cau els ferrers pugnin amb... el que foren els "sprints", sens... a continuació el seu desenrotlla...

...—P. Albinyana, Cebrià, Fer...nando.

...—C. Ferrer, Figueres, Fer...

...—C. Ferrer, Albinyana, Fer...

...—Pons, C. Ferrer, Albinyana ...—Canyardo, Nicolau, Llom...

...—Figueres, Fernando, Albinyana, ...—Nicolau, Llompart, Bachero, ...—Nicolau, Llompart, Canyardo, ...—Albinyana, Ferrer, Pons, ...—Canyardo, Ferrer, Llompart, ...—Nicolau, Albinyana, Llompart, ...—Canyardo, Nicolau, Figueres ...—Nicolau, Albinyana, Llompart, ...—Canyardo, Fernando, Llompart, ...—Canyardo, Fernando, Ex-bono, ...—Nicolau, Ferrer, Llompart, ...—Nicolau, Ferrer, Albinyana, ...—Canyardo, Ferrer, Nicolau, ...—Canyardo, Ferrer, Nicolau, ...—Canyardo, Nicolau, Bachero, ...—Canyardo, Fernando, Pujol, ...—Canyardo, Llompart, Nicolau, ...—Pons, Bachero i Albinyana, ...—Pons, Bachero, Ferrando.

* * *

...ués del tercer "sprint". Llom... queia i caigué avant a gran velo... Barrera venia l'allotjà, el qual no ...e estar el seu, i també caigué. ...nous es produí lesions lleus. ...Pujol resultà amb la clavícula ...ada. També es registraren altres ...aparatoses, però que no re... de greus conseqüències.

RAMON P. VERNIS

...IDONA GUANYA LA PROVA ...ELS PORTS DE BAZTAN

...Pamplona, 1. — Al poble d'Elizon... ...s disputà diumenge la primera ...cursa ciclista dels Ports de Baztàn, la qual comprenia 105 quilòmetres amb el recorregut Elizondo, Arizcun, Lamiarrita, Icatzatea, Otsondo, Dancharinea (frontera de França), viratge, tornada a Elizondo, Irurita, Aniz, Almàndoz, Velate, Araiz, Lizaso, encreuament d'Arostegui, Carmalai, Los Berrios, Pamplona, Mugaire, Irurita, Elizondo.

Prengueren la sortida 19 corredors, dels quals se'n classificaren dotze.

Poc després de la sortida abandona Montero.

La classificació s'establí de la següent forma:

Primer: Salvador Cardona, 3 hores, 20 minuts i 40 segons.

Segon: Alvarez, igual temps.

Tercer: Ezquerra, 3 hores, 28 minuts, 42 segons.

Quart: Santi Arena, a dos minuts de l'anterior.

Cinquè: Bastida, a dos minuts de l'anterior.

Els corredors classificats a continuació fins al dotze eren locals.

ESCURIET, TRIOMFADOR A MURCIA

Múrcia, 1. — Abir, sobre un recorregut de 103 quilòmetres, es disputà una prova ciclista per a corredors de totes les categories, organitzada per la Societat Ciclista Velo Club de València.

Hi prengueren part 32 corredors de València, Alacant, Elx, Cartagena i Múrcia.

La sortida es donà a Múrcia fins a Alhama, Totana, tornada a Alhama, Fuente Alamo a Múrcia.

Vencé el valencià Antoni Escuriet, amb 4 hores i 45 minuts, a una mitjana de 34'302 quilòmetres per hora, seguit de Salvador Molina, Lluis Esteve i Diego Chafer.

PRIETO I PRIOR A REUS CORRERAN EN UNES 6 HORES A L'AMERICANA

Reus, 1. — En vista de l'exit de la cursa de Sis Hores celebrada abir, els actius organitzadors de la Casa del Poble han decidit repetir-la el dia 10 de l'actual.

Segons sembla, junt amb els millors equips locals, és molt probable que surti un altre de gran valor, integrat per Antoni Prieto, el notable especialista espanyol de mig fons, i Antoni Prior, el jove murcià, que tant s'ha distingit durant aquesta temporada en les curses estrangeres.

VARIA

La prova de debutants celebrada diumenge a la Barceloneta amb motiu de la Festa Major d'aquella barriada, fou guanyada per Joaquim Palanques, el qual cobrí el recorregut en 2 hores i 35 minuts.

El seguiren a 5 segons Jaume Ondres, i a 10 s., Josep Fenández. Mesdistanciats es classificaren Joan Asens, Josep Gual, Torres, Càvia, Tarrés, Martinez i d'altres.

— Gumersind Serradell, del Sarrià Esportiu, va adjudicar-se diumenge, a Granollers, la cursa titular "Premi Raich", sobre un recorregut d'uns 85 quilòmetres, que l'esmentat va cobrir amb 2 hores i 40 minuts.

B o x a

Ara va vèncer Pete Martín per punts

Al Circ de Price, de Madrid, amb molt bona entrada, es va celebrar diumenge a la nit l'anunciada vetllada de boxa, a base del matx entre els pesos mitjans Ignasi Ara i Pete Martín.

En el primer combat Duarte vencé per punts Young González, lluitant a pes lliure.

A continuació, el pes welter Monsalves que efectuava la seva presentació a Madrid després de les seves sensacionals actuacions a Barcelona, fou acorat al dur valencià Badia.

El matx constituí una nova victòria aclaparadora de l'amfitrió, que pogué knock-out el valencià al tercer round, quan aquest hagué copsat la seva superioritat mecànica.

Es veié que Monsalves no té cuentos entre els pugils del seu pes que han de lluitar pels rings matrilenys.

Seguidament Segundo Bartos lluità amb el negre cubà Pancho Martínez.

La lluita no resultà molt lluïda per la prudència extremada de Bartos i la boja "parada" de l'antillà.

El matx acabà amb la victòria, per punts, de l'espanyol.

En el matx cim, entre Pete Martín i Ignasi Ara, el públic va riure amb grans aplaudiments tots dos pugils. A l'estranger, per cortesia, i Iguasi en senyal de comiat cordial, ja que el baix-aragonés s'acomiadà amb aquest combat de l'afició peninsular per marxar cap a Amèrica.

El combat resulta disputadissim i molt igualat. Hi va haver, no obstant, escassa diferència a favor d'Ara, suficient perquè es fallés la lluita a favor seu.

En conjunt, la vetllada resultà del grat del públic, que sortí molt impressionat de l'última de Montañés, que justifica plenament la fama de qué venia precedit.

Sembla que ja s'han iniciat gestions per a presentar-lo de nou a Madrid davant un adversari més experimentat que Badia.

El Campionat de Catalunya de futbol

La característica de la tercera jornada fou la derrota del Girona pel Júpiter. El Barcelona vencé amb justesa el Sabadell. L'Espanyol vencedor del Badalona

En els darrers minuts d'un partit disputadissim, el Barcelona triomfa del Sabadell per tres gols a dos

El tercer partit de campionat que ha jugat el Barcelona ha de destacar-se principalment per un fet molt important: la tornada en grans masses dels aficionats al futbol. En efecte, al camp del Barcelona, després de passar molt de temps de crisi d'espectadors, el diumenge, abans de començar el partit ja no s'hi cabia. I amb l'animació va tornar l'apassionament, les ovacions, els crits i fins les agressions entre jugadors.

El partit que va jugar el Sabadell amb el propietari del camp és dels que s'acostuma a dir que és llàstima que no acabin amb un empat, perquè les forces van estar tan anivellades durant els noranta minuts que únicament l'esforç que va fer el Barcelona en els darrers moments podia justificar que s'endugués els punts.

Es difícil que tornem a veure una actuació del Sabadell que es pugui comparar amb la d'abir. Tots els jugadors estaven encertadissims i creixien a mesura que el temps transcorria, destacant a un nivell lleugerament inferior l'actuació de Blanch, Gràcia, Gual i Sanguesa, aquest darrer més que per joc per inferioritat tisica.

La victòria de Barcelona és un simptoma molt esperançador d'una existència de jugadors de categoria perque tot i haver començat el partit dominant i amb avantatge al marcador, el joc del Sabadell es va imposar i van aconseguir un 2 a 1 favorable que no va arribar a desconcertar els blau grana, els quals van reaccionar furiosament i en els darrers moments, amb una cobejança enorme, van aprofitar un moment de flaquesa dels seus adversaris per a igualar el partit i fer-se seva la victòria. Aquella reacció terrible dels darrers moments és suficient per a donar relleu i prestigi a qualsevol equip.

El partit semblava que havia d'ésser guanyat clarament pel Barcelona, puix que al cap de 4 minuts va fer un gol magnific degut a una jugada intel·ligentissima de Berkessy i Moreta rematada amb gol per Raich.

Però el Sabadell, que havia anat a les Corts a vèncer, va aconseguir igualar per mitja de Sanguesa en una jugada poc brillant degut a la passivitat estranya que van tenir els jugadors del Barcelona que va permetre a l'extrem dreta del Sabadell rematar amb el cap una pilota dificilissima. La primera part va acabar amb l'empat a un punt. Cal reconèixer que el Sabadell va jugar amb més precisió que el Barcelona tot i que aquest desenvolupava un joc, si bé imprecís, d'una gran profunditat i rapidesa.

A la segona part van marcar els sabadellenes amb un còrner que va entrar sol i que va tirar molt bé Esteve. I, en aquell moment el partit, que ja era interessantíssim, va esdevenir apassionant en veure que el Barcelona, que tenia mitja hora de temps, cercava un empat o una victòria amb el més gran dels anhels. A cada atac del Barcelona succeia una rèplica del Sabadell i és molt possible que el Barcelona no s'hagués sortit amb la seva si el Sabadell no hagués entretingut el joc incomprensiblement—faltant com faltava mitja hora—tardant a tirar els out i els gols kik. Aquesta tàctica de lentitud i mal estudiada picardia els va enemistar amb una part del públic i va donar lloc a què l'àrbitre els amonestés, i fou allavors que augmentat en intensitat el domini barcelonista va tenir el Sabadell uns moments d'estabalament que van donar lloc a què primer Raich i després Escolà, marquessin en un minut de diferencia, i un minut abans de l'acabament del matx, els dos gols que havien de donar la victòria als propietaris del terreny.

Tots vint-i-dos jugadors van estar molt bé i van demostrar, amb l'excepció abans esmentada, una forma física enveiable. Del Barcelona van destacar-se Zabalo, Guzman i Morera. I del Sabadell, Macip, Morral, Font i Barceló.

Va arbitrar bastant bé Castarlenes.

Els equips eren: Barcelona: Nogués, Zabalo, Arana, Guzman, Berkessy, Pedro, Ventolrà, Raich, Escolà, Morera i Cabanes.

Sabadell: Macip, Morral, Blanch, Gràcia, Font, N., Sanguesa, Calvet, Gual, Barceló i Esteve.

L'Espanyol guanya el Badalona per tres gols a un

L'Espanyol va anar diumenge a Sant Adrià, amb l'ànim de cessar-se'ls seus empats anteriors, i ...ra per aquest motiu que hom es...perava un partit espléndid, tant pel joc que hom podia esperar de l'Espanyol com del del Badalona.

En resum, el partit fou una cosa lamentable, i no precisament perquè no hi hagués moments en els quals el joc es feia interessant, sinó pels incidents que es produiren en el moment que l'Espanyol marcà el segon gol. Hi hagué protestes, agressions a l'àrbitre, invasió al camp i intervenció de la força.

Francament, no podem admetre actituds i procedirs com els produits en aquest partit, i menys quan l'encontre és de primera categoria, els clubs de la qual haurien de donar exemple a les categories inferiors.

El Badalona fou qui primer va marcar quan ja es portaven 35 minuts del primer temps; l'aconseguí Xiol en rematar una passada de Sanç.

Fins al moment de produir-se el punt el joc fou molt anivellat, però a continuació el Badalona començà a pressionar però sense resultat.

Dos minuts abans d'acabar-se el primer temps l'Espanyol aconseguí empatar gràcies a una bala que Iriondo llurà a Padrón, i aquest la rematà a la xarxa.

En iniciar-se el segon temps, hom observa que l'Espanyol ha sortit amb la disposició d'aconseguir la primera victòria del torneig. Amb tot, el joc s'esvolà sense que el resultat variés, i fins al cap de 30 minuts no obtingué l'Espanyol l'empat: Prat llançà una bala *sobre gol* i es produí un moment de confusió fins que Iriondo endinsà la pilota a la xarxa.

Aquest punt provocà una protesta dels jugadors del Badalona, els quals allegaven l'existència d'un fould, i les coses s'agreujaren de tal manera, que l'àrbitre expulsà Garriga del terreny de joc, sembla a conseqüència d'una agressió. Hi hague invasió del camp pel públic, al qual la força féu retirar.

Això féu que els ànims s'exaltessin, i d'aquí que les coses anessin cada vegada pitjors, fins que, quan marcaven una tres minuts per a acabar, un nou còrner contra el Badalona, bloc...at fluix per Novos, l'aprofità Iriondo per marcar el tercer gol de l'Espanyol.

De l'equip vencedor destacaren Mas, a la defensa; Ciluentes i Cristià, a la ratlla de mitjos, i Padrón i Iriondo, de la davantera. També Bosch i Prat compliren bé, i Edelmiro mostrà trobar-se baix de forma. El Badalona, molt bé el seu tercet defensiu, i Serracant i Menna, dels mitjos. Betancourt destacà de la davantera.

Arbitrà Vilalta, a les ordres del qual els equips s'arrenglerareu així:

Badalona: Noves, Borràs, Martín, Camacho, Serracant, Menna, Betancourt, Xiol, Sanz, Garriga i Torres.

Espanyol: Fournier, Hereter, Mas, Ciluentes, Soler, Cristià, Prat, Edelmiro, Iriondo, Padrón i Bosch.

Ela resultats de diumenge

Campionat de Catalunya primera categoria

Barcelona-Sabadell, 3 a 2.
Badalona-Espanyol, 1 a 3.
Girona-Júpiter, 0 a 2.

La puntuació

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	Pt.
Barcelona	3	3	0	0	16	2	6
Espanyol	3	1	2	0	7	5	4
Sabadell	3	1	1	1	7	5	3
Girona	3	1	1	1	5	6	3
Júpiter	3	1	0	2	2	13	2
Badalona	3	0	0	3	3	9	0

Campionats d'arreu de la Península

CASTELLA-CANTABRIA I ARAGÓ

Racing-Zaragoza, 3 a 1.
Athletic-Valladolid, 0 a 0.
Logroño-Madrid, 1 a 4.

COPA BASCA

Osasuna-Athletic, 3 a 1.
Baracaldo-Alavès, 4 a 0.
Irún-Donòstia, 3 a 4.

GALÍCIA I ASTÚRIES

Avilès-Celta, 3 a 3.
Racing-Deportivo Coruña, 1 a 3.
Sporting-Oviedo, 2 a 3.

VALÈNCIA I ANDALUSIA

Betis-Múrcia, 3 a 0.
València-Llevant, 1 a 0.
Hèrcules-Sevilla, 4 a 1.

Campionat de Catalunya de primera categoria Grup B

Primer grup

Sants-Sant Andreu, 2 a 1.
Martinenc-Noia, 7 a 0.
Reus-Santboià, 3 a 0.

Segon grup

Europa-Tàrrega, 3 a 3.
Sant Cugat-Manresa, 1 a 3.
Terrassa-Horta, 5 a 1.

Tercer grup

Mollet-Calella, 1 a 1.
Euro-Granollers, 3 a 2.
Poble Nou-Palafrugell, 5 a 0.

LA PUNTUACIÓ DESPRÉS DE LA SEGONA JORNADA

Primer grup

Sants, 4 punts.
Martinenc, 4.
Sant Andreu, 2.
Reus, 2.
Santboià, 0.
Anoia, 0.

Segon grup

Terrassa, 4 punts.
Europa, 3.
Manresa, 2.
Horta, 2.
Tàrrega, 1.
Sant Cugat, 0.

Tercer grup

Euro, 4 punts.
Calella, 3.
Granollers, 2.
Poble Nou, 2.
Mollet, 1.
Palafrugell, 0.

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA
Per un treball segurat recordeu sempre
CASELLES - Sta. Anna, 4

A GIRONA

El Júpiter aconsegueix batre brillantment el Girona per dos gols a cap

Un resultat sorpresa? Pels que no presenciaren la partida jugada abans-d'ahir a Vista Alegre, sí; però no per a nosaltres, que fórem testimonis de la manera com va desenvolupar-se el joc.

El Girona havia de perdre en el seu propi camp contra el Júpiter. El públic gironí se sentia catalista tota la setmana, i malgrat aquell puntet d'optimisme que mai no abandona els incondicionals i la lògica—com si n'hi hagues en futbol!—, *sabia* que perdria. Recordava que els minyons del Poble Nou no havien perdut una sola partida a Girona de molts mesos ençà, i com aquells jugadors de joes d'atzar, que pel sol fet de trobar un gat negre al seu camí ja es consideren batuts, el públic gironí, en acarar l'equip local amb el Júpiter, de molt abans de començar el joc ja es donava per vençut.

Què hi farem! Els presagis s'han complert. El Girona ha estat batut *en el seu propi terreny* pel Júpiter, per la senzilla raó que els barcelonins han *fet*nit una bella partida, molt superior als seus antagonistes. Així sense eufemismes. Ha guanyat el que ha *jugat millor*.

Arbitrà Comorera, impecablement.

Els equips foren: Júpiter: Solà, Daniel, Bayo, Font, Rosalenc, Bardina, Diego, Ferpinyà, Garcia, Va i Cases.

El Girona: Piany, Bussot, Torredeflot, Castelló, Prieto, Madern, Ferrer, Balmanya, Xifreu, Clarà i Pagès.

Comença la partida jugant el Girona a favor del *sol*: joc alt i sense efectivitat, al centre del terreny.

Xifreu inaugura el xut: passa alt. Prieto, que avui substitueix Castelló, que ha passat a l'ala dreta, serveix pilotes amb l'entusiasme peculiar en ell, però la davantera local no hi ha manera que s'entengui. Anotem un bon centre de Pagès, que Ferrer remata de cap fora del marc.

Al cap de 21 minuts de joc, unes mans de Torredeflot prop de mig camp fan que Cases reculli la bala, centri a l'àrea de penal i Garcia, d'un cop de cap magnific, aconseguint marcar el primer gol per al seu equip.

La davantera barcelonina juga estrapendament, sobresortint, si és possible, l'ala dreta, Rosalenc es fa amo del camp, anullant completament la davantera gironina, que no hi ha manera que coordini les jugades, i serveix pilotes que és un gust... pels incondicionals del Poble Nou.

A dos minuts del gol anterior, Diego passa ras a Garcia, que prop del marc empalma una "punta" que val el segon gol.

El Júpiter segueix lluitant de valent, malgrat que els mitjos i defenses gironins compleixen, sobretot els últims, que treuen pilotes a desdir. En una sortida retardada de Piany, Garcia li ta passar *la pilota* per sobre el cap, i quan el gol) semblava imminent, Bussot s'interposa guanyant-se una bona ovació.

I amb una lleugera pressió dels fusraters s'acaba la primera tanda de joc.

La segona part ha estat una continuació de les característiques de l'anterior. Un home, Rosalenc, ajudat amb eficàcia *per mitjos* ales, ha trossejat fatalment la davantera gironina, la qual encara deu estar buscant la cohesió, que no trobà en tota la tarda.

El joc ha estat força anivellat. Potser el Girona ha dominat lleugerament, però el Júpiter no ha defallit, aguantantse ferm i posant repetides vegades en perill el meta defensat per Piany. Solament els deu minuts últims, una enèrgica reacció gironina ha acorralat els del Poble Nou, els quals s'han defensat desesperadament amb energia i encert, desfent les poc coordinades jugades dels gironins.

Comorera ha arbitrat molt bé. I aquí's permès remarcar que el públic ha estat sempre correctissim, palesant que quan l'equip contrari juga més que el local i l'àrbitre compleix bé la seva comesa, sap ésser el més esportiu dels públics.

Repetim: el Júpite ha jugat millor que el Girona i ha guanyat. Salvem, però, de la derrota gironina Bussot, Torredeflot, Prieto i Pagès. Els jugadors del Júpiter tots han estat molt bé, sobresortint Rosalenc, que fou el millor jugador dels vint-i-dos.—*L. Bita.*

Frontó Principal Palace
Avui, dimarts. Tarda, a les 4'15
OLAVEAGA - GARMENDIA
contra
RENTERIA - URIONA II
Nit, a les 10'15
OSA I - TEODORO
contra
SEGUNDO - UGALDE

NATACIÓ

Diumenge a Terrassa

L'equip femení del C. N. Barcelona s'adjudicà definitivament el "Trofeu Mare Nostrum"

Una bona organització del Club Femení i d'Esports i un esclatant èxit d'espectadors

Festival del C. N. Atlètic amb motiu de la festa major de la Barceloneta i primera jornada del Campionat Social del C. E. Mediterrani

No recordem haver presenciat un festival de natació a la piscina del C. N. Terrassa que no hagi assolit un gran èxit d'espectadors. Aquest és un fet que ens ha agradat de remarcar en cada ocasió que la nostra tasca ens ha portat per aquella piscina amb una mena d'amagat desig que aquella manifestació d'esportivitat fos imitada per la resta d'aficionats de cada piscina catalana. El dia que els nostres nedadors siguin encoratjats per l'escalf de milers d'espectadors com ho són a Terrassa, aquell dia podrem dir que a la ii ens hem despertat l'esport de la natació.

Segurament que trobarem que no és gaire a propòsit començar amb aquest paràgraf la ressenya d'un festival en el qual el C. N. Terrassa no juga altre paper que el fet de prestar la piscina, però és que una vegada més hem estat impressionats pel bell espectacle que oferia el diumenge passat la piscina terrasenca, amb motiu de celebrar-s'hi el festival femení Trofeu Mare Nostrum, i a qui no conegui la piscina del C. N. Terrassa li direm que és una piscina per l'estil de la del C. N. Barcelona, de 33 m. de llarg per 14 m. d'ample, i amb una espaiosa graderia d'una cabuda total d'unes tres mil persones. Donc bé, amb aquestes característiques de gran piscina, el diumenge passat calgué tancar la porta d'accés perquè era materialment impossible d'encabir-hi més espectadors. Aquest és el primer cas que els passa: desitgem sinceralment que no sigui el darrer.

Es cert que el festival que s'hi celebrava bé mereixia aquest acolliment. Es tractava d'un festival femení, organitzat pel Club Femení i d'Esports i amb participació de les millors nedadores catalanes. Era el segon any del "Trofeu Mare Nostrum". El primer obtingué un bon èxit; el d'enguany podem dir que el superà. El Club Femení i d'Esports pot restar plenament satisfet del resultat obtingut; per la nostra banda els agraïm en gran manera aquesta lloable tasca en pro del desenrotllament de la nostra natació femenina.

Enguany deixaren de participar-hi els representants de Madrid i València, però en compensació hi debutaren els equips del C. N. Sabadell, C. N. Reus Ploms i un equip de les Balears.

L'equip del C. N. Barcelona, format per les germanes Carme i Enriqueta Soriano i Montserrat Ros, va renovar fàcilment la seva victòria, adjudicant-se definitivament el "Trofeu" per haver-lo guanyat dos anys seguits.

En segon lloc es classificà l'equip del Club Femení i d'Esports, integrat per les germanes Vallès, Albert i París, el qual evidencià un franc progrés en totes les participants, i principalment les menudes Montserrat i Nuri Vallès, que van causar una excellent impressió per la gran facilitat amb què neden. Esperem que, creixin una mijneta més, i aleshores parlarem d'elles. El C. N. Reus Ploms assolí un magnific tercer lloc, per mitjà de les senyoretes Tella Sardà i Suazo, les quals en el seu debut en les lluites esportives ieren un paper molt acceptable.

La representació balear, representada per les germanes Guàrdia i Bernhardt, n... ll un digne quart lloc. En la cursa de cent metres braça de pit Carme Guàrdia va millorar el record balear, deixant-lo establert en 1 minut 50 segons 8-10. Aquesta menuda solament té onze anys i molt bona voluntat; amb aquestes dues condicions es pot arribar molt lluny. Ella té la paraula.

Els resultats assolits foren així:

33 metres lliure infantil, social:
Montseny, 41" 3-10; I. Boixadora, 43" 8-10; Pesseguer, 44" 2-10.

66 metres lliure, debutants:
Altirriba (C. N. T.), 1' 18" 2-10; Cascante (C. N. S.), 1' 20" 2-10; Vall (F. F. E.), 1' 27" 2-10.

100 metres braça, Mare Nostrum:
E. Soriano (C. N. B.), 1' 48"; C. Guàrdia (C. R. P.), 1' 50" 8-10 (rècord balear); C. Albert (F. F. E.), 1' 55"; Tella (C. N. R. P.), 2' 2" 8-10; Miquel (C. T. N.), 2' 9".

100 metres braça, debutants:
Mercader (C. N. S.), 1' 48" 2-10; Carpentier (C. F. E.), 2' 5" 6-10; Albert II (C. F. E.), 2' 15" 8-10.

100 metres braça, Mare Nostrum:
C. Soriano (C. N. B.), 1' 42" 1-10; M. Vallès (C. F. E.), 1' 40" 8-10; M. Vallès (C. F. E.), 1' 40" 8-10; Sardà (C. N. R. P.), 2' 8" 4-10; Altayó (C. T. N.), 2' 21".

100 metres lliure, debutants:
Laurent (C. F. E.), 1' 44", Mencerrer (C. F. E.), 1' 50" 2-10.

100 metres lliure, Mare Nostrum:
M. Ros (C. N. B.), 1' 25"; A. Parés (C. F. E.), 1' 36" 2-10; Suazo (C. N. R. P.), 1' 58"; Pinyol (C. T. N.), 2' 58"; 8-10; Guàrdia (C. R. P.), 3' 13" 4-10.

50 metres lliure, debutants:
M. Vallès (C. F. E.), 45" 7-10; Cardellach (C. T. N.), 55" 8-10; Cascante (C. N. S.), 58" 6-10.

3 per 100 estils vallecanenc, Mare Nostrum:
C. N. B.: C. Soriano, E. Soriano, M. Ros, 5' 4" 8-10.
C. F. E.: M. Vallès, Albert I., A. Parés, 5' 28" 8-10.
C. N. R. P.: Sardà, Tella, Suazo, 6' 11" 4-10.
C. R. P.: Bernhardt, C. Guàrdia, P. Guàrdia, 6' 25" 8-10.
C. T. N.: Altayó, Miquel, Pinyol, 6' 49" 4-10.
U. F. E.: N. Vallès, Carpentier, Mencerrer, 2' 42" 2-10.

3 per 50 estils, rellevaments:
Femení - Sabadell: Albert II, Mercader, Cascante, 2' 51" 2-10.

A LA PISCINA DE MONTJUIC

CAMPIONATS SOCIALS DEL C. E. MEDITERRANI

MUNTANÉ, CAMPIO DE SALTS DE CLUBS MODESTOS

Diumenge al matí, a la piscina de Montjuic, va celebrar-se la primera jornada del Campionat social del C. E. Mediterrani i la final del concurs de salts de clubs modestos, en el qual es disputava el Trofeu President de la República.

El festival va assolir un gran èxit de participants; en quasi totes les curses calgué celebrar diverses sèries, i algunes d'elles foren molt disputades.

En l'actuació esportiva cal remarcar en primer lloc la de Ll. Muñoz, el qual va vèncer netament en la cursa de 200 metres braça de pit i en la dels 50 metres estil lliure, i la de Ruiz II en els 400 metres estil lliure.

En la final del Concurs de Salts Muntaner, del C. E. Mediterrani, va assolir el primer lloc, després d'una magnifica exhibició, en la qual demostrà les excellents condicions que posseeix per a aquesta difícil especialitat.

En el transcurs d'aquest festival es jugà un partit de water-polo corresponent al campionat de Catalunya, tercera categoria, entre els equips del Barceloneta A. C. i el C. N. Barcelona (equip A), vencent l'equip del Barcelona per tres gols a un, després d'un encontre jugat amb extremada duresa.

Els resultats obtinguts foren:

400 metres lliure:
1. Ruiz II, en 6 m. 53 s.
2. Florença, en 6 m. 59 s.
3. P. Muñoz, en 7 m. 9 s. 4-5.
4. Blanch, en 7 m. 29 s.
5. Florit, en 7 m. 30 s.

Es classificaren fins a deu nedadors.

200 metres braça de pit:
1. Ll. Muñoz, en 3 m. 23 s.
2. Guién, en 3 m. 45 s.
3. P. Muñoz, en 3 m. 58 s.
4. Cuesta, en 4 m. 3-5.
5. Arné, en 4 m. 4 s. 3-5.

Es classificaren fins a onze nedadors.

50 metres dors:
1. Carrasco, en 43 s.
2. Latorre, en 46 s. 2-5.
3. Cuesta, en 51 s.
4. Belmonte, en 51 s. 1-5.
5. Blanch, en 55 s.

Es classificaren fins a vuit nedadors.

50 metres infantil (lliure):
1. Padrós, en 44 s. 1-5.
2. Ruiz III, 45 s.
3. Liaño, en 51 s.
4. Córdova, en 1 m. 4-5.

50 metres lliure:
1. Ll. Muñoz, en 32 s. 3-5.
2. Castellà, en 34 s.
3. Florenza, en 34 s. 1-5.
4. Sánchez, en 34 s. 2-5.
5. "Ex-aequo": Poc i Ruiz II, en 36 segons.

Classificació salts Festival Clubs Modestos
1. Muntaner, C. E. M., 50 m. 7 punts.
2. Lamura, B. A. C., 37 m. 4 punts.
3. Guàrdia, B. A. C., 34 m., 8 punts.
4. Cervera, C. N. M. N., 29 m., 1 p.
5. Isard, B. A. C., 21 m., 0 punts.
6. Bel, C. E. M., 17 m., 5 punts.

A LA PISCINA DELS BANYS DE SANT SEBASTIÀ

FESTIVAL ORGANITZAT PEL C. N. ATLETIC AMB MOTIU DE LA FESTA MAJOR DE LA BARCELONETA

Amb motiu de la festa major de la Barceloneta se celebrà diumenge al matí a la piscina dels Banys de Sant Sebastià un interessant festival de natació sota l'organització del C. N. Atlètic.

El festival fou presenciat per un gran nombre d'espectadors, i en ell es veien

FRONTÓ PRINCIPALITATS
AVUI, DIMARTS
Tarda, a les quatre
CHIQUITO BILBAO - VILLARO
contra
AZURMENDI - ABADOLO
Nit, a les 10'15
QUINTANA IV - PEREA
contra
ZARRAGA - URIAMURO
Detalls per carteles

ELS ESPORTS

en pugna els millors esportius actuals de la nostra natació.

La cursa més disputada fou la dels 200 metres estil lliure, en la qual Cairol, del C. N. Barcelona, va assolir el primer lloc, després d'una dura lluita amb Olmos, del Barceloneta, i Salvo, de la F. A. E. E. T.

Navarro va guanyar netament els 100 metres braça de pit, i en la categoria infantil Mary Bernet, Farell i Minyana foren els tres primers dintre el gran nombre de menuts participants.

El C. N. Atlètic, com a organitzador del festival, va apuntar-se un bon èxit.

Els resultats foren així:

50 metres braçada de pit (infantil):
1. Cànoves III, B. A. C., 43 s. 2-10.
2.—P. Isach, C. N. C., 45 s. 2-10.
3.—Savador, C. N. C., 50 s. 2-10.
4.—Castelló, B. A. C., 1 m. 5 s. 0-10.
5. Romeu, B. A. C., 1 m 7 s. 8-10.

100 metres dors:
1.—Salines, B. A. C., 1 m. 24 s.
2. Bonacasa, C. N. B., 1 m. 24 s. 2-10.
3. Bosch, FAEET, 1 m. 33 s. 8-10.
Segueixen fins a sis classificats.

100 metres braça de pit:
1.—Navarro, C. N. B., 1 m. 25 s.
2.—Roda, B. A. C., 1 m. 27 s. 4-10.
3.—Blanes, FAEET, 1 m. 27 s. 4-10.
Segueixen fins a 15 classificats.

50 metres lliure (infantil):
1.—Farell I, C. N. C., 36 s.
2.—Salvador, C. N. C., 36 s. 8-10.
3.—Fontanals, C. N. C., 37 s.
Segueixen fins a 30 classificats.

200 metres lliure:
1.—Cairol, C. N. B., 2 m. 31 s.
2.—Olmos, B. A. C., 2 m. 35 s. 8-10.
3.—Salvo, FAEET, 2 m. 36 s. 8-10.
4.—Canela, C. N. B., 2 m. 39 s.
5.—Bernal II, C. N. A., 2 m. 40 s.
Segueixen fins a 36 classificats.

50 metres dors (infantil):
1.—Minyana, C. N. A., 45 s. 1-10.
2.—Fontanals, C. N. C., 48 s.
3—Farell I, C. N. C., 48 s. 4-10.
4.—Adiego, C. N. C., 51 s. 4-10.
5.—Lati, B. A. C., 53 s.

50 metres lliure (femení):
1.—Bernet, C. N. A., 37 s.
2.—Granicher, C. N. B., 38 s. 8-10.
3—Fernàndez, C. N. B., 41 s. 6-10.
4.—Artal, C. N. B., 42 s.
5.—T. Arnal, C. N. A., 44 s. 3-10
Segueixen fins a 9 classificats

Rellevaments 3 x 50:
1.—C. N. R., 2 m. 32 s. 7-10.
2.—C. N. A. (a), 2 m, 41 s. 2-10.
3.—FAEET, 2 m. 42 s. 1-10.
4.—C. E. M., 2 m. 48 s.
5.—C. N. C. (a), 2 m. 54 s.
Segueixen fins a 10 equips.

Rugby

Inauguració oficial de la temporada

Primera jornada de la Copa "Tardor"

Enguany, i tenint en compte la proximitat de l'encontre internacional que l'equip català ha de disputar al mateix nacional d'Alemanya, hom ha cregut convenient donar començ oficial a la temporada en una època no acostumada en el nostre esport. A tal fi, l'organització de la copa "Tardor" omple la necessitat que comporta la peremptorietat d'aquest començ, car, ultra servir per entretenir als equips en visites a les properes competicions, ha de donar als elements seleccionables aquella seguretat en la borsada de la pròpia forma per tal de defensar amb dignitat els colors de la incipient Federació Catalana davant els *potents teutons.*

El passat diumenge, doncs, s'inaugurà oficialment la temporada de rugby a Catalunya, portant-se a terme la primera jornada de la copa "Tardor". El programa comprenia tres partits: Barcelona-Joventut, Albigesos-B. U. C. i Cornellà-Santboiana.

El matex "clou" de la jornada era, indubtablement, l'encontre que havien de lliurar els campions i sots-campions de Catalunya al camp que el CADCI posseeix a la Bordeta, i, en efecte, així ocorrí. El Cornellà, mancat d'alguns dels més destacats elements del seu primer quinze, oposà seriosa resistència als campions durant els primers moments de la primera part i guanyà tota la segona represa, si bé els moments de defallença que evidenciaren a les acaballes del primer temps fou suficient per atorgar als seus antagonistes una clara victòria que, per altra part, no sorprengué ningú.

L'encontre, no obstant els moments d'innegable interès que oferí, no fou pas el de més emoció dels que ens han deparat aquests contrincants. Es pot allegar que al bell començ, de la temporada no es poden exigir filigranes a homes que encara no han trobat el seu "moment", i això és cert; amb tot, la veterania dels uns i l'entusiasme acompanyat d'una classe estimable dels altres poden produir en tot moment una lluita bon xic més interessant que la que ens oferí el partit que comentem. A més, la gran resa innecessària, aquest cranc del rugby català, desllueix un xic la contesa: els que amb més violència jugaren? no sabem pas quins esmentar, car tots ho feren el que pogueren, si bé és de remarcar que els més perjudicats resultaren els del Cornellà, potser per estar aquests mancats de veterania o possessió els camps en un grau excessiu. Creiem obligat insistir novament en aquest punt a risc de fer-nos pesats, car creiem que emprant la violència o els recursos de mal caràcter no es fa més que donar la raó a aquells que pugnen per desacreditar el rugby amb allò que "és joc per a feres" o "esport de cafrials" o tantes d'altres barbaritats que ens han ferit l'orella en més d'una ocasió i que els nostres jugadors haurien de desmentir emprant en tot moment una actitud que, no per digna, fóra menys viril.

L'encontre es disputà a dos quarts de cinc de la tarda, arrenglerant-se els equips, a les ordres del senyor Masdeu, en la forma següent:

Cornellà: Minguet, Ruiz, Vidal, Cortada, Lafaja, Mayor, Alonso, Degà, Gual, Blanes, Baltasar, Benes, Cabezas (2), Pons (3) i Badia. Per la Santboiana: Elies, Martí, Balcells, Vilar, Bisbal II (6), Manel, Riera, Bisbal I, Martí I, Garrigosa I (3), Massoni (5), Faura, Déu, Nuvials, Garrigosa II, i a la segona part Comes (3).

L'altre encontre celebrat - esdevingué també força interessant per servir de presentació a l'equip dels Albigesos, que, pertanyent i sota el patronatge d'Estat Català, componen diverses de les primeres figures del nostre rugby. En efecte, els coneguts asos Vilaespasa, Aguilar, Blasco, Puigdevall, Masdeu i Nicollet, tots ells elements que han militat en les files del F. C. Barcelona, són des d'aquest moment defensors dels blancs de l'estrella junt amb altres elements de valua, formant un conjunt que evidentment pot aspirar als més alts honors.

Acarats als nois del BUC, evidenciaren que a mesura que actuïn poden fornir excellents actuacions. Els del BUC, que com a bons estudiants són indisciplinats, actuaren amb la seva habitual desorientació, no obstant la qual han demostrat que poden ésser "algú" en el rugby català si es prenen la cosa amb una mica de serietat, car compten amb estimabilíssims elements, d'excellents condicions naturals per a practicar amb eficiència el nostre esport.

L'encontre tingué lloc al matí al terreny del CADCI, arrenglerant-se els equips, sota la direcció de l'àrbitre senyor Puig, de la manera següent:

BUC: Sancho (3), Ciscar II (3), Nubiola, Boy, Massip, Vives, Ciscar I, Borrell, Collado, Jiménez, Pérez, Mestres, Bargunyó, Cols i Clariana: , pels Albigesos: Vilaespasa, Nicollet (6), Blasco, Cunyat (3), Torres (6), Moixi, Puigdevall, Badia II, Aguilar (6), Gallardo, Rossini, Masdeu, Ruiz i Forner.

I finalment l'encontre que havien de disputar els equips del Barcelona i Joventut no es portà a terme per haver demanat el Barcelona amb anterioritat un ajornament per trobar-se en plena reorganització del seu quinze, un xic afeblit amb el traspàs dels seus millors equipiers als Albigesos. La data de l'encontre es farà pública oportunament.

Resumint, un bon començ de temporada.

REGUR

RESULTATS TECNICS

Albigesos, 21-BUC, 6.
R. C. Cornellà, 5-U. E. Santboiana, 18.
F. C. Barcelona-A. E. Joventut (ajornat).

AUTOMOBILISME

LA DARRERA CURSA DE LA TEMPORADA

HANS STUCK, SOBRE "AUTO-UNION", VA ADJUDICAR-SE LA CURSA MASARYK :: FAGIOLI FEU LA CURSA MES RAPIDA. UN ACCIDENT MORTAL

Brno, 30. — Sobre un recorregut de 495'414 quilòmetres, corresponents a 17 voltes del circuit Masaryk, s'ha disputat avui la darrera gran cursa automobilística de la temporada, amb la participació de totes les més importants cases productores de cotxes de cursa, al volant dels quals es trobaven els més renomenats asos internacionals. La cursa, pel fet de participar-hi els principals protagonistes del G. P. d'Espanya, adquiria un caràcter de revenja, i Hans Stuck von Villiets, que a Lasarte no tingué sort, ha estat el brillant guanyador damunt "Auto-Union", que ha tornat a la victòria després d'unes curses que per causes diverses no li foren favorables. El triomfi del popular pilot alemany ha estat regularíssim, puix que durant tota la cursa ha demostrat una neta superioritat damunt dels altres participants. Darrera de Stuck s'han classificat Fagioli, sobre "Mercedes", i Nuvolari, que amb el nou sis cilindres "Maserati" ha efectuat una cursa regularíssima i fins a la darrera volta ha sostingut una lluita aferrissada amb Fagioli, per al segon lloc. El príncep Leiningen, en classificar-se quart amb "Auto-Union", ha completat l'èxit de l'esmentada marca, i Varzi, amb "Alfa Romeo", tot i disposant d'un cotxe menys ràpid, s'ha col·locat cinquè.

En la categoria fins a 1.500 c. c., la victòria ha correspost a l'italià Farina, qui amb "Maserati", en les darreres voltes ha pogut conservar una quarantena de segons d'avantatge damunt Burgaller, que s'ha classificat al segon lloc, precedint Schmidt. Tots dos corredors pilotaven cotxes "Bugatti". Tots els records han estat batuts.

* * *

Durant els entrenaments oficials, el corredor txec Branzdil ha mort a consequència d'un accident. Cal remarcar que la seva mort hom la considera deguda, més que a un accident, a un suïcidi, puix que precisament el dia abans dels entrenaments Branzdil havia estat detingut sota l'acusació d'haver estafat a una senyoreta de Praga la quantitat amb la qual, segons sembla, adquirí un "Maserati". Branzdil, per haver-s'hi interessat uns amics seus, fou després alliberat provisionalment, amb el fi de permetre-li de prendre part a la cursa, i entretant es comprovaria si l'acusació era fundada. Com bon dia més amunt, hom té la convicció que veient-se descobert, i amb la perspectiva d'anar a parar a la presó, Branzdil ha preferit matar-se.

* * *

Resultats de la cursa:

Cotxes de més de 1.500 c. c. 17 voltes: 495'414 quilòmetres.
1. Hans Stuck von Villiets (Auto-Union), 3 h., 53 m. i 27 s. (Mitjana 127'440).
2. Luigi Fagioli (Mercedes), 3 h., 56 m. i 24 s.
3. Tazzio Nuvolari (Maserati), 3 hores, 57 m. i 14 s.
4. Príncep Leiningen (Auto-Union)
5. Achille Varzi (Alfa Romeo), etcètera.

Cotxes fins a 1.500 c. c. 15 voltes: 437'130 quilòmetres.
1. Farina (Maserattí), 3 h., 58 m. i 49 s. (Mitjana 109'800).
2. Burgaller (Bugatti), 3 h., 59 m. i 32 s.
3. Schmidt (Bugatti), etc.

La volta més ràpida ha estat efectuada per Luigi Fagioli sobre "Mercedes-Benz", en el temps de 13 minuts i 25 segons, millorant de més d'un minut el record de Chiron.

Atletisme

L'ACTIVITAT ATLÈTICA DE DIUMENGE A LA BARCELONETA, GRANOLLERS I SANT MARTÍ DE PROVENÇALS A LA BARCELONETA

La B. C. C. Avant, de la Barceloneta, va organitzar una volta a aquella barriada en un circuit de cinc quilòmetres.

Lluís Miró, de la F. A. E. E. T., vencedor dies enrera de la Volta del Districte IV, va refermar la seva classe, guanyant brillantment la prova de diumenge.

La classificació fou la següent:

1. — Lluís Miró, de la F. A. E. E. T., 15 m. 29 s.; 2. — Antoni Bondia, del F. A. E. G. E.; 3. — Josep Alcaina; 4. — Francesc Devesa; 5. — Josep Esteller; 6. — Guillem Baró, fins a 97 classificats.

A GRANOLLERS

Matx A. E. Granollers-F. C. Barcelona

Al camp del Granollers tingué lloc un interessant festival d'atletisme en el qual prengueren part el F. C. Barcelona i l'Agrupació Excursionista de Granollers.

El resultat de les proves ha estat el següent:

100 metres:
1. Aracil (B.), 11" 1-5.
2. Etter (B.), 11" 2-5.
3. Dorsé (G.).
4. Torrebadell (G.).

400 metres:
1. Roca (B.), 57" 2-5.
2. Pujol (G.), 1' 1-5.
3. Piera (G.).
4. Llach (G.).

1.500 metres:
1. Payret (B.), 41' 41" 4-5.
2. Montsant (G.), 5' 6" 2-5. (Rècord social.)
3. Villanueva (B.).
4. Jover (G.).

Salt d'alçària:
1. Lorenzo (B.), 1'65 m.
2. Font (B.), 1'61 m.
3. Llach (G.), 1'40 m.

Salt de la perxa:
1. Lorenzo (B.), 3'20 m.

Llançament del pes:
1. Farinyes (B.), 9'86 m.
2. Aranda (G.), 9'83 m.
3. Roca (BB), 9'56 m.
4. Espar (G.), 8'81 m.

Llançament del disc:
1. Farinyes (B.), 31'48 m.
2. Fernàndez (B.), 30'15 m.
3. Font (B.), 28'80 m.
4. Aranda (G.), 27'94 m.

Llançament de la javelina:
1. Etter (B.), 51'25 m.
2. Fernàndez (B.), 47'60 m.
3. Riera (G.), 32'60 m.
4. Lorenzo (B.), 28'46 m.

Rellevaments 4 per 100:
1. F. C. Barcelona (Font, Lorenzo, Etter, Aracil), 49".
2. A. E. G. (Dorsé, Aranda, Piera, Espar), 54".

El cronometratge, a càrrec d'Acció Atlètica, perfecta.

A S. MARTÍ DE PROVENÇALS

Matx U. G. E. Badalona-C. A. Martinenc

Al camp del carrer de Sant Joan de Malta, se celebrà l'anunciat matx entre els dos cercles esmentats, que es va decantar a favor dels martinencs.

Les classificacions foren les que segueixen:

80 metres:
1. — Heras R., C. A. M., 10" 1-10; 2. — Bantís, C. A. M.; 3. — Guàrdia, U. G. E. B.; 4. — Heras, J., C. A. M.; 5. — Company, U. G. E. B.; 6. — Oliver I, U. G. E. B.

800 metres:
1. — Noguer, C. A. M., 2' 12" 1-5; 2. — Rosés, U. G. E. B.; 3. — Valls, A., C. A. M.; 4. — Antuné, C. A. M.; 5. — Teixidor, U. G. E. B.; 6. — Mañoz, U. G. E. B.

Pes:
1. — Bantís, C. A. M., 10'05; 2. — Figols, J., C. A. M., 9'67; 3. — Guàrdia, U. G. E. B., 9'41; 4. — Gol, U. G. E. B., 9'34; 5. — Bertran, U. G. E. B., 8'90; 6. — Sanç, C. A. M., 7'93.

Llargada:
1. — J. Valls, C. A. M., 5'79; 2. — Heras, J., C. A. M., 5'72; 3. — Company, U. G. E. B., 5'70; 4. — Bantís, C. A. M., 5'69; 5. — Gibert, U. G. E. B. 5'38; 6. — Desfoteu, U. G. E. B., 5'26.

300 metres:
Almerich, C. A. M., 40" 2-5; J. Valls, C. A. M., 40" 3-5; Bertran, U. G. E. B., 41"; Desfoteu, U. G. E. B., 41"; Miralles, U. G. E. B., 44" 1-5; Casals, C. A. M.

Alçària:
Heras, J., C. A. M., 1'50; Figols, C. A. M., 1'45; Traité, U. G. E. B., 1'45; Company, U. G. E. B., 1'40; Gibert, U. G. E. B., 1'30; López, C. A. M., 1'35.

Disc:
1. — Guàrdia, U. G. E. B., 26'29; 2. — Casajoana, U. G. E. B., 26'85; 3. — Figols, J., C. A. M., 26'66; 4. — Gol, U. G. E. B., 26'58; 5. — Valls, J., C. A. M., 24'13; 6. — Sanç, C. A. M., 22'28.

Rellevaments olímpics:
1. — C. A. M. (Nagués, Valls, I., Almerich, Heras, R.), 2'52" 3-5; 2. — U. G. E. B. (Gibert, Bertrand), Guàrdia, Orriols.

Puntuació final:
1. Club Atlètic Martinenc, 87 punts.
2. Unió Gimnàstica Esportiva Badalona, 64 punts.

De Moscou a Barcelona

Ladoumègue intentarà batre el rècord mundial dels 1.500 metres a l'Estadi de Montjuïc

Hom anuncia la participació del professional Jules Ladoumègue—suara traslladat a l'Estadi Dinamo, de Moscou—en un festival patrocinat pel nostre collega "El Mundo Deportivo", i organitzat pels amateurs del C. E. Badalona, que tindrà lloc els dies 20 i 21 d'octubre, segons les notícies barcelonines, o el dia 26 (dia feiner), segons notícies parisenques.

Tenint en compte la situació especial del recordman mundial, cal que la Federació vetlli per la intangibilitat del codi de l'amateur. Recordem a la Federació Catalana o Espanyola l'acord pres aquests dies per la Federació Francesa, pel qual autoritza Ladoumègue a intentar batre rècord mundials, amb l'ajuda d'atletes amateurs, sempre que aquell s'obligui a córrer sense que ningú pagui diners per a presenciar el seu esforç.

Voldríem fer constar que, amb aquestes ratlles, no volem minvar l'èxit del festival patrocinat pel nostre company. Voldríem, això sí, que es desenvolupés en un aspecte, o totalment amateur, o totalment professional: comès de llei.

ELS CAMPIONATS DE CATALUNYA FEMENINS AJORNATS

Per dificultats sorgides a darrera hora, s'han ajornat vuit dies els Campionats de Catalunya femenins, que s'havien de celebrar abans-d'ahir a l'Estadi.

Aquest ajornament serà beneficiós per a aquelles atletes—bona part—que no han tingut gaire cura de l'entrenament.

Pilota Basca

AL CLUB BASCÒNIA

La temporada que va a inaugurar diumenge el Club Bascònia servirà per a donar lloc a revelar uns quants valors més de primera categoria i per a descobrir futurs jugadors d'entre els nous elements que han acudit a engruixir els rengles del Bascònia. Confiem que es produiran ambdues coses i que no trobarem a mancar els bons elements que han passat al professionalisme, i així les matinals, que tant d'interès desperten, sostindran l'expectació que les passades constituïen. Les dues reunions de diumenge, tant en una canxa com a l'altra, es ressentiren de la manca d'entrenament per part dels jugadors durant les vacances.

Els resultats foren els següents:

AL FRONTÓ NOVETATS

Capella-Canadell venceren per quaranta a trenta Batlló-Sabadell, i Arrarte-Jordà a Riera-Ribalta, per quaranta a vint-i-cinc.

En partit a pala, Aguirreurreta-Garagorri guanyaren a Carreres-Larrinaga per quaranta a vint-i-nou.

El darrer partit se l'endugueren de carrera Vázquez-Artal jugant contra Oller-Matesanz.

AL FRONTÓ DEL PALACE

Pecanins-Gama guanyaren a Boldú-Marcelo per quaranta a trenta-tres.

El tercet Salsamendi-Pérez-Escudero venceren per quaranta a trenta-dos la parella Camilo-Llach.

Renom-Recaide I, enfrontats a Lasheras-A. Steegmann, triomfaren per deu punts de diferència.

Tancà la matinal la combinació Salsamendi II-Mas i Torrents II-Steegmann (F.), el qual partit fini amb el resultat de quaranta a trenta-un a favor dels primers.

Vela

La Copa Landis del Marítim és guanyada per S. Amat

El Club Marítim inaugurà diumenge la temporada de regates de fadrer amb una destinada als petits yarbis de 12 peus, els quals disputaren la Copa Ladis, en dues proves, en cada una de les quals feren tres voltes a un triangle de boies davant del Club, en la distància total de tres milles per prova. A la segona prova, els concursants canviaren de bot, però conservant la pròpia vela. El vent era un gargallet.

En la primera prova, de sortida, agafà el cap Fatjó, seguit de Pi, Amat, Juanola, Monjo i Virgili, i arribaren al final sols amb una petita variació. El resultat fou:

Primer. — "Roger", Agustí Fatjó, en 37 minuts 49 segons; 6 punts.
Segon. — "Ala", Pere Pi, en 38' 15"; 5 punts.
Tercer. — "Sirius", Jaume Amat, en 38' 56"; 4 punts.
Quart. — "Sartel", J. M. Monjo, en 39' 27"; 3 punts.
Cinquè. — "Rap", M. Juanola, en 39' 55"; 2 punts.
Sisè. — "Cigne", Frederic Virgili, en 40' 7"; 1 punt.

En la segona prova, Juanola anà al davant en la primera volta, però a la segona el passà Amat, el qual s'adjudicà la prova. El resultat fou:

Amat, amb el "Cigne", 44' 19".
Juanola, amb el "Roger", en 44 minuts 44".
Virgili, amb el "Sirius", en 45 minuts 22".
Pi, amb el "Sartet", en 45 minuts 36".
Fatjó, amb l'"Ala", en 45' 44".
Monjo, amb el "Rap", en 46 minuts 23".

La classificació general de la regata fou la següent:

Primer. — Jaume Amat.
Segon. — Agustí Fatjó.
Tercer. — Pere Pi.
Quart. — Manuel Juanola.
Cinquè. — Frederic Virgili.
Sisè. — Josep M. Monjo.

CABRES LADILLAS INSECTICIDA PARADELL Nou de la Rambla 28 FARMACIA

MOTORS ELECTRICS
1 alternadors a particulars fins a 125 HP. Preus i marques a F. Archelaga, Rambla Santa Mònica, 16, segon

ESPECTACLES

Teatres

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica LLUIS CALVO
Tarda, 4'30, popular. Butaques des de dues pesseles: NO FALTA NAIDE
Doña Francisquita
per Teresa Planes, Matilde Martín, Joan Arnó, Llanos, Fernández, Baraja, etc. Nit, a les 10, programa mestre Brozzabal: LA GUITARRA DE FIGARO, èxit còmic, i l'èxit dels èxits
SOL EN LA CUMBRE
èxit de llibre, de música, d'interpretació i presentació. Triomf clamorós de l'extraordinari divo baríton
PAU HERTOGS
del gran tenor Joan Riba i dels eminents artistes Matilde Martín, Trini Avelli, Maria Teresa Moreno, C. Llanos, Segura, Ruiz Paris, Amenguai, etcètera. Tots els números de la meravellosa partitura del
MESTRE SOROZABAL
repetits entre ovacions delirants, i alguns fins a tres vegades
40 professors d'orquestra, 40
Dema i cada dia, els dos grans èxits del mestre Sorozabal LA GUITARRA DE FIGARO i SOL EN LA CUMBRE

TEATRE BARCELONA
Companyia de Comèdies de DIAZ DE ARTIGAS - COLLADO
Avui, dimarts, tarda, a un quart de sis: CUENTAN DE UNA MUJER. Nit, a un quart d'onze: ÈXITS dels germans Quintero
CINCO LOBITOS
Demà, dimecres, tarda:
Escuela de millonarias
A la nit:
CINCO LOBITOS

TEATRE NOU
Companyia lírica
Marcos Redondo - Antoni Palacios
Avui, dimarts, tarda, 5'30. Butaques a 2 pessetes. Localitats regalades: 0'50: LUISA FERNANDA, per A. Pardo, C. Gilbert, F. Godayol, A. Guerrató, J. Roca, i artes primer i segon de EL CONDE DE LUXEMBURGO, per C. Gilbert, A. Miras i Antonia Palacios. Nit, esdeveniment teatral. Adéu a Barcelona dels simpàtics artistes ALADY i LEPE, i l'exitós debutat
EL CANTANTE ENMASCARADO
pel seu creador, l'eminent baríton
MARC REDONDO
Es despatxa als centres de localitats

TEATRE COMIC
Companyia còmico-dramàtica de Vedrines
Primer actor i director: Joan Calvo. Primera actriu: Purita Martínez
Demà, dimecres, nit, a les 10'15, Vedrines presenta l'incomparable divo
ANGELILLO
el còlos de l'art espanyol, en la seva nova modalitat de
GRAN PROTAGONISTA
amb l'estrena de la hilarant farsa en tres actes, dividits en 11 quadres, en xats, original d'Angel Custodio i Javier de Burgo,
LA EMBRIAGUEZ DE LA GLORIA
presentem-hi part seva la companyia. En els quadres andalusos de l'obra hi intervindrà: el meravellós divo
Angelillo
Els d'assos
GUERRITA
i els notabilíssims bailadors
LOS CHAVALILLOS SEVILLANOS
acompanyats a la guitarra per Patena i cant i Roman García. Preciosa presentació. Es despatxa a comptadoria i als centres de localitats

TEATRE APOLLÓ
Companyia catalana de grans espectacles
CASALS - CLAPERA - TORRES
Avui, tarda, a les cinc:
LA BORDA
Triomf d'Assumpció Casals i Josep Clapera
Nit, a les deu:
La taverna dels valents
Magnífica presentació. Cinc decoracions noves. Interpretació insuperable. 50 personatges a escena. Emoció. Interès. Rialles. La millor companyia catalana. Demà, dimecres, tarda, a les 5:
L'ADROGUER DEL CARRER NOU
Nit, i cada nit, l'apoteòsica
LA TAVERNA DELS VALENTS
cent formidable

TEATRE ROMEA
Telf. 18691 - Companyia Teatre Lara
La companyia del Teatre Lara, de Madrid, representa cada dia, a les 5'15 i a les 10'15, la seva obra guardiolera, MADRE ALEGRIA

GRAN TEATRE ESPANYOL
Companyia de vodevils i espectacles moderns de JOSEP SANTPERE
Avui, tarda, entrada i butaca, 1 peta:
Aquesta és la que fa tres
Nit 4 cada nit:
EL BOC

COLISEUM
Avui, tarda, a les 3'45, i nit, a les 10:
PAPA, SI QUE ESTAMOS (còmica musical), REVISTA PARAMOUNT i
ESKIMO
Direcció de W. S. Van Dyke)
Producció Metro Goldwyn

PUBLI CINEMA
Sessió contínua de 3 tarda a 1 matinada. Setena, 1 pta. CURIOSITATS MUNDIALS, interessants reportatges U. F. A. SOBRE EL PROBLEMA DEL PACIFIC, documental. UN OFICIO IMPERECEDERO, documental sobre la fabricació d'estàtues de bronze. NOTICIARIS D'ACTUALITAT MUNDIAL, segons visió PARAMOUNT i ECLAIR JOURNAL: el Gran Premi de París de marxa; grans maniobres navals als Estats Units; la reina Guillermina procedeix a l'obertura del Parlament; enterrament de l'ex-ministre Jaume Carner, una tempesta destrueix les restes de Los Angeles; a Chamois surten els alpinistes a la caça de la camussa, i altres. UN PASSEIG PER MARSELLA

METROPOL
Lluria, 115 - Telefon 81222
Avui, tarda, a les 4, i nit, a les 10: el gran èxit
EL HOMBRE DEL HISPANO
per Jean Murat i Mario Bell
Preus: Dies feiners, tarda 1 pta, 2 pessetes.; dies festius, tarda, sessió contínua, 2 ptes.; nit, 2 pessetes

cine Paris
Tarda, 4'30, i nit, 9'45: REVISTA PATHE. Allison Skipworth, W. C. Fields i Baby Leroy en
UN PAR DE TIOS
REVISTA FEMENINA. Triomf de Harry Baur en la formidable producció
TRAGICA ATRACCION
amb Alice Field i Pierre Blanchar. Dilluns vinent: MI VIDA ENTERA i EL 99 DE CABALLERIA. Es despatxa a taquilla per a la sessió numerada de diumenge, tarda, a les 4'15

CINEMA ESPLAI
UN DIA EN TOKIO (Italià), ESCALADORES DE LAS CUMBRES, per Franz Schmid (num. 4 a la tarda). ESCLAVITUD, per Dorothy Jordan i Alexander Kirkland (en espanyol)
El hijo improvisado
per Florelle, Fernand Gravey i Baron Fils, en espanyol

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217 - Telefon 30615
Magnífic programa:
LA ESTATUA VENGADORA
per Bette Davis
La colossal superproducció
¡Si yo tuviera un millón!
per 15 estrelles, 7 directors
DIBUIXOS SONORS
LA VENUS RUBIA
en castellà, per Marlène Dietrich i Cary Grant

SALONS CINAES
FEMINA: a partir de 10 nit: "La dama de... Imperio". Demà, dimecres, estrena: Comicol i Dumbrys.
CAPITOL: a partir de 10 nit: "Que somos un... Joan Blondell i Adolphe Menjou: "Una nit a Alger", Barbara Stanwyck.
CATALUNYA: a partir de 10 nit: "Dues de nuit poma fresa", Sally Eilers i Zasu Pitts. "La capitana de Cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
KURSAAL: a partir de 9'30 nit: "Ella no sap què vol". Joan Crawford i Clark Gable. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
GRAN TEATRE COMTAL: Continua: 3'15 i 10'45: "Mujeres modernas". "Sinfonia d'amor". "Mujeres modernas". "Sinfonia d'amor". Demà, dimecres, estrena: "Mujeres modernas". "Sinfonia d'amor".
MONUMENTAL: A partir de 10 nit: "Ella no sap què vol". Joan Crawford i Clark Gable. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
ROYAL: A partir de 10 nit: "Ella no sap què vol". Joan Crawford i Clark Gable. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
EXCELSIOR: A partir de 9'30 nit: "Una nit en la Unió". Charlie Chaplin. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
PATHE PALACE: Continua: 3'15 i 10'45: "Mujeres modernas". "Sinfonia d'amor". Demà, dimecres, estrena: "Mujeres modernas". "Sinfonia d'amor".
MUNDIAL: A partir de 10 nit: "Ella no sap què vol". Joan Crawford i Clark Gable. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
ROMEA: A partir de 10 nit: "Ella no sap què vol". Joan Crawford i Clark Gable. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
MONUMENTAL: A partir de 10 nit: "Ella no sap què vol". Joan Crawford i Clark Gable. "Un capità de cosaques", de Conrad Veidt, José Mojica i Harriet Hoctor.
ROYAL